

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

Актуально

В основу концепції реформи МВС покладено принцип дотримання прав людини

СТОР. 7

Футбол

Три новини, дві з яких приємні

СТОР. 8

Офіційно

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»

СТОР. 12—19

№ 216 (5966) СУБОТА, 8 ЛИСТОПАДА 2014 РОКУ WWW.GOLOS.COM.UA

Дорогі співвітчизники!

Щиро вітаю вас із Днем української писемності та мови!

Олесь Гончар колись сказав: «Мова — це доля нашого народу, і вона залежить від того, як ревно ми всі плекатимемо її».

Українська мова — одна з наймилозвучніших у світі. Вона увібрала в себе спів солов'я і мамину колискову, шепіт весняного саду і гуркіт Дніпра, що прокидається після зимової сплячки. Спілкуючись українською, ми поринаємо в цю чарівну та надзвичайно потужну атмосферу.

Сьогодні так склалося, що українська мова стала символом боротьби за незалежність та право обирати свій шлях. Не тому, що українці — за своєю природою революціонери, а тому, що у нас надзвичайно розвинене прагнення до справедливості.

Україна — полінаціональна держава, поряд з українською тут завжди лунала російська, а залежно від регіону — і кримськотатарська, і румунська, і польська, і багато інших мов. Ми завжди готові до діалогу будь-якою мовою, але також вимагаємо шанувати та не утискати нашу, рідну.

«Мова росте елементарно, разом з душею народу», — писав понад сто років тому Іван Франко. Тож бережімо і розвиваймо нашу душу!

Голова Верховної Ради України Олександр ТУРЧИНОВ.

Завтра — День української писемності та мови

Диктує рідна мова: єднаймося!

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Учора до Дня української писемності та мови, який відзначають 9 листопада, вже вчотирнадцяте наша країна писала всеукраїнський радіодиктант національної єдності. Традиційно текст зачитував автор шкільних підручників з української мови та літератури доцент Київського університету імені Бориса Грінченка Олександр Авраменко.

СТОР. 9

Розхитана тема

Це також день ушанування преподобного Нестора Літописця. Незадовго до свята активісти Громадянського руху «Відсіч» провели акцію під адміністрацією Президента. Вони влаштували театралізоване дійство, серед персонажів якого виділявся худий та кволий бібліотекар під символ «знекровленої мови». Учасники акції у такий спосіб хотіли нагадати Президентові, в якому стані перебуває державна мова.

СТОР. 9

У НОМЕР

Коаліційна угода може бути готова до кінця наступного тижня

Сьогодні має відбутися чергове засідання робочої групи з підготовки Коаліційної угоди. Очікується, що до переговорників від Блоку Петра Порошенка, «Народного фронту», «Самопомочі» і Радикальної партії також приєднаються представники «Батьківщини».

Представник Блоку Петра Порошенка Віталій Ковальчук, коментуючи попереднє засідання, відзначив «конструктивну динаміку в процесі створення парламентської коаліції». За його словами, представники вищезгаданих політичних сил погодилися створити на основі представлених партіями проектів спільний проект Коаліційної угоди.

В. Ковальчук також повідомив, що учасники переговорів вели дискусію про те, чи можуть до складу коаліції, окрім фракцій, входити й депутатські групи. «Ми вважаємо, що членами майбутньої коаліції повинні бути депутатські фракції», — сказав він та додав, що незмінною залишається позиція: до складу коаліції не входитимуть народні депутати, які голосували за закони 16 січня.

СТОР. 2–3

ЗДОБУТКИ

Географія збуту розширюється

На понад 20 мільярдів гривень продукції реалізували з початку нинішнього року підприємства Сумщини. Це майже 11-відсоткове зростання порівняно з минулорічним показником. Найкращі здобутки — у підприємств хімічного комплексу регіону. Успіху досягнуто насамперед завдяки збільшенню асортименту продукції та розширенню географії збуту.

Після відродження «Сумихімпрому» хімічна промисловість стала мало не найсильнішою ланкою в області. Невдовзі до неї може долучитися ще одна перспективна галузь економіки — ядерна енергетика. Розвивати її має намір колектив сумського заводу «SELMI», що входить до концерну «Ядерне паливо», **інформує наш власкор Владислав ЖМУРКОВ.**

КОРОТКО

■ Шість адміністративних районів Черкащини візьмуть участь у соціальних проектах, які підтримуються програмою ЄС/ПРООН «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду», **повідомляє наш власкор Лідія ТИТАРЕНКО.**

■ На базі Житомирського коледжу культури і мистецтв імені Івана Огієнка розпочався Другий всеукраїнський фестиваль «Пілігрим», присвячений духовному, культурному, етнічному та екстремальному туризму. Його девіз — «Світ ловив мене, але не впіймав». На участь у цьогорічному заході надійшло понад півсотні заявок — це фотознімки, відеонариси, телепередачі, **передає наш власкор Олексій КАВУН.**

Базова інфляція в Україні в жовтні збереглася на рівні 2,7 відсотка — *Держстат*

Олександр ТУРЧИНОВ: «Закони про особливий статус деяких районів Донбасу та про амністію треба скасувати»

Голова Верховної Ради України Олександр Турчинов переконаний у необхідності скасувати закони про особливий статус деяких районів Донбасу та про амністію. При цьому він висловив переконання, що питання щодо скасування цих законодавчих актів має бути одним з перших, які повинні бути розглянуті Верховною Радою нового скликання.

«Треба констатувати, що Російська Федерація і не збиралася працювати у напрямку мирного розв'язання трагедії, яку вона штучно створила», — сказав Олександр Турчинов в ексклюзивному інтерв'ю «ТСН», нагадавши, що навіть після Мінських угод все одно щодня продовжувалися військові дії, артобстріли нашої території, позицій, гинули українські військові і цивільні громадяни.

«Понад те, ті фальшиві, фейкові вибори, які провели росіяни на окупованій території, які ніколи не визнає цивілізований світ, свідчать про те, що відбувається спроба фактично заморозити цей конфлікт, зробити його перманентним», — наголосив він.

Тому, на переконання керівника парламенту, ініційовані Президентом України закони щодо особливого статусу деяких районів Донбасу і про амністію для тих, хто складе зброю, треба скасовувати.

Глава парламенту пояснив, що першим законом передбачалися вибори до місцевих рад у грудні. «Зрозуміло, що за українським законодавством ті, хто окупував територію, жити не збираються», — зауважив він. «Також ані терористи, ані російські військові не збиралися виконувати жодних умов, за яких повинна наступати амністія, і я навіть не підписав цей закон і не відіслав його до адміністрації Президента», — сказав Голова Верховної Ради.

Олександр Турчинов повідомив, що вніс на розгляд парламенту проект закону про визнання таким, що втратив чинність, Закону України «Про особливий порядок місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей», а також проект постанови про скасування рішення Верховної Ради України від 16 вересня 2014 року про прийняття за основу та в цілому проекту закону України «Про недопущення переслідування та покарання осіб—учасників подій на території Донецької та Луганської областей».

Повне інтерв'ю Голови Верховної Ради Олександра Турчинова дивіться у неділю, 9 листопада, в ефірі програми «ТСН-Тиждень» о 19:30.

Прес-служба Верховної Ради.

Військові шпиталі отримали обладнання, яке допоможе рятувати життя

Дружина Президента Марина Порошенко разом із уповноваженим з питань врегулювання ситуації в Донецькій та Луганській областях Іриною Геращенко та народним депутатом Марією Іоновою відвідали Запорізький військовий госпіталь та 61-й військовий мобільний госпіталь (на знімку).

Жінки ознайомилися з перебігом відновлювальних робіт у Запорізькому військовому госпіталі. Незабаром тут планують розмістити 100 ліжко-місць у п'ятьох відділеннях: приймальному, хірургічному, терапевтичному, інфекційному та реанімаційному.

«Свого часу цей заклад був одним із найкращих серед військових медичних закладів країни. Прикро, що його довели до майже повного знищення, — наголосила дружина глави держави. — Я дуже вдячна всім небайдужим людям, які, об'єднавшись єдиним фронтом, працюють на захист, оборону та зміцнення нашої країни». За її словами, відновлення цього легендарного закладу згуртувало громадян, священнослужителів, підприємства й установи.

Хірургічне відділення шпиталю отримало багатофункціональний електромеханічний операційний стіл, **повідомляє прес-служба Президента України.** Ще один такий стіл передано у 61-й військовий мобільний госпіталь, який нині базується у селищі Куйбишеве Запорізької області. Госпіталь облаштували у колишньому літньому дитячому таборі, а на зимовий період хірургічне та терапевтичне відділення перебазували в приміщення Куйбишевської центральної районної лікарні.

Заклад вже допоміг понад трьом тисячам поранених та хворих військовослужбовців, сказала Марина Порошенко. Це врятовані життя, адже у шпиталі не було жодного летального випадку.

Фото Михайла МАРКІВА (прес-служба Президента України).

ЦВК має поспішити, щоб до 10 листопада підбити підсумки

У ЦЕНТРВИБОРЧКОМІ

Процес підрахунку голосів на позачергових парламентських виборах виходить на фінішну пряму: у понеділок, 10 листопада, спливає останній термін, відведений законом, на встановлення остаточних результатів виборів. Однак у ЦВК забили на сполох: Голова Центральної виборчої комісії Михайло Охендовський допускає, що вперше в історії України остаточні результати парламентських виборів, які відбулися 26 жовтня, по загальнодержавному багатомандатному виборчому округу (тобто за списками партій) можуть не встигнути оголосити вчасно.

Про це Голова ЦВК заявив на зустрічі з делегацією Бюро демократичних інститутів і прав людини Організації з безпеки та співробітництва в Європі.

«На жаль, на цей момент ми не можемо упевнено виключати ситуацію, яка може трапитися вперше в історії українських виборів, коли в установлений законом строк — 10 листопада — комісія не матиме підстав та можливості встановити та оголосити результати виборів у загальнодержавному багатомандатному виборчому окрузі, — цитує М. Охендовського прес-служба ЦВК. — Ми цілком розуміємо, що це може кваліфікуватися як бездіяльність Центральної виборчої комісії. Проте, з другого боку, ми в жодному разі не допустимо ігнорування голосів виборців, які були законно віддані за кандидатів від політичних партій, незалежно від їх назв».

Причина затримки встановлення результатів виборів — проблеми з підрахунком результатів в окрузі №59 Донецької області, де досі не оброблені протоколи низки ділянок. У ніч на 7 листопада окружна виборча комісія округу №59, роботу якої майже увесь тиждень блокували невідомі озброєні люди, нарешті відновила підрахунок голосів. У ЦВК пояснюють блокування роботи комісії небажанням одного з кандидатів у депутати погодитися зі своїм програшем на виборах.

Станом на 14-ту годину 7 листопада, до інформаційно-аналітичної системи «Вибори» з 59-го округу надійшли дані про обробку 89,18% протоколів дільничних виборчих комісій в електронному вигляді в одномандатному окрузі (де лідирує самовисуванець Сергій Сажко) і 92,79% у багатомандатному.

А загалом по Україні опрацьовано 99,97% протоколів дільничних комісій. Переможці парламентських перегонів залишилися незмінними. За «Народний Фронт» проголосували 22,14%, Блок Петра Порошенка — 21,81%, об'єднання «Самопоміч» — 10,97%, Опозиційний блок — 9,43%, Радикальну партію — 7,44%, об'єднання «Батьківщина» — 5,67%. ВО «Свобода» не долає п'ятивідсотковий бар'єр — за неї проголосували 4,71% виборців.

У мажоритарних округах, станом на 12-ту годину 7 листопада, ЦВК визнала обраними 129 народних депутатів України.

Під час зустрічі з делегацією спостерігачів від ОБСЄ Михайло Охендовський також звернув увагу на те, що після дня голосування дев'ять членів горезвісного окружкому №59 допустили низку грубих порушень законодавства. Зокрема, перешкоджали прийняттю присяги новопризначеними членами окружкому та самочинно виїхали до Києва до ЦВК, не завершивши опрацювання протоколів дільничних виборчих комісій та не склавши в установленому порядку протоколи про підсумки голосування. Рішенням Київського апеляційного адміністративного суду постанова ЦВК про дострокове припинення повноважень дев'яти членів ОВК №59 була скасована, однак Голова ЦВК переконаний, що ця постанова є законною. «А рішення суду першої інстанції прийнято, м'яко кажучи, без достатнього вивчення всіх обставин справи», — зауважив М. Охендовський. ЦВК подала апеляційну скаргу на це судове рішення, яке ще не набуло законної сили. Водночас у ЦВК не виключають, що може виникнути необхідність повторного підрахунку голосів виборців на окремих виборчих дільницях округу №59.

М. Охендовський наголосив: поки не буде складено протокол ОВК про підсумки голосування у загальнодержавному багатомандатному виборчому окрузі в межах останнього округу №59, ЦВК не зможе встановити результати виборів по всій країні. «Ось така ціна військово-політичних провокацій щодо підсумків голосування у 59-му окрузі, — сказав Голова ЦВК. — Але це, звичайно, найгірший з можливих сценаріїв. Сподіваюсь, що його вдасться уникнути».

ЗАКІНЧЕННЯ НА 3-Й СТОР.

Коаліційна угода може бути готова

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Говорячи про терміни підготовки Коаліційної угоди, В. Ковальчук припустив, що на остаточний текст вдасться вийти до кінця наступного тижня. За його словами, спочатку буде узгоджено текст самої Коаліційної угоди, а потім, коли народні депутати почнуть здійснювати свої повноваження, буде створена коаліція.

Водночас В. Ковальчук запевнив, що на порядку денному обговорення поки що немає питання, хто буде Головою Верховної Ради. «Я думаю, що це питання розглядатиметься вже після того, як ми досягнемо згоди стосовно змістовної частини Коаліційної угоди», — сказав він.

Ще один представник Блоку Петра Порошенка Микола Томенко вважає, що одним із надзвичайно важливих завдань, яке необхідно закріпити в тексті Коаліційної угоди, є оптимізація системи державної управлінської моделі. «Мова йде не лише про скорочення кількості міністерств і парламентських комітетів, а й відповідних секретаріатів та апаратів цих структур», — сказав він та нагадав, що у Верховній Раді є так звані «іменні» комітети, які формувалися під конкретних політиків, а не під відповідні повноваження.

«Водночас треба не забути, що у нас діє як мінімум два Кабінети Міністрів. Так, секретаріат Кабінету Міністрів, фактично, за чисельністю, впливом та повноваженнями є своєрідним «другим урядом». Не може в країні бути двох урядів, тому радикальна оптимізація й апарату Кабінету Міністрів — також нагальне завдання, яке треба закріпити в Коаліційній угоді», — підкреслив М. Томенко.

На необхідності невідкладної зміни виборчого законодавства наголосив представник «Народного фронту» В'ячеслав Кириленко. «Нам потрібні партії європейського зразка, і країна поволі до цього просувається. З другого боку, люди повинні бачити конкретних депутатів, які працюють. Тому майбутнє — за пропорційною системою з відкритими списками», — сказав він та наголосив, що Верховна Рада восьмого скликання має ухвалити відповідні зміни до виборчого законодавства протягом перших днів своєї роботи. А що стосується умов прийняття до лав коаліції нинішніх депутатів-мажоритарників, то, за його словами, це відбуватиметься лише за згоди всіх суб'єктів коаліції.

«Коаліція має бути якомога чисельнішою — майже 300 народних депутатів, а може й більше, що було б чудово. Але ми повинні, враховуючи наші минулі неправильні дії, подбати про світоглядну стійкість коаліції. Це мають бути люди приблизно з однаковими поглядами на майбутнє України: проєвропейське, реформаторське, антиноменклатурне. Тому ми прийняли рішення: позафракційні депутати можуть бути учасниками коаліції, але тільки на підставі консенсусного рішення Ради коаліції. Якщо всі п'ять суб'єктів коаліції згодні — мажоритарника приймають до її складу», — пояснив В. Кириленко. Водночас він висловив переконання, що коли йтиметься про вступ до коаліції народних депутатів, котрі голосували за закони 16 січня, то всі п'ять учасників коаліції проголосують «проти».

Зазначимо, що задля узгодження позицій додатково працює сім робочих груп, які визначають першочергові напрямки реформ, їхній детальний зміст та терміни впровадження. Приміром, група з розробки конституційних змін та політико-правової частини Коаліційної угоди вирішила законодавчо закріпити необхідність ідентифікації працівників правоохоронних органів.

Усе починається з любові

На батьківщині Афродіти розпочало свою роботу почесне консульство України

Цього тижня (7 листопада) в місті Пафос, що на Кіпрі, відкрилося почесне консульство України. Серед гостей — українські та кіпрські урядовці, представники Торговельних палат двох держав, підприємці. Розпочалися урочистості із круглого стола, під час якого йшлося про можливості та напрями співпраці в нових умовах.

На перехресті морських шляхів, між трьома континентами — Європою, Азією і Африкою — розкинувся загадковий острів, що став одним із найбільших курортних регіонів світу. Останні 20 років він приваблював багатіїв із пострадянського простору, в тому числі і з України. Ліберальні умови ведення бізнесу на Кіпрі давали змогу використовувати його для оптимізації податків та збереження капіталу, зокрема й такого, який треба було приховати.

Навесні минулого року про тутешню фінансову кризу не говорив хіба що лінивий. Навіть ті українців, які до того часу уявлення не мали, де той Кіпр, та часто-густо плутали його з Крітом, і собі замислились, чи часом не вплине кіпрський фактор на Україну. Банківська система острова пережила справжній стрес.

Але, незважаючи на це, саме Кіпр був і донині залишається на першій позиції серед іноземних інвесторів в Україні. Прямі інвестиції торік становили 19035,9 млн. американських доларів. А це — 32,7 відсотка від загального обсягу іноземних інвестицій в Україну. Мало того — протягом нинішнього року приріст інвестицій в економіку України з Кіпру становив 1760,8 млн. доларів США. Та й українських інвестицій на Кіпр в 2014-му на 8 млн. американських доларів побільшало порівняно з роком минулим. А торік вони становили 5818,5 млн. доларів США, або 88,5 відсотка від загального обсягу українських інвестицій в зарубіжні країни.

Пріоритетами розвитку України з Кіпром в економічній сфері на поточний момент є реалізація домовленостей, досягнутих за підсумками першого спільного засідання міжурядової комісії Україна—Кіпр. Зокрема, забезпечення виконання внутрішньодержавних процедур для набрання чинності Угодою між КМУ та урядом РК про морське торговельне судноплавство та відповідною Угодою про повітряне сполучення. А також забезпечення регулярного проведення спільних україно-кіпрських бізнес-форумів, у тому числі на міжрегіональному рівні, з метою подальшого зміцнення торговельно-економічного та інвестиційного співробітництва між Україною і Кіпром; створення спільно з ТПП України в нашій державі Українсько-Кіпрської ділової ради, діяльність якої сприятиме консолідації зусиль українських компаній та організацій, зацікавлених в активізації економічного співробітництва з Кіпром.

— Одним із своїх завдань я вважаю донести до місцевих виконавчих органів та бізнесових еліт нашого регіону правдиву інформацію про актуальну ситуацію в Україні, про те, як ми разом із посольством і Кіпрським відділенням Червоного Хреста збираємо допомогу для постраждалих регіонів Донецької і Луганської областей, — зазначив почесний консул України в місті Пафос Яніс Арістодему.

Серед інших пріоритетів — туризм. Адже цю острівну державу називають райським куточком, відпочинок в якому живить розум, тішить тіло і зцілює душу. Тутешні місця давно вже облюбували туристи з усієї земної кулі. Особливо — британці, німці, шведи. А відтоді, як у вересні 2012-го між нашими державами було запроваджено спрощений режим шляхом

Надзвичайний і Повноважний Посол України в Республіці Кіпр Борис Гуменюк, міністр закордонних справ Кіпру Іоанніс Касулідіс, почесний консул України в місті Пафос Яніс Арістодему, бізнесмен, дружина почесного консула Тетяна Арістодему, почесний консул України в місті Лімассол Фотіадес Алексіс (справа наліво).

введення електронних про-віз, на острові значно побільшало й відпочивальників із числа наших земляків. Нинішнього року їх було понад 50 тисяч.

«Я переконаний, що кількість українців, які приїжджатимуть до нас на відпочинок, зростатиме», — каже почесний консул України Яніс Арістодему. І додає: «Бо бути на Кіпрі й не відвідати Пафос, було б великою помилкою.

Адже в нас — незліченна кількість історичних та архітектурних пам'яток. До того ж ідеально чисте море, розкішні пляжі, СПА-та таласоцентри і неймовірно красиві затоки й гавані.

Ще донедавна у цих краях були хіба що лимонні плантації. Туристична інфраструктура в Пафосі розбудовувалася з нуля. Перший готель з'явився тут на узбережжі 1973 року. А вже в 2017-му це місто матиме почесний статус культурної європейської столиці.

І справді: колись маленьке селище на південно-західному узбережжі буквально за кілька десятиліть перетворилось на один із найкращих і найдорожчих курортів світу. Єдине, що тут не змінилося, це сама назва — Пафос.

— Від столиці до Пафоса — дорога неблизька. А те, що цей регіон помітно прогресує, спонукало нас до думки відкрити тут почесне консульство України. Ця ідея була підтримана зовнішньополітичними відомствами двох держав. І ось віднині вона стала реальністю, — розповідає посол України в Республіці Кіпр Борис Гуменюк.

Від головного кіпрського аеропорту Кіпру, що в Ларнаці, до Пафоса — 146 кілометрів. Але в Пафосі є свій міжнародний аеропорт.

А для тих, хто цікавиться нерухомістю і має можливість її придбати, приємним сюрпризом стала Санта Барбара Хіллс Парк — унікальне поєднання сучасної архітектури, древніх традицій та прекрасної природи. Цей один із найбільших на острові проектів — ідеальна можливість для вкладення інвестицій. А саме Кіпру належить пальма першості за інвестиціями в нерухомість.

Ініціатором і реалізатором цього проекту став один із найшанованіших мешканців Пафоса, відомий бізнесмен, член ради директорів Торговельно-промислової палати Кіпру, меценат, а відтепер і почесний консул України Яніс Арістодему. З Україною у нього стале і давнє ділове партнерство. Але є ще один факт, який пояснює симпатію новоспеченого почесного консула до нашої держави: його дружина Тетяна — українка. А саме неподалік Пафоса із піни морської хвилі з'явилась на світ Афродіта — богиня краси й кохання. І хто-хто, а мешканці цих країн добре знають, що все в нашому житті починається з любові.

Надія БАЗІВ.

Пафос—Київ.

Фото надано автором.

У ЦЕТРВИБОРЧКОМІ

ЦВК має поспішити, щоб до 10 листопада підбити підсумки

ПОЧАТОК НА 2-Й СТОР.

Спостерігачі від ОБСЄ також висловили стурбованість щодо причин розбіжностей між наявними у них протоколами окремих дільничних виборчих комісій округів №30 (Дніпропетровська область) і №50 (Донецька область) та даними, які відображені на офіційному сайті ЦВК. У Центрвиборчкомі також занепокоєні такими розбіжностями. На п'яти дільницях округу №40 і в 16 дільницях округу №50 було призначено перерахунок голосів. При цьому на деяких виборчих дільницях округу №50 була зафіксована аномальна, як для Донбасу, явка виборців, набагато вища, ніж у середньому по цьому округу. Проте рішення ЦВК про повторний підрахунок голосів були скасовані судовими рішеннями, які вже набрали законної сили. «Тепер встановити справжні результати виборів у цих двох округах буде набагато важче», — зазначив М. Охендовський.

Позачергові парламентські вибори скоро стануть історією. І вже настає час зробити висновки з пройдених помилок та не допустити їх у майбутньому. Переможці перегонів — у Блоці Петра Порошенка та в «Народному фронті» — вже заявили про домовленості прийняти найперше закон про вибори за відкритими списками на пропорційній основі. Свої пропозиції щодо вдосконалення виборчого законодавства є і в Центрвиборчкомі. На думку Голови ЦВК, Україна повинна якнайшвидше відмовитися від змішаної виборчої системи та перейти до пропорційної, а також змінити принципи формування окружних та дільничних виборчих комісій за квотами партій, багато з яких на виборах є суто "технічними". «Парламентські вибори 2014 року, як і 2012-го, засвідчили, що всі проблеми і під час агітації, і на етапі встановлення результатів виборів виникають виключно щодо одномандатних виборчих округів, і створювали їх тільки кандидати, які балотувалися в мажоритарних округах», — вважає М. Охендовський.

На другий день після виборів, у понеділок, 27 жовтня, коли розпочали надходити перші результати, Голова ЦВК на прес-конференції спрогнозував, що ці вибори стануть "найуспішнішими" за всю історію незалежної України, проведеними у суворій відповідності до Конституції, законів та міжнародних стандартів. Тепер у ЦВК визнають, що проблем виявилося значно більше, аніж сподівалися. Водночас складно заперечувати, що позачергові парламентські вибори, попри всю складність політичної ситуації, в якій вони відбулися, стали кроком уперед для нашої держави на шляху до європейського співтовариства та європейських стандартів.

Олександра КУЧЕРЯВА.

ДОСЛІВНО

Голова ЦВК Михайло ОХЕНДОВСЬКИЙ:

— Нинішні позачергові вибори народних депутатів України були першими після підписання нашою державою Угоди про асоціацію з Європейським Союзом. І, на мою думку, вони продемонстрували новий етап розвитку громадянського суспільства в Україні. Адже Україна продовжує свій непростий шлях до Європейського співтовариства. Нинішні вибори, безумовно, стали черговим упевненим кроком на цьому шляху.

до кінця наступного тижня

При цьому представник «Народного фронту» Леонід Ємець на сторінці у Фейсбук зауважив, що під час засідання виникла дискусія, чи варто таке начебто дрібне питання, як ідентифікація працівника правоохоронних органів (значок, номер на шоломі), робити частиною стратегічного документа. Зрештою, учасники групи все-таки вирішили, що цей пункт має увійти до переліку першочергових заходів нової Верховної Ради. «Коаліційна угода — це стратегічний документ із конкретними строками. І я впевнений, що вся країна буде в захваті від завдань, які там пропишуть. Відчуваю, що ця Верховна Рада здатна ухвалити заплановане, а Кабінет Міністрів із Президентом — реалізувати його», — вважає Л. Ємець.

Представник «Самооборони» Єгор Соболєв повідомив, як іде робота над оборонним блоком Коаліційної угоди. За його словами, всі учасники перемовин були одностайні в тому, що у Воєнній доктрині має бути чітке визначення противника з відповідною передислокацією військових частин, до захисту України мають залучатися всі чоловіки, а на оборонні потреби має витрачатися щонайменше 2,5 відсотка від ВВП. «Усі ці рішення, з деталізацією до кроків, напрацьовані за участі Семена Семенченка та багатьох військових, які в останні дні «окупували» півштабу «Самопомочі», — поділився Є. Соболєв у Фейсбук. Також нагадаємо: раніше «Самопоміч» заявляла, що наполягатиме на включенні до Коаліційної угоди пункту про створення Української військової організації.

Попри те, що більшість учасників переговорів старанно уникають розмов про майбутні кадрові призначення, лідер Радикальної партії Олег Ляшко все-таки повідомив, що в разі входження до коаліції його політична сила розраховує на три міністерські посади. «Якщо ми увійдемо до уряду, то претендуватимемо на те, щоб очолити Міністерство внутрішніх справ, Міністерство палива і енергетики та, можливо, Міністерство освіти і науки. Поясню чому: Міністерство внутрішніх справ — бо ми вважаємо, що тут потрібна радикальна реформа, Мінпаливенерго — тому що це розсадник корупції, який треба радикально і рішуче долати, а Міністерство освіти тому, що оборона країни та правове виховання мають починатися з дитячого віку», — сказав він.

Щодо сьогоднішньої участі в засіданні робочої групи представників «Батьківщини», то кандидат у народні депутати від цієї політичної сили Ігор Жданов зауважив, що переговори Юлії Тимошенко з Арсенієм Яценюком та Петром Порошенком й до цього не припинялися. «Наша партія буде на переговорах у суботу, жодних проблем немає. Думаю, що ми швидко пройдемо цей коаліційний процес, тому що у нас дуже обмежений вибір — швидка коаліція, швидкі реформи або швидкий розстріл», — сказав І. Жданов.

Сергій КОВАЛЕНКО.

До допомоги військовослужбовцям, які беруть участь в антитерористичній операції на сході, долучилися міста–побратими. Зокрема, мешканці Глоговського повіту і міст Ченстохова (гміна Гожице у Польщі), чеської Кутни Гори, литовського Укмерге, латвійського Лівані збирають і надсилають на Хмельниччину теплі речі, засоби гігієни та кошти. Гуманітарну допомогу адресують і переселенцям, і бійцям АТО, *інформує наш власкор Ірина Козак*

Зірвати наступальні плани противника може тільки демонстрація сили з нашого боку

З південного сходу продовжують надходити тривожні зведення. Терористи активізуються і заявляють про свою готовність до наступу. Головний спонсор війни продовжує їх утримувати, зміцнювати професійними військовими кадрами і технікою, а також стягувати свою діючу армію впритул до зони бойових дій. Обстановка напружена до краю. За оперативними даними військових аналітиків, сформовані ударні тактичні групи російсько-терористичних військ зосереджені в районах оперативного призначення й готові до активних дій.

Наші сили відбивають атаки супротивника, що почастішали. На демаркації між миром і війною зводять першу, другу і третю лінії оборони, **повідомляє прес-центр АТО**.

Пружина війни стиснута до краю... Очевидно, вектор її пострілу — південь України, щоб Росія могла «по сухому» дістатися Криму. Все може початися з хвилини на хвилину. Якщо взяти до уваги любов кремлівського наполеона до радянської історії, то, можливо, він готує локальну реконструкцію жовтневого перевороту на нашій території. На просто гру біцепсами заради залякування цього разу демонстрація російської військової сили та різновиди її маневрування не схожа.

Нині Путін вочевидь розглядає варіант відкритої агресії проти України. Однак такий сценарій, швидше за все, є підстрахувальним. І може бути реалізований у разі початку наступу російсько-терористичних військ на Донбасі, їх поразки і успішних наступальних дій у відповідь українських військ, **вважає директор Центру військово-політичних досліджень, координатор групи «ІС» Дмитро Тимчук**.

Аналізуючи останні події, він прогнозує можливий розвиток ситуації:

«Що стосується підготовки до наступу угруповання військ противника на Донбасі. По-перше, щодо їх складу. Ми, група «ІС», не можемо погодитися із твердженнями представників західних структур і деяких представників українських держструктур про те, що на Донбасі «працюють» лише «інструктори» із РФ, які навчають бойовиків. Інформація, яку ми маємо, і яка підтверджується практично щогодини (до речі, і у вигляді показань узятих у полон військовослужбовців РФ), свідчить про те, що на Донбасі активно діють не тільки російські найманці, а й підрозділи армії РФ — це й штатні ДРГ спецназу ГРУ, і підрозділи ПДВ, і підрозділи зі складу бригад Сухопутних військ ЗС РФ (в основному — з ППО і ЦВО). Тому закликаємо офіційних посадовців обережніше робити подібні заяви. Не треба вдавати, що проти нас воюють лише місцеві бойовики, а Росія не здійснює приховане вторгнення, а тільки їм «допомагає». Це не відповідає дійсності.

По-друге, щодо безпосередньо планів наступу. Будь-кому зрозуміло, що ударні групи створюються, отже, вони найближчим часом будуть використовуватися «за призначенням». Мало того: ворог не вірить у те, що українські війська найближчим часом почнуть наступ, інакше проводив би бодай щось схоже на оборонні заходи. Окреме спасибі Європі, яка посилено примушує Київ до «виконання умов перемир'я», хоча «перемир'я» — це постійні обстріли з боку бойовиків і росіян, до того ж кількість обстрілів з його початку наближається до 2,5 тис., і як результат — перманентне розширення територій, контрольованих терористами, і понад 100 загиблих з нашого боку.

Ми певні, що зірвати наступальні плани противника може тільки демонстрація сили з нашого боку. І якщо Київ з політичних причин не готовий до наступальних дій (у т. ч. через загрозу відкритого вторгнення РФ і небажання сваритися з патологічно миролюбним ЄС), то необхідно хоча б різко посилювати оборону й украй жорстко відповідати на обстріли, а також будь-які спроби наступальних дій і вичавлювання наших військ із займаних ними позицій. А також завдаючи попереджувальних ударів по скупченнях живої сили і техніки противника поблизу позицій наших військ.

Варто, нарешті, зрозуміти, що «мирні домовленості» — це ширма, яка надає змогу російсько-терористичним військам, використовуючи пасивність сил АТО, дедалі більше розповзатися по регіону. Якщо комусь хочеться гратись «у мир» — нема проблем, переговори можна вести хоч щодоби. Але на практиці це не повинно заважати українським військам діяти адекватно й симетрично до дій супротивника. Якщо, звичайно, ми не збираємося зустрічати окупантів із квітами й піснями про «велику дружбу братніх народів».

Ольга ВАУЛІНА.

ФОТОФАКТ

У Києві на Михайлівській площі відбулася благодійна акція, під час якої передано реанімобіль, закуплений спільними зусиллями волонтерських організацій на аукціоні у Швеції. Його відремонтовано і встановлено на нього сучасне реанімаційне обладнання. Проходитиме службу реанімобіль у 25-й окремій Дніпропетровській повітряно-десантній бригаді в зоні АТО. Також представники волонтерської організації «Крила Фенікса» Тетяні Ричковій передали декілька надсучасних рюкзаків-аптечок.

На знімку (зліва направо): Тарасова Олександра («Крила Фенікса»), Тетяна Ричкова («Крила Фенікса»), Олена Пилипенко («Save Lives Together Foundation», США) і Олег Хоменко («МЕДавтомайдан об'єднаний» і благодійний фонд «Волонтерський рух»).

Фото Анастасії **СИРОТКІНОЇ.**

Презентували «Пісні війни»

У Національному університеті «Острозька академія», що на Рівненщині, відбулася презентація поетичної збірки Олександра Ірванця «Пісні війни» (на знімку)***. У ній — двадцять віршів про останні події в Україні, а також ілюстрації фоторафа Алекса Заклецького, зроблені під час протистояння на Майдані.***

«Я все життя скептично ставився до громадянської лірики, але в цій збірці вміщена саме громадянська лірика. Часто я прокидався серед ночі, щоб подивитися трансляції з Майдану, і писав про це вірш. Це відбувалося не під примусом, а йшло зсередини. Крім того, у мене ще ніколи не було так гарно оформлених книжок», — повідомив Олександр Ірванець.

Олександра ЮРКОВА.
Рівне.

Фото Євгена **МАЛЬЧИКА.**

Бойовики кажуть одне, а роблять інше

За повідомленнями спостерігачів і експертів, Росія продовжує поставляти «ЛНР» бойову техніку і живу силу

Зокрема, у район міста Щастя, де знаходиться такий стратегічний об'єкт, як Луганська ТЕС, прибула змішана батальйонна тактична група російської армії. У складі групи — до 50 одиниць бронетехніки, включаючи танки. Ці сили вже завдали ударів по під'їзних коліях до ТЕС, і якщо вони триватимуть, підвезення палива для станції може стати неможливим.

Крім того, з Росії через Молодогвардійськ проїхало кілька десятків танків та іншої техніки. Серед них була помічена унікальна модель самохідної артилерійської установки «Мста-К». Фахівці стверджують, що цю самохідну гармату було розроблено наприкінці 80-х років минулого століття. Після розпаду СРСР фінансування проекту припинилося, однак кілька діючих зразків все-таки вдалося скласти. Експерти кажуть, що ці установки експериментального класу можуть завдати серйозних втрат і руйнувань будь-якій місцевості. Особлива активність російських військ і незаконних збройних формувань відзначається також на Лугансько-Первомайському напрямку.

Почавши наступ, бойовики водночас заявляють про готовність співпрацювати з українською владою. Щоправда, за умов. Ця заява була опублікована в газеті «XXI век», яка виходить у Луганську. У ній зазначається, що «ЛНР» і «ДНР» вельми зацікавлені в співробітництві у сфері поставок електроенергії, сільгосппродукції, транспорту, зв'язку, а також експортно-орієнтованих виробництв. «Наша економіка залишиться в зоні гривні, якщо Київ припинить фінансову блокаду», — йдеться в заяві. При цьому влади «республік» підтверджують свої зобов'язання за Мінськими домовленостями, маючи на увазі «неухильне виконання мінського меморандуму про припинення вогню від 19 вересня. Як і свою відданість мінському мирному процесу в цілому». На тлі обстрілів українських позицій, що останнім часом почастішали, і концентрації російської військової техніки на території «ЛНР» заяву керівників бойовиків багато хто сприймає, як знущання.

Багато питань не вирішено

Водночас у зоні АТО виникли проблеми з усиновленням сиріт. На це звертають увагу громадськості й українського уряду керівники Луганщини. Трапляється, що під час артобстрілів житлових масивів або воєнних дій, які проходять на територіях, близьких до населених пунктів, гинуть батьки, і діти залишаються сиротами. Їх кількість поки що не називають, але те, що проблема усиновлення таких дітей існує, не заперечують.

«Головні труднощі в тому, що для усиновлення ми не можемо одержати необхідні документи, — пояснює заступник глави Луганської облдержадміністрації Ольга Лишик. — Насамперед йдеться про довідку, що засвідчує смерть батьків на території, окупованій бойовиками «ЛНР». Трапляються неясності з приводу того, за яких обставин загинув, скажімо, батько, де він похований. Відомо, що багато поховань уважаються безіменними, а чимало людей — безвісти зниклими. Щоб дитина могла одержувати допомогу, потрібне обгрунтування, закріплене документами. Наприклад, про втрату годувальника. Тому багато таких випадків залишаються «завислими». Цю проблему Луганська ОДА вже порушила перед урядом, і вона сьогодні вивчається.

Разом з тим, області необхідна допомога в переведенні Будинку дитини до Сєвєродонецька. Свого часу він з Луганська був перевезений на мирну територію вглиб країни, оскільки перебував у зоні бойових дій. Малята там утримуються в гарних умовах, проте ухвалено рішення про повернення їх назад. Щоправда, не в Луганськ, а в Сєвєродонецьк, який нині вважається обласним центром, але все-таки додому, на рідну землю. З цього приводу область працює з різними міжнародними організаціями, які вивчають ситуацію і визначають розмір своєї допомоги під час підготовки приміщення для розміщення 65 дітей.

Алла АНТІПОВА.
Луганськ.

Соціальний вибух — без вибухівки

Четвертий місяць перебувають у безоплатних відпустках гірники державного підприємства «Дзержинськвугілля». Шахтарський колектив — на межі соціального вибуху, повідомив «Голосу України» голова територіальної організації профспілки працівників вугільної промисловості України Василь Щербань. За його словами, шахтарі готові їхати до столиці й вимагати роботу.

— Понад 4 тисячі трудящих із 1 серпня перебувають у безоплатних відпустках. Людям запропонували написати заяви, гірники погодилися. Хтось узяв чергову відпустку, хтось — за свій рахунок. Сподівалися пережити тимчасові труднощі й у вересні повернутися на роботу. Але ні у вересні, ні у жовтні шахти об’єднання «Дзержинськвугілля» видобуток не поновили. Із порушенням усіх законів людей тримають у безоплатних відпустках, — сказав профспілковий лідер.

За словами співрозмовника, нині всі шахти об’єднання працюють лише на підтриманні виробок та відкачуванні води. В цих роботах задіяні 1200—1300 осіб. Решта багатотисячного колективу — без роботи, хоча на підприємстві видобувають цінне коксівне вугілля, і договори на його постачання укладені. Причина простою — у відсутності вибухових матеріалів на шахтах. Улітку цього року через бойові дії зупинилися два заводи, які виготовляли вибухівку для вугільних підприємств: у Донецьку і Красному Лучі. Оскільки на шахтах «Дзержинськвугілля» передбачене проходження виробок лише буро-підривним способом, прохідницькі дільниці зупинилися. А за ними припинився й видобуток палива.

— Ця ситуація триває не перший день і не перший місяць. Щодня наші трудящі ставлять питання: чим годувати родини, оплачувати комунальні послуги, опалення, кредити? Ми написали колективного листа на адресу Президента і Прем’єр-міністра, вимагаємо заплатити людям за простій не з їхньої провини хоча б дві третини ставки. Крім того, потрібно налагодити постачання вибухівки на шахти Дзержинська, — продовжує Василь Щербань.

Дзержинські гірники вже вивчали нових постачальників вибухівки й детонаторів в Україні й Польщі. Але перешкодою став урядовий документ, згідно з яким заборонено відвантажувати вибухові речовини на адресу підприємств у зоні АТО. Жертвами такої заборони і стали дзержинські шахтарі, хоча місто з 21 липня перебуває під контролем української влади.

У жовтні цього року група дзержинських гірників уже влаштовувала пікет під Кабміном, але безрезультатно. Керівництво профспілки разом із очільниками міста й об’єднання збираються до Києва вчергове вирішувати питання. Якщо це не допоможе, шахтарі готові провести акцію протесту в столиці, каже Щербань.

Ще однією «гарячою точкою» в місті є шахта «Святої Матрони Московської», звідки рішенням власника — НВО «Механік» — звільнено понад тисячу працівників.

«Зараз люди судяться, бо їм не виплатили розрахункові та 11 мільйонів гривень зарплати. Звільненим шахтарям не заплатили ще за червень і липень», — зазначив співрозмовник.

Безоплатні відпустки і звільнення гірників позначилися на надходженнях до місцевого бюджету. Якщо раніше фонд оплати праці в об’єднанні становив 45 мільйонів гривень щомісяця, то тепер — 18 мільйонів. У Дзержинську побоюються, що шляхом тривалого простою влада хоче закрити всі шахти Центрального Донбасу. Але якщо в захоплених бойовиками Горлівці та Єнакієвому вугільні підприємства затоплені, і їхнє відновлення потребує значних коштів, то у Дзержинську шахтні виробки перебувають у задовільному стані й видобувати паливо в них можна хоч завтра.

Андрій СЕРЕДА.
Донецька область.

Батя з «Айдару» нагадав посадовцям про війну

У Кіровограді відбулася прес-конференція колишнього начальника штабу батальйону «Айдар» Валентина Лихоліта.
Бойовий командир розповів про ситуацію на сході України та про те, що відбувається в самому підрозділі.

— Нині наш батальйон стоїть на рубежі міста Щастя. Там нелегко. Сепаратисти стріляють, а нам не дозволено, бо маємо виконувати Мінські домовленості. Тим часом Москва стягує дедалі більше сил, тож може бути і захоплення цього населеного пункту, і створення «котла», і навіть анексія кількох областей України, — зауважив Валентин Лихоліт.

Про постачання військових частин, які воюють у зоні АТО, командир повідомив: «Зимового одягу у бійців як не було, так і немає. Що ж стосується озброєння, то добровольцям «Айдару» Міністерство оборони забезпечило практично лише легкою зброєю, зокрема, автоматами 1983 року випуску. А ще кількома БМП 1974-го. Добре, що є важкі кулемети та мінометы, але їх мало. А от продуктів завдяки волонтерам вистачає, продовольчі склади повні».

Від імені всіх айдарівців Валентин Лихоліт подякував волонтерам, які не забувають про добровольчі батальйони, забезпечуючи їх і обмундируванням, і продовольством, і військовим обладнанням. А віднедавна почали займатися ще й озброєнням.

На зустрічі із журналістами військовий порушив іще одну важливу тему, що стосується добровольчих формувань.

— Нині побутує думка, що добровольчим батальйонам не можна давати важку техніку, бо, мовляв, може статися, що вся вона опиниться на Майдані. Може, й так, — зазначив він. — На цих виборах до Верховної Ради пройшли лише десять учасників АТО. І для багатьох це видається дуже дивним. Невже люди віддали більше своїх голосів тим, хто власними руками розпочав цю війну, ніж тим, хто їх захищає?! Хіба ж не зрозуміло: якби не добровольчі батальйони, які стоять на передових рубежах, сепаратисти були б уже тут? А тим часом добровольцям навіть статус учасників бойових дій надають неохоче...

Валентин Лихоліт зауважив, що ці та багато інших незрозумілих речей турбують добровольців АТО, колишніх активістів і учасників Майдану. Від їхнього імені бойовий командир закликав усіх своїх побратимів, які пройшли у Верховну Раду, не знімати форму, щоб ніхто не забував — війна триває.

Також Валентин Лихоліт повідомив журналістам, що за увесь період АТО батальйон «Айдар» втратив вісімдесят воїнів, понад 150 військових були поранені та більше десяти перебувають у полоні. «Сім місяців у нас ротації не було, але у відпустки хлопці їздили. Гадаю, не варто нині її проводити в такому вигляді, як це роблять, бо коли приходять молоді «необстріляні» хлопці, зразу ж зростають втрати. Ті, хто воює на сході вже кілька місяців, загартовані бояни, і знають, як поводитися з ворогом», — підкреслив він.

А ще Валентин Лихоліт підтвердив думку багатьох інших учасників нинішніх бойових дій про те, що в українській армії величезна кількість генералів, але воювати і командувати по-справжньому майже нема кому.

Петро МЕЛЬНИК.
Кіровоград.

На знімку: Валентин Лихоліт-«Батя» (праворуч) та волонтер Павло Кучеренко під час спілкування з журналістами.

Фото автора.

Прикордонники одержали нове обмундирування

Харківська міська влада продовжує «утеплювати» до зими прикордонників. Днями військовослужбовцям Харківського прикордонного загону передали від міськради вже третю партію зимового форменого одягу — 307 утеплених курток і 405 пар черевиків.

Раніше керівництво прикордонного загону звернулося до міського голови Геннадія Кернеса з проханням допомогти в забезпеченні бійців зимовим одягом. Гроші на обмундирування жертвували співробітники міськради, комунальних підприємств і спонсори. Загалом було зібрано 898 тисяч гривень.

Раніше прикордонникам уже відправили понад триста комплектів одягу. Передача останньої партії за традицією відбулася на Меморіалі Слави. Директор Департаменту комунального господарства Віктор Китанін повідомив, що таку зимову форму нового зразка виготовляли вперше. Її дизайн і особливості погодили із самими прикордонниками. Понад те, з кожного бійця зняли мірки. Нова форма зможе зігріти військових навіть у 30-градусний мороз.

— Синоптики обіцяють цієї зими сильні холоди, тому була розроблена нова куртка. У неї комір-стійка, що повністю закриває шию. Це важливо, бо рядовому складу шарф не дозволяється. Куртка водовідштовхувальна і тришарова: тут два шари синтепону й один вовни. Крім того, виготовлено взуття нового зразка. Берці з натуральної шкіри, утеплені штучним хутром, а підошви якісно прошиті, — повідомив Віктор Китанін.

За словами начальника Харківського прикордонного загону полковника Олександра Крука, нова форма передусім видається тим прикордонникам, які вирушають для несення служби в зону АТО. На сьогодні там перебуває майже половина особового складу загону. А в бойових умовах форма зношується набагато швидше.

Харківський загін налічує майже 1200 бійців, більше половини з яких уже одержали нове обмундирування. До настання морозів планується забезпечити й інших.

Микола КОСИЙ.
Харків.

Фото прес-служби міськради.

ХРОНІКА

Теплі речі придбали за кошти, зібрані словаками

Мешканці міста Банська-Бистриця у Словаччині зібрали понад тисячу євро для допомоги українським військовим, котрі захищають кордон з окупованим Кримом. На ці кошти придбали для бійців партію термобілизни, чобіт, а також сім комплектів утепленої камуфляжної форми. Вкрай необхідні у холоди речі за допомогою херсонських волонтерів уже передали до зенітно-ракетного дивізіону, який прикриває повітряний простір півдня України.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.
Херсон.

Однострої шиють засуджені

Новий вид продукції освоїли у виробничих майстернях Стрижавської виправної колонії на Вінниччині. Тут шиють одяг захисного кольору для бійців АТО.

Для роботи придбали швейні машини та оверлоки, а також фурнітуру. Щоб продукція була якісною і відповідала встановленим стандартам, до її розробки залучили фахівців швейної галузі. За словами головного спеціаліста з роботи зі ЗМІ та громадськістю управління Державної пенітенціарної служби Ірини Шаповалової, виготовлені зразки одягу військові схвалили — і виправна установа отримала від них довгострокове замовлення. Одночасно фахівці працюють над викройкою утеплених курток і бушлатів. Їх шитимуть для тих, хто зі зброєю в руках захищає незалежність держави у протистоянні з бойовиками на Донбасі.

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

Місто уславило героїв

У Запоріжжі зустрічали 200 бійців, котрі повернулися із зони АТО. Зокрема, декілька тисяч городян вітали на площі перед ОДА воїнів 93-ї бригади, котрі в рамках ротації прибули на перепочинок із-під Донецька. На них чекав імпровізований «коридор Слави» — із прапорами, плакатами, квітами і подарунками. Голова Запорізької облради Віктор Межейко, якого місцеві активісти пов’язують із попереднім режимом, зважився було виголосити промову, проте був освистаний присутніми.

А трохи розгублені через неочікуваний прийом бійці були на вигляд справжніми чоловіками. Відкриті й красиві обличчя, стомлений погляд: «Та що ми, ми як усі»... Бо вони повернулися живими, а 19 їхніх земляків-однополчан уже ніколи не зайдуть до рідних домівок...

Там, де артилерійські обслуги приїхали з технікою — у місця постійної дислокації 55-ї артбригади, було не так велелюдно: тільки рідні, близькі та море квітів. Проте зустріч виявилася не менш щирою і зворушливою.

Ще одна подія відбулася в Запорізькому військовому госпіталі, який нещодавно відновили волонтери, церква та місцева влада. Тут побували дружина Президента України Марина Порошенко та Уповноважений Президента з питань врегулювання ситуації в Донецькій та Луганській областях Ірина Геращенко. Результатом візиту став дуже необхідний подарунок — електрогідравлічний операційний стіл.

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.
Запоріжжя.

Більше матеріалів дивіться на сайті golos.com.ua (рубрика «День. Схід. АТО»)

Для відсічі можливої загрози зі східного боку в НАТО планують створити підрозділ швидкого реагування, — заявив головнокомандувач об'єднаних сил Альянсу в Північній та Східній Європі генерал Ганс–Лотар Домрезе в інтерв'ю німецьким ЗМІ. Крім того, НАТО розглядає можливість проведення великих навчань із залученням десятків тисяч солдатів на територіях, близьких до російського кордону. Ці плани є, у тому числі, й реакцією на дії Москви в Україні

25 років тому впав Берлінський мур — уособлення розколу, несвободи та холодної війни

Згадаємо: події 13 серпня 1961 року стали однією із найтрагічніших сторінок сучасної німецької історії. Уранці того дня берлінці прокинулися у різних містах. До клубків колючого дроту, перекинутих між двома частинами учора ще єдиного міста, підтягувалася будівельна техніка. Швидко виріс кам'яний мур, що колючим дротом пронизав серце Німеччини, розділивши на східну та західну, змінивши світогляд її громадян.

Коли в травні 1989 року під впливом перебудови в СРСР партнер соцкраїн за Варшавським договором — Угорщина знищила укріплення на кордоні з Австрією, уряд НДР не вчинив так само, втративши контроль за подіями. А мирна революція в НДР спричинила падіння Берлінського муру в ніч з 9 на 10 листопада.

Однак руйнація муру ще аж ніяк не означала зміни в свідомості людей. Чимало громадян Східної Німеччини були переконані, що мур надійно захищав їх від зазіхань ззовні. Але були й такі, котрі вважали, що опинилися у пастці: «Що це за соціалізм такий, який змушує замуровувати себе, щоб народ не розбігся?»

Вважається, що в людини є завжди вибір. Чи був він тоді у східних німців, розчавлених поразкою у війні, принижених і практично безправних, з начебто німецьким урядом, який управлявся з Москви, і керівники якого — типово компартійні клони, «підковані» в СРСР? Та, враховуючи, що в НДР дислокувалося майже мільйонне радянське угруповання? Отакий вибір був у східних німців...

Але мур рухнув, а з ним і сподівання багатьох на те, що райське життя настане одразу й негайно. Утім, несправедливо було б сказати, що життя східних німців не змінилося на краще. Так, східна частина не перетворилася на квітучі долини, як обіцяв екс-канцлер ФРН Гельмут Коль. Але зміни сталися значні, оскільки з держбюджету на відновлення Східної Німеччини й досі спрямовуються величезні кошти: щороку 100 млрд. євро.

25 років тому на уламках Берлінського муру співвітчизники з обох частин Німеччини плакали від щастя і скандували: «Ми — єдиний народ». Нині результати досліджень істориків Вільного берлінського університету свідчать, що понад 20% західних німців хотіли б повернути мур. А 10—15% «східняків» прагнуть назад у НДР.

Нині у ФРН значно менше захоплюються і навіть менше говорять про події 1990-х років. Здебільшого підраховуються кошти, спрямовані на швидке об'єднання. А результати соціологічних опитувань свідчать про різницю між громадянами заходу і сходу. Передовсім вона — у способі мислення і очікуваннях від життя. Це — один з головних показників того, що громадяни цієї однієї країни й досі чужі одне одному. Але експерти переконані: для того, щоб вони «порідднилися», потрібен час — 40—50 років...

Валентина ПИСАНСЬКА.

Фото wikipedia.org.

ЄС внесе зміни до власної стратегії безпеки, у тому числі й через події на Донбасі

Першого листопада розпочала свою роботу нова Європейська комісія. У найближчі п'ять років на чолі її зовнішньополітичного відомства стоятиме колишній міністр закордонних справ Італії Федеріка Могеріні. Свій перший робочий візит Високий представник ЄС з питань закордонних справ та політики безпеки здійснила до Польщі, яка, до речі, належала до числа країн, що висловлювали застереження стосовного її призначення на посаду глави євросоюзівської дипломатії через «відсутність досвіду» та «надто прихильне ставлення до Росії».

Домінуючими темами переговорів були, за даними джерел у зовнішньополітичному відомстві Польщі, питання врегулювання конфлікту на Донеччині й Луганщині та відносини з РФ. Федеріка Могеріні запевнила: питання санкцій щодо Росії залишається «на столі» і буде предметом обговорення на найближчому засіданні Ради міністрів закордонних справ ЄС 17 листопада. За її словами, впродовж найближчих 10 днів Брюссель «перевірятиме, що відбудеться на сході України». Підставою для підвищення рівня санкцій буде поява «негативних ознак», пояснила Ф. Могеріні.

Тим часом Рада міністрів закордонних справ обговорюватиме санкції як елемент у рамках «поглибленого розгляду загальної стратегії ЄС стосовно України і Росії». Йдеться про пошук форми діалогу й політичних каналів у контексті анонсованого Могеріні ще перед вступом на посаду «глибокого перегляду Європейським Союзом своїх відносин з Росією на наступні п'ять років».

У свою чергу, міністр закордонних справ Польщі Гжегож Схетина в ході розмови з Федерікою Могеріні нагадав, що Польща не проти долучитись до переговорів про врегулювання кризи в Україні. «Вважаю, і наполягатиму на цьому, що не буде результативної розмови стосовно майбутнього України, про україно-російські відносини чи вирішення цього конфлікту, без активної участі Польщі. Ми цю проблему знаємо і хочемо брати участь у розв'язанні цього конфлікту», — заявив очільник польського зовнішньополітичного відомства. Щоправда, жодної реакції на ці слова Високий представник ЄС не озвучила.

Президент Польщі Броніслав Коморовський після зустрічі з Федерікою Могеріні повідомив журналістам у Сеймі, що вона готує на наступний рік спеціальний саміт ЄС, присвячений питанням євросоюзівської політики безпеки і оборони. «На порядку денному буде питання запуску процесу формування безпекової і оборонної політики спільноти та внесення змін до стратегії безпеки ЄС від 2003 року, бо з того часу багато змінилося, і це має бути відображено в нових положеннях цього документа», — наголосив глава польської держави.

Іван КОЗЛОВСЬКИЙ.
Варшава.

ПЕРЕВАГИ АСОЦІАЦІЇ З ЄС

Угодою про асоціацію між ЄС та Україною передбачено широкі можливості для секторального співробітництва. Одним із найважливіших напрямів є інтеграція України до спільного авіаційного простору ЄС (САП). Бути стороною угоди про «Відкрите небо» означає збільшення пропозицій, посилення конкуренції, прихід на український ринок так званих бюджетних авіаліній з Євросоюзу. Це призведе до:

- ***зниження ціни авіаперевезень,***
- ***ефективнішого використання аеропортів,***
- ***удосконалення методів управління авіакомпаніями,***
- ***поліпшення якості послуг авіакомпаній,***
- ***розвитку транзитного потенціалу країни,***
- ***збільшення доходів провайдерів аеронавігаційних послуг.***
- ***поліпшення іміджу країни та збільшення довіри до неї,***
- ***появи нових ринків збуту для продукції української авіаційної промисловості,***
- ***збільшення інвестицій в аеропорти та вищий рівень оплати праці працівників галузі.***

Угорців застерігають від дружби з Кремлем

Учора в Києві біля будівлі посольства Угорщини відбулася акція *(на знімку)*, ***приводом для якої стала антиукраїнська, на думку організаторів мітингу, позиція прем'єр-міністра Віктора Орбана. Зокрема — його підтримка ідеї будівництва нового газогону «Південний потік» в обхід нашої країни.***

Як відомо, на цьому тижні угорські депутати схвалили пакет поправок до законодавства, які дозволять здійснювати будівництво газопроводу компаніям, що не мають необхідної ліцензії. Експерти переконані: закон відкриє шлях для будівництва «Південного потоку». Нагадаємо, за допомогою цього газопроводу Москва зможе, обійшовши Україну, транспортувати газ до Європи.

«Активність» угорських депутатів уже прокоментували в ЄС. Єврокомісія заявила: якщо виявиться, що прийнятий офіційним Будапештом закон порушує правила Європейського Союзу, та можуть бути вжиті «заходи у відповідь».

Організатори акції у Києві (міська організація Народного руху України) підготували заяву-звернення до представників посольства Угорщини. В ньому спробували застерегти керівництво та населення держави: «У країнах, керівництво яких підтримує Кремль, згодом відбуваються військові дії за участі солдатів та найманців Російської Федерації. Разом з тим варто нагадати, що не так давно (в 1956 році) російські танки вже розстрілювали населення Угорщини».

Тим часом напередодні в Ужгороді відбулась зустріч керівництва області з Надзвичайним та Повноважним Послом Угорської Республіки в Україні Ерно Кешкенем. Дипломат заявив, що Угорщина підтримує європейський вибір України, засуджує агресію з боку Росії і не визнає анексію Криму: «Ми бачимо, що Україна готова йти шляхом реформ, і будемо раді підтримати», — **передає наш власний кореспондент Василь НИТКА.**

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Парламент Болгарії затвердив структуру та склад уряду на чолі з прем'єр-міністром Бойко Борисовим, лідером партії ГЕРБ

В основу концепції реформи МВС покладено принцип дотримання прав людини

АКТУАЛЬНО

«Голос України» продовжує серію публікацій на тему реформування органів внутрішніх справ. За інформацією прес-служби силового відомства, пілотний проект уже успішно діє у Львівській області. Втім, експерти переконані: зволікати із запровадженням змін у інших регіонах не варто. Мовляв, стара система управління МВС — небезпечна для країни. Крім того, реформа, яка триватиме роками, стане згодом неактуальною. Тож, як і коли перебудовуватиметься міліція? Про це ми поговорили із директором Центру досліджень правоохоронної діяльності, членом експертної ради при МВС Олегом Мартиненком.

— Зміни в міліції будуть радикальними?

— Так, правильно ви підмітили. Реформа вкрай необхідна. Адже рівень довіри громадян до міліції максимально сягав лише 3—5%, а після подій Євромайдану цей показник, за даними Інституту соціології Національної академії наук України, впав до 0,8% опитаних. При цьому довіра самих працівників міліції до влади традиційно не перевищувала 3%. Основна причина — системні недоліки в діяльності ОВС. Розробили концепцію реформування правозахисні організації на чолі з Українською Гельсінською спілкою, що входять в експертну раду при МВС. Раніше подібні документи впроваджували правоохоронці. Тоді вони намагалися захопити нові підрозділи і вибити побільше грошей. Цього разу все по-іншому. Основне завдання документа — змінити українську міліцію за європейським зразком. Тому в основу концепції покладено принцип дотримання прав людини в діяльності правоохоронних органів. Відтепер більше уваги приділятиметься профілактиці злочинності, а також тісніщій роботі з населенням.

— Розкажіть коротко про структурні зміни, які плануюють запровадити.

— Територіальні підрозділи Національної поліції (міліцію перейменують в поліцію. — **Авт.**) отримають право самостійно планувати поточну діяльність, кадрову політику, розподіл бюджетних коштів. При цьому вони зможуть отримувати фінансування не тільки з центрального, а й з місцевого бюджетів. Буде створена й місцева поліція. Основне її завдання — підтримка правопорядку на підзвітній території. Вона займеться патрулюванням громадських місць, контролем за дотриманням прав торгівлі тощо. Ліквідують Управління по боротьбі з організованою злочинністю. Одна його частина увійде до складу МВС, інша — до СБУ. Також, згідно з концепцією, Експертно-криміналістична служба МВС підпорядковуватиметься Міністерству юстиції. Частина слідчих МВС перейдуть в державне бюро розслідувань, тільки-но такий орган буде створений. Державна служба охорони буде виведена зі складу МВС. У свою чергу, в ДАІ заберуть функції реєстрації транспортних засобів та водійських посвідчень — їх передадуть або місцевим органам влади, або приватним підприємствам.

— Що прописано в концепції, щоб вирішити проблему насильства в міліції?

— Там закладено кілька речей, які можуть вплинути на покращення ситуації: новий відбір та робота з особовим складом. Окрім того, виплата компенсацій потерпілим, і, зауважте, не з кишені винного (так, як це є дотепер), а з бюджету відділку (не міністерства, а саме відділку). Тоді побачимо, як, наприклад, керівник цього підрозділу захищатиме свого підлеглого.

— Скільки часу може потребувати таке реформування?

— Основна мета реформи, щоб усі служби відомства працювали на захист населення, а не на владну верхівку. Однак, думаю, результат можна буде побачити лише через 5—8 років. Це довготривалий процес, і не всі його хочуть починати. Кілька груп експертів протягом орієнтовно року мають працювати, щоби виписати «дорожню карту» з фінансовим розрахунком, з розробкою нових законопроектів та змін до вже існуючих законів. Втілення такого документа може затягнутися на роки. Поляки досі реформують свою поліцію, хоча почали ще з 1990-х. А паралельно потрібно дати старт хоч деяким змінам у міністерстві.

— Дякую.

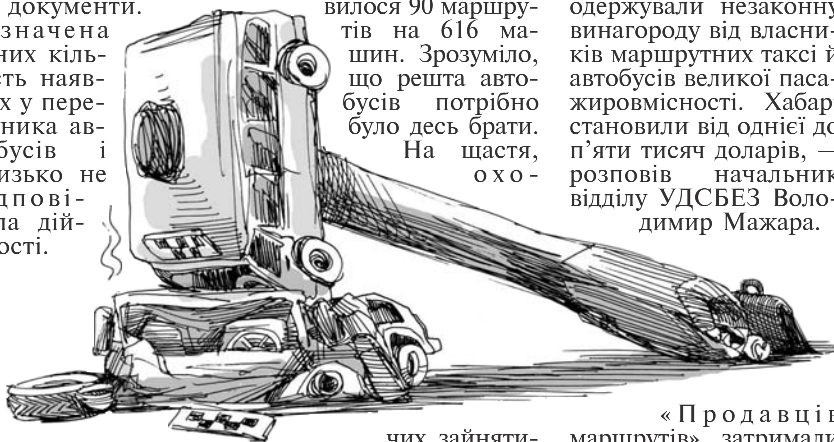
Бесіду вів Олександр ПЕКНИЙ.

Інфографіка надана МВС України.

Торгували міськими маршрутами

Корупційний скандал, пов'язаний з організацією пасажирських перевезень, розгорівся у Кривому Розі. Після того як одне із приватних підприємств за сприяння чиновників міськвиконкому незаконно одержало на конкурсі право на перевезення за 90 міськими маршрутами, його працівники взялися за хабарі перерозподіляти маршрути іншим перевізникам.

Як повідомили в управлінні Державної служби боротьби з економічною злочинністю в Дніпропетровській області, злочинна змова із чиновниками дала змогу підприємству подати на конкурс фіктивні документи. Зазначена в них кількість наявних у перевізника автобусів і близько не відповідала дійсності.

За результатами тендера в розпорядженні приватного підприємства, що має фактично 32 одиниці власної техніки, виявилося 90 маршрутів на 616 машин. Зрозуміло, що решта автобусів потрібно було десь брати. На щастя, охочих зайнятися автоперевезеннями не бракувало.

— За влаштування на маршрут посадові особи підприємства, яке виграло конкурс, одержували незаконну винагороду від власників маршрутних таксі й автобусів великої пасажиромісткості. Хабарі становили від однієї до п'яти тисяч доларів, — розповів начальник відділу УДСБЕЗ Володимир Мажара.

«Продавців маршрутів» затримали на гарячому під час одержання хабара у дві тисячі доларів. Під час обшуків у кабінетах було вилучено понад сто тисяч гривень і більше десяти тисяч доларів, отриманих лише протягом одного дня.

Керівникові підприємства обрано запобіжний захід відповідно до статті 208 КПК України — тримання під вартою. Його дії кваліфікуються за статтею 368 частини 3 КК України, що передбачає позбавлення волі від п'яти до десяти років з конфіскацією майна.

Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.
Дніпропетровська область.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Заробіток на чужому горі

Прийоми телефонних аферистів тепер змінюються та адаптуються до обставин. Нині з'явилася нова генерація зловмисників, які спекулюють на складній суспільно-політичній ситуації.

На мобільні телефони сільських голів Недригайлівщини дзвонив невідомий чоловік та представлявся працівником військової прокуратури. Він просив переказати кілька тисяч гривень на нібито екстрене лікування хлопця з їхнього села, пораненого в зоні АТО. Прізвище солдата псевдоправоохоронець не називав, вміло вичікуючи, доки сільський голова назве знайомого військовослужбовця. Ніби на прохання останнього і потрібно було перерахувати на конкретний банківський рахунок чотири тисячі гривень. Коли ж один із сільських голів почав ставити уточнюючі запитання, аферист поклав слухавку.

Те саме сталося і з жителькою села Велика Діброва. Жінці зателефонував такий собі Андрій Іванович і повідомив, що необхідно перерахувати 4000 тисячі гривень на лікування її сина. Хлопець нібито поранений під час АТО в Донецькій області й перебуває на лікуванні в госпіталі Маріуполя. Жінка, засумнівавшись, одразу ж звернулася до міліції.

Т. в. о. начальника Недригайлівського РВ УМВС в Сумській області Олексій Жертовський наголошує, що в таких ситуаціях слід бути особливо обачними, перевіряти сказане, а не миттю бігти до найближчого банкомата. «Аферисти — хороші психологи, не дають людини вийти зі стресової ситуації, ведуть діалог так, що та слухняно виконує поради «доброго» посередника», — говорить Олексій Жертовський.

Іван МАРТИНЮК.
Сумська область.

СПОРТ

У Сумах у приміщенні СДЮСШОР з легкої атлетики відкрилась експозиція, присвячена видатному спортсмену ХХ століття, дворазовому олімпійському чемпіону, багаторазовому рекордсмену світу зі спортивної ходьби, чиє ім'я внесено до Залу слави Міжнародної асоціації легкоатлетичних федерацій (IAAF), Володимиру ГОЛУБНИЧОМУ

Табло

Футбол. Ліга Європи. Груповий раунд. 4-й тур. 6 листопада.

Група F. «Сент-Етьєн» (Франція) — «Інтер» (Італія, Мілан). 1:1.

«Карабах» (Азербайджан, Агдам) — «Дніпро» (Україна, Дніпропетровськ). 1:2. Голи: Калинич, 15, 73, Джордж, 36.

«Карабах»: Шегич, Гараєв, Медведєв, Садигов, Аголі, Гусейнов, Юсіфов (Тагаєв, 77), Рейналдо, Муарем, Алмейда, Джордж (Надіров, 65). **Тренер** — Гурбан Гурбанов.

«Дніпро»: Бойко, Мазух, Стрінич (Канкава, 46), Дуглас, Федецький, Чеберячко, Гама (Шахов, 85), Ротань (Кравченко, 90), Калинич, Коноплянка, Зозуля. **Тренер** — Мирон Маркевич.

Рефері — Павел Гіль (Польща).

Баку. Стадіон імені Тофіка Бахрамова. 30 000 глядачів. 8 градусів.

***

Група J. «Ріу Аве» (Португалія) — «Стяуа» (Румунія, Бухарест). 2:2.

«Динамо» (Україна, Київ) — «Ольборг» (Данія). 2:0. Голи: Віда, 70, Гусєв, 90+3 .

«Динамо»: Шовковський, Сілва, Хачеріді, Драгович, Віда, Сидорчук (Велозу, 77), Рибалка, Ярмоленко (Гусєв, 84), Беланда, Ленс (Бурда, 72), Кравець. **Тренер** — Сергій Ребров.

«Ольборг»: Ларсен, Дальсгор, Петерсен, Теланнер, Гортер, Брюн (Федеріксен, 83), Вюрц (Альман, 83), Рісгор, Томсен, Евольдсен (Аугустінуссен, 66), Геленіус. **Тренер** — Кент Нільсен.

Рефері — Олексій Кульбака (Білорусь).

Вилучено Драговича, 68 (фол останньої надії).

Київ. НСК «Олімпійський». 25 230 глядачів. 4 градуси.

***

Група L. «Локерен» (Бельгія) — «Трабзонспор» (Туреччина). 1:1.

«Легія» (Польща, Варшава) — «Металіст» (Україна, Харків). 2:1. Голи: Кобін, 22, Сагановський, 29, Дуда, 8.

«Легія»: Куцяк, Йодловець, Астіс, Жежничак, Брож, Гільєрме, Дуда, Врдоляк, Жиро, Сагановський (Са, 75), Кухарчик (Косецький, 81). **Тренер** — Генінг Берг.

«Металіст»: Дишленкович, Вильягра, Березовчук, Торсільєрі, Кобін, Торрес (Гоменюк, 90+2), Краснопьоров (Едмар, 80), Ребенок, Гав'єр, Радченко (Кулаков, 51), Жажа. **Тренер** — Ігор Рахаєв.

Рефері — Ейтан Шмуелевич (Ізраїль).

Варшава. Стадіон Війська Польського. 29 000 глядачів. 12 градусів.

Нікола Калинич відзначився «дублем».

	В	Н	П	М	О
1. «Інтер»	**2**	**2**	**0**	**4 — 1**	**8**
2. «Сент-Етьєн»	**0**	**4**	**0**	**1 — 1**	**4**
3. «Дніпро»	1	1	2	2 — 3	4
4. «Карабах»	1	1	2	2 — 4	4

	В	Н	П	М	О
1. «Динамо»	**3**	**0**	**1**	**8 — 4**	**9**
2. «Стяуа»	**2**	**1**	**1**	**11 — 6**	**7**
3. «Ольборг»	2	0	2	4 — 8	6
4. «Ріу Аве»	0	1	3	3 — 8	1

	В	Н	П	М	О
1. «Легія»	**4**	**0**	**0**	**5 — 1**	**12**
2. «Трабзонспор»	**2**	**1**	**1**	**5 — 3**	**7**
3. «Локерен»	1	1	2	2 — 4	4
4. «Металіст»	0	0	4	2 — 6	0

Три новини, дві з яких приємні

Першим із українського тріо позавчора в боротьбу вступив «Дніпро». Тому почнемо з його поєдинку в Азербайджані проти «Карабаху». Як і очікувалося, бакинська зустріч сильно відрізнялася від київської. Спочатку команди начебто зовсім помінялися ролями: українці діяли по-господарськи впевнено, натомість азербайджанський колектив мав розгублений вигляд.

«Дніпро» творив краще, ніж у першому матчі, діючи злагодженіше при атаках і надійніше в обороні. А рахунок був відкритий наприкінці чверті години, коли Калинич красиво пробив головою після навісу з флангу. Однак до кінця тайму господарі несподівано відновили рівновагу. Джордж, котрий нічим особливим до цього не виділявся, чудово виконав штрафний.

У другому таймі команди заграли обережніше, але перевага була на боці українців. І «Дніпро» таки добився свого, знову вийшовши вперед завдяки помилці опонентів, якою скористався Калинич. Розпачливі спроби азербайджанців відігратися були марними.

Мирон Маркевич так прокоментував події на полі:

— Після зустрічі в Києві я казав, що «Карабах» мені сподобався. Команда організована й обіграти її непросто. Це підтвердив і сьогоднішній поєдинок. Він був напрочуд напружений. Ми просто зіграли краще.

На запитання, чи є шанс у «Дніпра» зіграти з «Сент-Етьєном» у Львові, а не в столиці, тренер відповів: «Ми проситимемо про це УЄФА».

***

«Металіст» і «Динамо» грали в один час. Але почнемо розмову про їхній виступ спочатку, як кажуть, з гіршої новини. Тому й перенесемося до столиці Польщі. Там певною несподіванкою став ефектний гол «Металіста», забитий у середині першого тайму. Гості подали кутовий з лівого флангу, Торсільєрі підставив п'ятку й підняв м'яча над карним майданчиком «Легії», а Кобін чудовим ударом через себе вгатив його під поперечину.

Варшав'янам знадобилося лише кілька хвилин, щоб отямитися й усвідомити, що сталося. І після цієї нетривалої паузи господарі рахунок зрівняли. Також після розіграшу кутового, помилки на виході Дишленковича, котрий відкрив ближній кут і дозволив досвідченому Сагановському забити.

Надалі гра була досить рівною. І все йшло до цілком справедливої нічиєї. Але харків'яни, як це з ними вже не раз траплялося в нинішньому турнірі, пропустили зовсім необов'язковий гол. Його забив Дуда, котрий вийшов сам на сам після передачі Сагановського й помилки Торреса. Часу на порятунок у «потопаючих» уже не залишалося — так само, як це було в іграх із «Трабзонспором» та «Локереном». Отже, «Металіст» зазнав четвертої поразки поспіль і втратив навіть теоретичні шанси на вихід до плей-оф.

***

«Динамо» в Києві здобуло заслужену перемогу, взявши реванш за несподівано велику поразку в Данії. Наші футболісти цілком задовольнили амбіції свої і прихильників, котрі особливо гаряче підтримували команду. Навіть тоді, коли в першому таймі гра у неї вочевидь не клеїлася.

— Була важка зустріч, — сказав Сергій Ребров. — Усі матчі в Лізі Європи такі, там немає слабких і сильних суперників. Сьогодні це зайвий раз підтвердилося. Нам потрібно було в другому таймі докласти максимум зусиль, щоб зламати «Ольборг». Тому я радий, що хлопці терпіли і в підсумку подарували радість людям.

Скажу також, що з усіма командами, які дисципліновано й організовано обороняються, дуже важко грати. І не тільки «Динамо», а кому завгодно. Якщо сам не діятимеш дисципліновано, то буде дуже складно, що й сталося в першому таймі...

З тренером важко не погодитися. Справді, спочатку здавалося, що динамівцям не вдасться здолати ешелоновану оборону данської команди. Та ще й везіння було на боці гостей. Вони вибивали м'яч із порожніх воріт, а динамівці кілька разів не влучали зблизька.

А тут ще господарі опинилися в меншості. Часу для досягнення мети залишалося не так уже й багато. Як стати переможцем за такої ситуації? Можна і в розпач впасти. Але команда і її прихильники, як сказав Ребров, терпіли і не полишали надії на тріумф. І він прийшов, той бажаний момент. Кияни подали кутовий і Віда, котрий добре почувається в повітрі, забив головою.

Ця невдача ще більше згуртувала футболістів «Ольборга». Зрозуміло, що вони робили все, аби відігратися. Але то було б несправедливо. Одне слово, гостре протистояння тривало до останньої миті поєдинку. І лише гол, забитий уже в компенсований час досвідченим Гусєвим, котрий вийшов на заміну, зняв напругу.

Перемога дозволила «Динамо» стати одноосібним лідером у групі. Наступний матч наші зіграють у Києві 27 листопада з португальським клубом «Ріу Аве», котрий вдома, до речі, відібрав два очки у «Стяуа».

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА та uefa.com.

Переможну крапку в київському матчі поставив Олег Гусєв.

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

Українець — найкращий бомбардир у... Білорусі

Хокей. Український форвард Олександр Матерухін став найкращим снайпером за історію регулярних чемпіонатів Білорусі. На його рахунку 194 шайби за вісім сезонів, проведених в Екстралізі.

За цим показником гравець «Шахтаря» (Солігорськ) випередив білоруса Романа Романенка, який закинув 190 шайб у регулярних чемпіонатах. Нині Метерухіна запросили до мінського «Динамо», котре виступає в КХЛ.

Чудова сімка

Батут. Дейтон-Біч (США, Флорида). Тут стартує 30-й чемпіонат світу зі стрибків на батуті, подвійному міні-трампі й акробатичній доріжці. Україну представляють сім спортсменів.

Батут — Марина Кийко, Наталія Москвіна, Анна Тарновська-Бакуновицька; Дмитро Бєдєвкін, Максим Волянський.

Акробатична доріжка: Катерина Баєва і Віктор Кифоренко.

ЦИФРА

41 нагороду

завоювали на чемпіонаті світу з панкратіону, котрий відбувся в місті Кечкемет (Угорщина), українські атлети. Змагалися 492 спортсмени із 37 країн.

Зокрема, золоті медалі в різних розділах здобули українці: Олександр Доскальчук, Дмитро Баранов, Сергій Гузєв, Юрій Чижевський, Анна Беженар, Вікторія Синявіна, Юрій Черкалюк, Ельвіра Пославська, Вікторія Казакова, Світлана Скрипник, Олексій Олійник, Андрій Торчевський.

Кличко лише третій

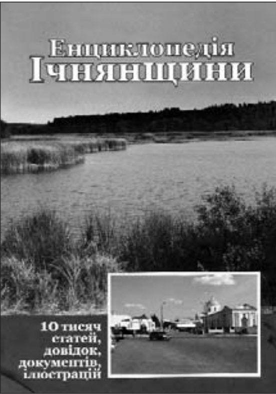
Журнал Forbes склав список найбільш високооплачуваних спортсменів світу. До сотні найбагатших увійшли чотири боксери-професіонали. Очолив рейтинг Флойд Мейвезер-молодший (США), який заробляє в рік 105 мільйонів доларів.

Другим серед високооплачуваних боксерів у світі йде філіппінський боєць Менні Пакьяо (41,8 мільйона), третім — українець Володимир Кличко (28), четвертий — мексиканець Сауль Альварес (21).

«Динамо» в Києві здобуло заслужену перемогу, взявши реванш за несподівано велику поразку в Данії

Сізіф як герой праці

***У київському видавництві «Гнозіс» щойно вийшла «Енциклопедія Ічнянщини» (майже тисяча сторінок формату А-4, 10 тисяч статей, довідок, документів, ілюстрацій). Наклад — тисяча примірників. Автор — Віталій Шевченко* (на знімку).**

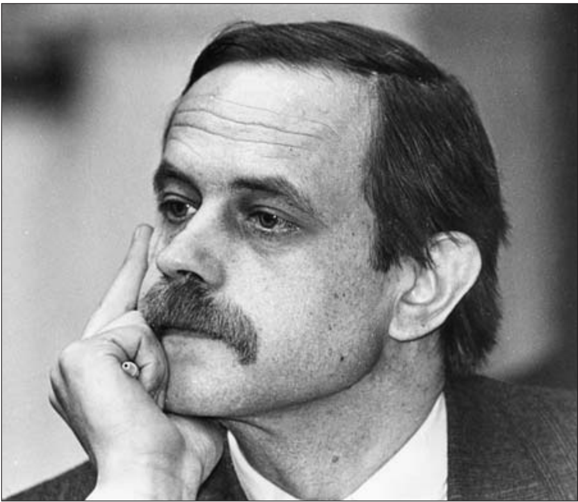

Ця книга, вже при першому перегляді, викликає сильні й несподівані емоції, в них варто розібратися. От, приміром, виникає таке фантастичне відчуття: не страшно, якби раптом у світі кудись поділися такі великі й добре описані країни, як Франція, Канада чи США, чи навіть Україна. Якщо не подобається ця фантазія, то просто уявіть, що враз не стало писаної історії згаданих країн включно з Україною, ані карт автодоріг, ані поштових індексів та адрес, ні телефонних кодів — нічого! Тобто від вас сховали все, без чого світ ніби й не існує (бо він і справді існує лише тоді, коли добре описаний).

Так от, усе це зовсім не страшно уявити, якщо у нас є оця «Енциклопедія Ічнянщини». Звідки оце відчуття — що «не страшно»?

А ось звідки. Ічнянщина — адміністративний район Чернігівщини, описаний і виміряний у часі й просторі так докладно, що цей маленький шматочок землі постає перед нами як велика країна, велика не площею, а оцією, зафіксованою в книзі, обжитістю й придатністю для людини. І тут виникає ще одне несподіване відчуття: звідси, з малої Ічнянщини, можна відновити цілий світ, який перед цим «зник». Це відчуття теж здається фантастичним, але, можливо, воно зовсім невипадкове. Адже ми живемо певними ілюзіями, які здаються надто очевидними. Ці ілюзії поміщають нас у систему оманливих координат. Нас тішить, по суті, віртуальний простір — від Сяну до Дону чи від Балтики до Владивостока. В цьому просторі для нас існує і Велика історія, і Велика культура. Бо ж здається, що простір більший, то більше в ньому вміщається всього цього добра. А насправді саме у малому просторі вміщається все те, тільки цей малий простір співмірний з людиною. Це простір, який можна не лише уявляти, а й жити в ньому. Адже коли ми кажемо, що любимо жити в Україні, ми трохи обманюємо себе, бо неможливо жити одночасно в Одесі й Києві, Чернігові й Донецьку. Жити можна лише «десь».

Але повернемось до механізму відновлення світу через Ічнянщину. Ми перед цим уявили, що світ зник. А в цій енциклопедії він заново повертається. Бо, скажімо, народжена в Ічні Соня Грін була дружиною Говарда Ф. Лавкрафта, і вже перед вами з туману постає потужний сегмент американської культури. А те, що дочка Хмельницького, Марія, вийшла заміж у ці краї, — повертає нас до великої історії України. А народжений в Ічні генерал-фельдмаршал Паскевич, завойовник чужих просторів, нагадує нам про імперію «до самих до окраїн». Одеса любить свій пам'ятник дюку Рішельє? А автор пам'ятника — ічнянець Мартос! А Рєпін писав «Запорожців» таки на Ічнянщині. І таких сюжетів в енциклопедії — десятки, сотні, саме вистачає на те, щоб цілий світ заново відкрився у своїх неймовірних взаємозв'язках, цікавих не лише для туриста, а й для філософа чи бізнесмена.

Парадоксально, але велику країну легше описати — покажи її на карті, й описувати вже нічого не треба, вражає сам масштаб. А спробуй описати малу країну — як велику! І скоро збагнеш: обсяг роботи у тебе не менший, а більший, хоча б через те, що ти перший, у тебе не було попередників. «Дехто з моїх друзів і знайомих називав цей проект сізіфовою працею», — пише в передмові Віталій Шевченко. Тут нема чого додати.

Дуже легко було б сказати: ах, який подвиг здійснив Шевченко, створивши цю книгу. Але це було б надто просте уявлення про те, як здійснюються подвиги і як створюються такі книжки. Гриби не з'являються на світ без грибниці. Отже — про грибницю. Віталій Шевченко — уродженець Ічні, відомий журналіст, громадський і політичний діяч, народний депутат України трьох скликань. Він заснував фонд свого імені, а при фонді є редколегія видань з історії Ічнянського краю (це щороку 3—5 краєзнавчих книг тиражем 1000—1200 кожна, вони безплатно поширюються по школах, бібліотеках, сільрадах). Шевченко ініціював проведення літературно-мистецького конкурсу школярів «Родина. Ічнянщина. Україна» та районного конкурсу творів «Оживає минувшина». Кращі з тих творів виходять окремими книжками. Отже, енциклопедія виросла не на рівному місці, і в цьому сенсі автор у неї не один, що зовсім не применшує заслуг Віталія Шевченка.

Віктор ГРИНЕВИЧ.

Фото з архіву «Голосу України».

Ходяча енциклопедія села

Марія Кравчук* (на знімку), *завідувачка бібліотеки села Здовбиця, що в Здолбунівському районі на Рівненщині, створила у книгозбірні міні-бібліотеку власних буклетів. Усі вони — про історію села, талановитих особистостей і відомих майстрів цього краю.

У книгозбірні є музей краєзнавства. Там і старовинний гребінь, і сучасні ляльки-мотанки, предмети побуту, вишиванки. А на полиці — 20 буклетів про село і талановитих людей, які народилися або мешкають у Здовбиці. Зокрема, про заслуженого скульптора України Володимира Шолудька. Роботи майстра із Здовбиці прикрашають парки Києва та Львова, площі Рівного. Окрасою нашого обласного центру стали його скульптури княгині Марії Несвицької (Рівненської), Уласа Самчука (біля драмтеатру), пам'ятники Симону Петлюрі, командиру УПА Климу Савуру. Рідному селу Володимир Шолудько теж зробив подарунок — пам'ятник Тарасу Шевченку.

— Також я зібрала матеріали про мистецтвознавця й письменницю Ларису Толочко, поетагуморист Бориса Трофимчука, іконописця Олександра Конурного, — розповідає Марія Миколаївна і показує роботи знаменитих односельців. Знайомить нас із творчими колективами, про які у бібліотеці є ілюстровані відомості. Це оркестр народних інструментів «Самоцвіт», який на фестивалі «Чумацький Шлях» у Новокаховці здобув Гран-прі, ансамбль народних інструментів «Козачок», фольклорний ансамбль «Любисток», ВІА «Небокрай», аматорський фольклорний колектив «Здовбицькі молодички» на чолі із заслуженим працівником культури України Раїсою Тебенько.

А потім бібліотекарка запрошує подивитися старовинні релігійні книги: «Требник» 1870 року, «Тріодь пісна» 1818-го, 1887 року, «Євангеліє» 1820 року, церковні атрибути. Знайомить із виставкою художника Валерія Федорука, який виготовив понад 30 графічних портретів своєї дружини. Розповідає про фотографа Костянтина Орлюка, котрий зафіксував на світлинах Здовбицю у різні пори року.

Марія Кравчук — не лише берегиня книгозбірні, а й «ходяча енциклопедія села», як її з повагою називають односельці.

Надія АДАМЧУК.

Гоща
Рівненської області.

Фото автора.

Диктує рідна мова: єднаймося!

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

У цей день під його диктовку випробували власну філологічну національну свідомість студенти вузу, де викладає мовознавець. Понад 600 слухачів і співробітників університету, одягнені у вишиванки, зібралися разом і встановили рекорд наймасовішого написання диктанту єдності **(на знімку)**. Це зафіксували представники Національного реєстру рекордів України.

Таким своєрідним єднанням у виші хотіли ще раз продемонструвати, що українська мова — наш скарб, без якого не може існувати ні народ, ні Україна як держава.

Серед тих, хто в цій залі перевіряв свої знання рідної мови, була й третьокурсниця факультету журналістики Настя Туржанська. Дівчина виросла у Севастополі, де нині живуть її батьки. Для неї це перший такий диктант. Студентка зізналася, що його написання не лише вправа на грамотність, а й своєрідне самоствердження і національна ідентифікація.

Уперше люди писали сто слів єдності (приблизно така їх кількість у запропонованому тексті) не за призи чи премії, які зазвичай передбачені для переможців, а лише в ім'я ідеї. З огляду на непростий для держави час, усі кошти, які призначалися найграмотнішим, Національна радіокомпанія (ініціатор та організатор заходу) вирішила переадресувати бійцям АТО.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

КОМЕНТАР

Розхитана тема

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Активісти вимагали від очільника країни вжити необхідних заходів на захист української мови: забезпечити мінімальні квоти на її використання в телемедійних засобах, сприяти у друкуванні української книжки тощо.

На жаль, ця тема залишається розхитаною, як човен, на одному борту якого сидить смиренний Нестор Літописець, а на другому — невгамовний Нестор Махно.

Здавалось би, що Майдан, а потім війна на сході поставили крапку над «і» в одному дражливому питанні: чи є російська мова в Україні мовою окупантів? Відповідь однозначна: ні! Бо і на Майдані було багато російськомовних патріотів України, та й серед наших бійців на сході їх ледь не половина, якщо робити висновки з телевізійних інтерв'ю з тими бійцями. Отже, ми не маємо морального права називати цю мову в устах наших громадян ворожою або загрозливою. Від цього усвідомлення нам усім стало легше на душі. Одначе, залишається невирішеною інша, так само дражлива, проблема: доля української мови в Україні. Ця проблема не була вирішена «за кращих часів» (скажімо, за президентства Ющенка), а про недавні «гірші часи» й говорити нема чого. Але також нема підстав вважати, що нині знов настали «кращі часи». Бо українська мова залишається, на жаль, державною — і тільки. Що в тім поганого? А те, що у нас, за давньою звичкою, усе «державне» — не наше особисте. Щоб у тім переконатися, варто послухати хоча б дикторів нашого телебачення, коли вони гордо називають наших солдатів воЯками (а не вояКами, якщо вже їм так подобається це галицьке слово). Від цього в'януть вуха й стискається серце. Бо воЯки — зневажливе слово (як гуляки абощо). Але дикторам байдуже, адже вони говорять «державною» мовою, а не власною. І ніхто їм не скаже, що їхня мова іноді злочинно неправильна, бо в усій Україні нема жодної установи, яка б слідкувала за правилами. Скажімо, для регулювання дорожнього руху є ДАІ. Але нема чогось схожого в царині мови. Такі інституції раніше існували (скажімо, Правописна комісія при Кабміні), але їх скасовано та так і не відновлено (навіть за часів Ющенка). Та що там усна телевізійна мова! В наших законах — сотні термінів неукраїнських, просто неграмотно перекладених старими колоніальними чиновниками з іншої мови, для них звичної. І тепер ті терміни просто так не виправиш, бо вони «узаконені», і ніхто їх перед цим не перевіряв на предмет грамотності, а тепер пізно. Відтак наша «державна мова» стрімко перетворюється на суміш мертвих слів, на мову, якою живі люди не розмовляють. Чи за це ми боролись? Ні, не за це. Так само, як і не за те, щоб вважати російську мову ворожою. Ми це усвідомлюємо. Але в реальності човен і далі хитається. Хто його вирівняє? І як? Скажімо, якщо беззастережно скасувати спекулятивний «мовний закон» Колісниченка-Ківалова, у певної частини народу російськомовного буде враження, що вони громадяни другого сорту. Але якщо той «закон» залишити як є — то так само почуватимуться другосортними україномовні громадяни, бо всі вони (крім недоучених теледикторів) знають, що їхня мова справді загрожена. Очевидно, закон потрібен — але такий, що заспокоїв би і одних, і других. І щоб він справді захистив мову українську — не на рівні декларацій, а на рівні інституцій. Такого закону поки що нема. Але буде гірше, якщо й надалі не буде серед наших державників усвідомлення, що саме такий закон потрібен, і створювати його слід виважено й розумно, без популістської поспішності.

Христофор ГРУША.

Після пожежі, що виникла у машинному відділенні великого протичовнового корабля «Керч» Чорноморського флоту Російської Федерації, судно, найімовірніше, не ремонтуватимуть. Як кажуть військові моряки, корабель «піде на голки», тобто його поріжуть на метал. Адже вогонь повністю знищив відділення, пошкодив палубу, тож відновити його майже неможливо, *повідомляє наш власкор Микола Магдич*

СЛІДАМИ НАШИХ ПУБЛІКАЦІЙ

Витік Прип'яті упорядкують до Дня Незалежності

Неодноразові публікації в нашій газеті про необхідність належного облаштування місця витоку однієї з найбільших річок України у селищі Головне Любомльського району знайшли своє продовження.

Днями біля Попової криниці, де, згідно зі старими картами та за твердженнями науковців, краєзнавців і місцевих жителів, бере початок Прип'ять, побували фахівці-гідрологи та проектувальники. Вони на місці розглянули можливість архітектурного і ландшафтного оформлення джерел, облаштування біля них рекреаційної зони. Свої думки з цього приводу висловили інженер-проектувальник Олег Аксьонов, голова обласної організації меліораторів та водогосподарників Юрій Бахмачук, керівники органів місцевої влади, жителі населеного пункту.

Фахівці попередньо визначилися з концепцією проекту та домовилися, що перші його ескізи буде розроблено вже до кінця листопада. Передбачено також їх громадське обговорення. Тож є надія, що до 24 серпня наступного року місце, де народжується Прип'ять, нарешті упорядкують.

Микола ЯКИМЕНКО.
Волинська область.

Миколаєм може стати кожен

До івано-франківської Мальтійської служби допомоги надійшло майже 2 тисячі листів від дітей-сиріт, адресованих Святому Миколаю.

Діти пишуть не тільки про те, що хотіли б отримати, а й розповідають про себе, свої уподобання, мрії та здібності. Пишуть також про те, що болить і чого бракує. З такого листа можна багато дізнатися про дитину й обрати омріяне нею.

Багато років поспіль, ще задовго до свята (19 грудня), «мальтійці» на початку листопада розпочинають традиційну акцію «Святий Миколай іде до сиріт». Протягом цього часу триває приготування подарунків для малечі, яка проживає в інтернатах і дитячих будинках області.

Чудотворцем може стати кожен, завітавши до «мальтійського» офісу за адресою вул. Лесі Українки, 1 (навпроти Катедрального собору) в обласному центрі й обравши лист-бажання. Тут проконсультують і підкажуть, як найкраще здійснити ту чи іншу дитячу мрію та подарувати трішки радості й тепла. Потім святково запакований подарунок потрібно принести до офісу до 10 грудня. Далі волонтери служби розвозять їх по сиротинцях і на свято, під час урочистого дійства, дитина отримує свій подарунок з рук Святого Миколая.

Зрештою, допомогти можна будь-якою доброю справою: молитися за сиріт та не бути байдужими до їхніх проблем, стати волонтером, розмістити скриньку для пожертв у своєму магазині, аптеці, кафе тощо, надати транспортну підтримку, самому завітати до сирітського закладу.

Галина БРУХАЛЬ.

Фото надане Мальтійською службою допомоги.

Капітан рік живе в контейнері

SOS!

Капітан теплохода «Seaman Guard Virginia» Юрій Федоренко понад рік живе у вантажному контейнері в порту Джидда в Саудівській Аравії й не може повернутися додому в Україну.

Теплохід раніше використовували для забезпечення безпеки судноплавства торговельних кораблів у Червоному морі, Баб-ель-Мандебській протоці й Аденській затоці. З 30 вересня 2013 року він перебуває в Джидді на морському суднобудівному заводі «Zamil». У власника немає грошей на постачання, погашення боргів перед екіпажем і третіми особами. Нині там перебувають український капітан і матрос із Індії. Роботодавець з листопада 2013 року не платить їм заробітної плати. Весь цей час моряки живуть при кораблі як заручники майже без їжі й води. Капітан живе в контейнері на території заводу. Через важкі побутові й моральні умови стан здоров'я Ю. Федоренка погіршився, він потребує ліків і медичної допомоги. Порятунком громадянина України займаються благодійні організації.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.
Одеса.

Відродили минулу славу залізниці

У місті Молочанськ Запорізької області 100-річчя місцевої залізничної станції відзначили відкриттям реконструйованого вокзалу. Новий поштовх для відновлення залізниці тут дали коригування маршрутів пасажирських поїздів (тепер їх через станцію проходить 12 пар) та доправлення вантажів у зону АТО.

Як свідчить історія, у XIX столітті Молочанськ, а тоді Гальбштадт — місто німців-менонітів, було одним із центрів промислового розвитку регіону. Тому в дуже непростих умовах у межиріччі Молочної, Токмачки та Чингулу 100 років тому було збудовано залізничну вітку від Федорівки (на північ від Мелітополя) до Верхнього Токмака. Таким чином було з'єднано найкоротшим шляхом Одесу і Крим з Донбасом.

Свою нинішню назву місто отримало 1915 року. А про минулі часи тепер нагадують хіба що залишки розкішної менонітської архітектури.

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.
Запоріжжя.

Земля повернула ще одну міну

На полі між селами Тарнівці та Концове під Ужгородом селяни виорали металевий предмет, зовні схожий на міну. На місце події виїхала група з піротехнічних робіт аварійно-рятувального загону спецпризначення облуправління ДСНС. Мінометну міну калібру 82 мм часів Другої світової війни фахівці-піротехніки **(на знімку)** вивезли в безпечне місце та знищили.

Василь НИТКА.
Закарпатська область.
Фото надане облДСНС.

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

Перекрили міжнародну трасу

Власники корів із сіл Новоселівка та Ульянівка поблизу Чернігова на декілька годин перекрили міжнародну трасу, через що на виїзді з обласного центру утворився великий транспортний затор. Селяни протестували проти виділення їхнього пасовища учасникам АТО та вимагали, щоб земельні ділянки шукали в іншому місці. Нині питання спірної землі розглядають у суді. Це вже не перший протест селян.

Сергій ПАВЛЕНКО.
Чернігів.

Опалення відключили через потепління

Розпорядженням міського голови Миколи Романюка у Луцьку з 6 листопада відключено опалення, що дасть можливість зекономити значну кількість газу. Згідно з цим документом у місті відновлено гаряче водопостачання. Тепер тепла вода в квартири городян надходитиме не лише у вихідні, а щодня з шостої ранку до десятої вечора. Зауважимо, що вже кілька днів Луцьк б'є багаторічні температурні рекорди — повітря удень прогрівається до 20 градусів тепла і вище.

Микола ЯКИМЕНКО.
Волинська область.

ЦИФРА

Майже 3,5 тисячі

співробітників різних закладів Севастополя найближчим часом можуть втратити роботу. Про це повідомили у «керівництві» міста. Серед причин втрати робочих місць називають відсутність у підприємств ліцензій на проведення деяких видів робіт, проблеми з оподатковуванням, перереєстрацією й реєстрацією. Найбільший ризик — у працівників міських ремонтно-експлуатаційних підприємств і комунальників.

Микола МАГДИЧ.
Севастополь.

Дюжина фільмів про мир

У Миколаєві фінішує конкурс короткометражного кіно «Цивільний проектор» на тему «Мир під час війни». Його головним партнером виступив благодійний фонд Ігоря Янковського «Ініціатива заради майбутнього». Для участі у фіналі журі обрало 12 кінофільмів, які продемонструють глядачам.

— Уже понад півроку Україна перебуває в стані неоголошеної війни. Як переживають люди, що з ними відбувається — про все це знімали свої фільми режисери з різних міст нашої країни, — зазначив один з організаторів конкурсу Андрій Лохматов.

Ірина НЕЖИГАЙ.
Миколаїв.

Малюкам подарували свято

У селі Шамраївка Решетилівського району Полтавщини урочисто відкрили ясла-садок «Пізнайко». Облаштували його у приміщенні тамтешньої загальноосвітньої школи. Появи садочка чекали, адже в селі — 24 дитини дошкільного віку. Заклад розрахований на 15 малюків. На реконструкцію приміщення, придбання меблів та іграшок витратили 72 тисячі гривень. До збору цих коштів долучилися батьки дітей, фермери. Однак левову частку грошей виділила місцева агрофірма. Її керівники зацікавлені в тому, щоб працівники сільгосппідприємства не мали додаткових клопотів і не хвилювалися за своїх дітей.

Василь НЕЙЖМАК.
Полтавська область.

Понад 2,5 тисячі будівель у столиці мають отримати статус пам'ятки архітектури — КМДА

Висаджують каштани Бріотті, а кінським робитимуть уколи

ДОВКІЛЛЯ

Шістдесят саджанців рожевого каштана, який ще називають каштаном Бріотті, висадили вздовж набережної ставу у Тернополі та біля Надставної церкви. З міського бюджету виділили на це 60 тисяч гривень. Каштани є одним із символів міста, проте останнім часом вони потерпають від хвороби: мінуюча міль нищить дерева сорту кінський, тому і вирішили поступово замінити їх рожевим каштаном, який стійкий до цього захворювання. Саджанці посадили поруч із старими деревами, які повинні їх захистити. До речі, наступного року почнуть рятувати і кінські каштани. Їм робитимуть уколи біологічними препаратами проти мінуючої молі у стовбур.

Рожеві каштани садять міський голова Сергій Надал** (праворуч) **і заступник начальника міського управління ЖКГ Олег Соколовський.

Своєрідно використовують і старі засохлі дерева. Так, у парку «Топільче» у їх стовбурах вирізають скульптури. Перша скульптура козака вже прикрасила стовбур дерева на центральній алеї парку. Її автор — тернопільський художник-різьбяр Юрій Плесюк.

Любов ЛЕВИЦЬКА.
Тернопільська область.

Фото автора.

***

Понад тисяча саджанців з'явиться і в скверах Харкова. У жовтні комунальники вже висадили 700 дерев, а до початку заморозків обіцяють ще 400. Переважно висаджують акацію, клени, ясени та липи.

Вл. інф.

Козак «оселився» на стовбурі сухого дерева.

Харкову загрожує цілковите відключення водопостачання

Півторамільйонний Харків, із сотнями тисяч переселенців з Донбасу на додачу, може стати територією тотальної посухи. Загальне збезводнювання обумовлене не примхами природи, а діями державних і місцевих начальників. «Харківобленерго» знову оголосило про відключення насосних станцій. Обласний центр і передмістя, найімовірніше, найближчим часом залишаться без води. Родичі, знайомі телефонують один одному і запасаються водою. Розмови не стільки про воду, скільки про те, кому вигідно збурити величезне місто?

Як повідомили в прес-службі АП «Харківводоканал», акціонерне товариство «Харківобленерго» відключило насосні станції, що забезпечують водопостачання більшості районів міста, а також приміських селищ Пісочин, Солоницівка, Подвірки. Нагадаю, що попередня спроба відключення була 30 жовтня. Але тоді зусиллям міської влади ситуацію вдалося стабілізувати. Але, як виявилося, ненадовго.

Необхідно відзначити, що заборгованість комунального підприємства «Харківводоканал» за електроенергію останнім часом зросла на 220,4 млн. грн. і на сьогодні становить 402,1 млн. грн. Водночас його боржниками є КП «Харківські теплові мережі» (185,9 млн. грн.), КП «Жилкомсервіс» (189 млн. грн.), населення міста (154 млн. грн). Не надійшли і 200 мільйонів компенсації різниці в тарифах. Ціни, що зростають, та заморожені фінансові можливості містян і підприємств породжують замкнене коло неплатежів, яке загрожує вибухнути будь-якої миті подібними НП.

В обленерго кажуть, що готові не відключати електроенергію за умови розрахунків за поточне споживання і реструктуризації боргу. Але от завдання: як мобілізовувати населення на оплату комунальних послуг в умовах безробіття та вартості життя, що зростають, та скорочення доходів населення?

У «Харківводоканалі» тариф для населення за водопостачання і водовідведення з 1 серпня було підвищено в 2,2 разу.

— Це мало було надати комунальному підприємству можливість платити за електроенергію. Проте за серпень-жовтень борг водоканалу збільшився на 61,4 млн. грн. За таких обставин, щоб не допустити автоматичного обмеження енергозабезпечення інших споживачів, ми змушені обмежити електроспоживання до рівня екологічної броні, — заявили в обленерго.

Микола КОСИЙ.
Харків.

Аби не зашкодити перелітним птахам

Як уже повідомлялося раніше, командування Херсонського прикордонного загону суттєво обмежило полювання у межах адміністративного кордону з окупованим Кримом. Але місцева виконавча влада вчинила ще радикальніше. Розпорядженням голови ОДА Андрія Путілова заборонено будь-яке полювання на землях семи сільрад у Генічеському, Каланчацькому та Чаплинському районах краю. Ці землі розташовані у межах традиційного коридору, яким перелітні птахи прямують на південь і є дуже популярними для сезонного «паломництва» мисливців, котрі приїжджають сюди з усієї України. Закриття звичних ділянок для них є сумною новиною, але в обласній організації товариства мисливців та рибалок заборону сприйняли спокійно і кажуть, що пропонуватимуть гостям альтернативу в інших районах.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.
Херсонська область.

РЕГІОН: ЛЬВІВЩИНА

Відновлять будинок композитора Ярославенка

Суд зобов'язав бізнесмена Ростислава Мельника відновити знищений ним будинок композитора Ярослава Ярославенка у Львові. Рішення Сихівського районного суду набрало чинності. До того ж зруйнована пам'ятка історії має бути відновлена за власний кошт.

У 2008 році цей будинок викупив Ростислав Мельник, після чого зруйнував його, а на земельній ділянці захотів звести новий. Суд тривав майже три роки. Бізнесмен намагався переконати, що він не знав про архітектурну та історичну цінність споруди.

Проект відновлення будинку композитора вже розробила міська рада, заплативши за виготовлення проектно-кошторисної документації майже 80 тисяч гривень. За цим судовим процесом слідкувала вся громадськість, бо Ростислав Мельник — син екс-заступника голови Львівської ОДА Леоніда Мельника, тож міліція не знайшла у діях бізнесмена складу злочину. Принципова ж позиція міськради полягала у тому, що перед законом всі рівні.

Національній бібліотеці подарували екслібриси

Колишній народний депутат України Степан Давимука подарував національній бібліотеці імені В. Стефаника у Львові власну колекцію екслібрисів українських та зарубіжних художників. Збірка налічує понад 9000 тисяч малюнків і оцінюється в 100 тисяч доларів США. У ці дні частина колекції виставлена в залах бібліотеки. Степана Давимуку, який очолював у часи В'ячеслава Чорновола Львівський облвиконком, добре знають як поціновувача старовинних книжок. Свого часу він подарував бібліотеці архівні документи відомого історика Мирона Кордуби, а також 108 листів першого українського президента Михайла Грушевського.

Богдан КУШНІР.

Пошанували саксофон і згадали його винахідника

Фестиваль «Jazz Bez» та «ДжазКлуб. Львів» влаштували флешмоб саксофоністів, щоб відзначити 200-річчя з дня народження легендарного винахідника саксофона Адольфа Сакса. Організатори запросили зголоситися та одночасно зіграти усіх, хто володіє цим інструментом для участі у акції. Музиканти разом спробували відтворити на саксофонах український народний мотив та всесвітні джазові хіти на славу винахідника...

Фото Євгена КРАВСА.

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

...комунальні заклади переводять на альтернативне опалення

Дровами із Сарненського району обігріватимуть взимку приміщення обласного туберкульозного санаторію «Новостав». Тут знайшли інвестора, який погодився власним коштом замінити котли на твердопаливні та переобладнати приміщення котельні. Загалом на це пішло майже 400 тисяч гривень. Головний лікар санаторію, депутат Рівненської облради Олег Кравець розповідає:

— Цей котел випускають у Рівному. Він має високий коефіцієнт корисної дії та дозволяє спалювати практично всі види твердого палива. Зараз він працює в ручному режимі. Закладки дров вистачає на три години. Ціна однієї гігакалорії — 1200 гривень на весь опалювальний сезон. У приміщеннях температура 19-20 градусів плюс цілодобово є гаряча вода.

Голова Рівненської обласної ради Михайло Кириллов вважає, що приклад санаторію «Новостав» потрібно наслідувати. Адже, окрім заощадження грошей, це реальна допомога місцевого бізнесу та створення додаткових робочих місць

За матеріалами прес-служби Рівненської обласної ради.

...долучаться до «Дня білих пелюсток»

П'ятий рік поспіль 17 листопада у світі відзначають Міжнародний день недоношених дітей (World Prematurity Day). Його ще називають «Днем білих пелюсток», підкреслюючи тендітність та незахищеність таких малюків. Цьогоріч до свята долучилися і рівненські лікарі, які переконують, що недоношеність — це не вирок і що вони готові боротися за життя та здоров'я таких діточок. Відділення для недоношених малюків діє при Рівненській обласній дитячій лікарні. Тут щорічно лікують та виходжують більше трьохсот новонароджених. Створене таке відділення і у новому Рівненському обласному перинатальному центрі, де є все необхідне обладнання та кваліфікований медперсонал. З нагоди «Дня білих пелюсток» в обласній дитячій лікарні відбудеться свято малюка, у програмі якого, зокрема, — дегустація дитячого харчування, корисні поради батькам від спеціалістів тощо. На свято запросили перших пацієнтів відділення, яким уже виповнилося три роки.

Олександра ЮРКОВА.

...для хворих пільговиків бракує коштів

У місцевих бюджетах Сумщини катастрофічно не вистачає коштів на ліки для хворих пільгових категорій.

У обласному центрі, приміром, черги за пігулками люди займають наперед. Дехто з них чекає на рятівні ліки по декілька місяців. На скарги пільговиків з міського відділу охорони здоров'я надходять стандартні відповіді: мовляв, усі кошти за цією статтею у бюджеті давно витрачені, а держава не дала ні копійки.

У районах ситуація ще гірша. Проте в обласному управлінні охорони здоров'я повідомляють чесно: у наступному році ситуація не поліпшиться. Адже ще навіть немає проекту бюджету на виділення коштів на придбання пільгових лікарських засобів. Неоптимістична інформація розміщена і на офіційній сторінці МОЗ України: у планах держави профінансувати цю статтю у майбутньому році лише... 40%.

Владислав ЖМУРКОВ.
Сумська область.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

Цей Закон спрямований на захист прав та законних інтересів громадян, суспільства і держави, забезпечення національної безпеки шляхом визначення правового механізму протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, а також формування загальнодержавної багатоджерельної аналітичної бази даних для надання правоохоронним органам України та іноземних держав можливості виявляти, перевіряти і розслідувати злочини, пов'язані з відмиванням коштів та іншими незаконними фінансовими операціями.

Розділ І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

1. У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

1) активи - кошти, майно, майнові і немайнові права;

2) бездоганна ділова репутація - сукупність підтвердженої інформації про фізичну особу, що дає можливість зробити висновок про відповідність її діяльності вимогам законодавства, а також про відсутність судимості, яка не знята або не погашена в установленому законом порядку;

3) верифікація клієнта - встановлення (підтвердження) суб'єктом первинного фінансового моніторингу відповідності особи клієнта (представника клієнта) у його присутності отриманим від нього ідентифікаційним даним;

4) відокремлений підрозділ суб'єкта первинного фінансового моніторингу - філія, інший підрозділ суб'єкта первинного фінансового моніторингу, що розташований не за місцезнаходженням такого суб'єкта та здійснює фінансові операції або забезпечує їх здійснення, у тому числі надає послуги від імені суб'єкта первинного фінансового моніторингу (крім здійснення представницьких функцій);

5) вивчення клієнта - процес отримання суб'єктом первинного фінансового моніторингу під час ідентифікації та/або в процесі обслуговування клієнта інформації щодо фінансового стану клієнта та змісту його діяльності; проведення оцінки фінансового стану клієнта; визначення належності клієнта або особи, яка діє від його імені, до національних або іноземних публічних діячів, діячів, що виконують політичні функції в міжнародних організаціях, або пов'язаних з ними осіб; з'ясування місця його проживання або місця перебування чи місця тимчасового перебування в Україні (усіх даних щодо адреси місця проживання (перебування): назва країни, регіону (області), району, міста (села, селища), вулиці (провулку), номера будівлі (корпусу), номера квартири);

6) вигодоодержувач - особа, на користь або в інтересах якої проводиться фінансова операція;

7) видаткова фінансова операція - фінансова операція, яка призводить до зменшення активів на рахунку клієнта - власника активів;

8) високий ризик - результат оцінки ризику суб'єктом первинного фінансового моніторингу, що базується на результатах аналізу сукупності визначених критеріїв, який свідчить про високу ймовірність використання суб'єкта первинного фінансового моніторингу для легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, та/або фінансування тероризму;

9) внутрішній фінансовий моніторинг - сукупність заходів з виявлення фінансових операцій, що підлягають внутрішньому фінансовому моніторингу, із застосуванням підходу, що ґрунтується на проведенні оцінки ризиків легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму; ідентифікації, верифікації клієнтів (представників клієнтів), ведення обліку таких операцій та відомостей про їх учасників; обов'язкового звітування до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення про фінансові операції, щодо яких виникає підозра, а також подання додаткової та іншої інформації у випадках, передбачених цим Законом;

10) дані, що дають змогу встановити кінцевого бенефіціарного власника (контролера), - відомості про фізичну особу, які включають прізвище, ім'я та по батькові (за наявності) фізичної особи (фізичних осіб), країну її (їх) постійного місця проживання та дату народження;

11) державний фінансовий моніторинг - сукупність заходів, які здійснюються суб'єктами державного фінансового моніторингу і спрямовуються на виконання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення:

державний фінансовий моніторинг, який проводиться центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, - сукупність заходів із збору, обробки та аналізу зазначеним органом інформації про фінансові операції, що подається суб'єктами первинного і державного фінансового моніторингу та іншими державними органами, відповідними органами іноземних держав, іншої інформації, що може бути пов'язана з підозрою в легалізації (відмиванні) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванні тероризму чи фінансуванні розповсюдження зброї масового знищення та/або іншими незаконними фінансовими операціями, а також заходів з перевірки такої інформації згідно із законодавством України;

державний фінансовий моніторинг інших суб'єктів державного фінансового моніторингу - сукупність заходів, які здійснюються іншими суб'єктами, визначеними частиною третьою статті 5 цього Закону, і спрямовані на виконання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

12) ділові відносини - відносини між клієнтом та суб'єктом первинного фінансового моніторингу, що виникли на підставі договору (у тому числі публічного) про надання фінансових або інших послуг;

13) діячі, що виконують політичні функції в міжнародних організаціях, - посадові особи міжнародних організацій, що обіймають або обіймали протягом останніх трьох років керівні посади в таких організаціях (директори, голови правлінь або їх заступники) або виконують будь-які інші керівні функції на найвищому рівні, в тому числі в міжнародних міждержавних організаціях, члени міжнародних парламентських асамблей, судді та керівні посадові особи міжнародних судів;

14) додаткова інформація - відомості про фінансові операції, які стали об'єктом фінансового моніторингу, та пов'язані з ними фінансові операції, відомості про їх учасників, а також інша наявна у суб'єкта первинного фінансового моніторингу інформація або інформація, яка повинна зберігатися в нього відповідно до вимог законодавства, зокрема інформація з обмеженим доступом, копії документів, або інформація з них, необхідні для виконання завдань, покладених на центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

15) додаткові узагальнені матеріали - відомості, зібрані на основі аналізу додатково одержаної інформації на додачу до раніше поданих узагальнених матеріалів;

16) доходи, одержані злочинним шляхом, - будь-яка вигода, одержана внаслідок вчинення суспільно небезпечного діяння, що передує легалізації (відмиванню) доходів, яка може складатися з рухомого чи нерухомого майна, майнових та немайнових прав, незалежно від їх вартості;

17) ідентифікаційні дані - це:

для фізичної особи - відомості, зазначені у пунктах 1 частин дев'ятої і десятої, у частинах одинадцятій і дванадцятій статті 9 цього Закону;

для фізичної особи - підприємця - відомості, зазначені у пункті 2 частини дев'ятої, у частині дванадцятій статті 9 цього Закону;

для юридичної особи - відомості, зазначені у пункті 3 частини дев'ятої та пункті 2 частини десятої статті 9 цього Закону;

дані, перелік яких визначений суб'єктами державного фінансового моніторингу, - у випадках, визначених частиною шістнадцятою статті 9 цього Закону;

18) ідентифікація - отримання суб'єктом первинного фінансового моніторингу від клієнта (представника клієнта) ідентифікаційних даних;

19) іноземні публічні діячі - фізичні особи, які виконують або виконували протягом останніх трьох років визначені публічні функції в іноземних державах, а саме:

глава держави, керівник уряду, міністри та їх заступники;

депутати парламенту;

голови та члени правлінь центральних банків;

члени верховного суду, конституційного суду або інших судових органів, рішення яких не підлягають оскарженню, крім оскарження за виняткових обставин;

надзвичайні та повноважні посли, повірені у справах та керівники центральних органів військового управління;

керівники адміністративних, управлінських чи наглядових органів державних підприємств, що мають стратегічне значення;

керівники керівних органів політичних партій, представлених у парламенті;

20) кінцевий бенефіціарний власник (контролер) - фізична особа, яка незалежно від формального володіння має можливість здійснювати вирішальний вплив на управління або господарську діяльність юридичної особи безпосередньо або через інших осіб, що здійснюється, зокрема, шляхом реалізації права володіння або користування всіма активами чи їх значною часткою, права вирішального впливу на формування складу, результати голосування, а також вчинення правочинів, які надають можливість визначати умови господарської діяльності, давати обов'язкові до виконання вказівки або виконувати функції органу управління, або яка має можливість здійснювати вплив шляхом прямого або опосередкованого (через іншу фізичну чи юридичну особу) володіння однією особою самостійно або спільно з пов'язаними фізичними та/або юридичними особами часткою в юридичній особі у розмірі 25 чи більше відсотків статутного капіталу або прав голосу в юридичній особі.

При цьому кінцевим бенефіціарним власником (контролером) не може бути особа, яка має формальне право на 25 чи більше відсотків статутного капіталу або прав голосу в юридичній особі, але є агентом, номінальним утримувачем (номінальним власником) або є тільки посередником щодо такого права;

21) клієнт - будь-яка особа, яка:

звертається за наданням послуг до суб'єкта первинного фінансового моніторингу;

користується послугами суб'єкта первинного фінансового моніторингу;

є стороною договору (для суб'єктів первинного фінансового моніторингу, щодо яких Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку відповідно до статті 14 цього Закону виконує функції державного регулювання і нагляду, а також у випадках, передбачених статтею 64 Закону України «Про банки і банківську діяльність»);

є гравцем у лотерею або азартну гру, в тому числі казино, електронне (віртуальне) казино (для суб'єктів первинного фінансового моніторингу, визначених у підпункті «в» пункту 7 частини другої статті 5 цього Закону);

22) міжнародні санкції - санкції, які визнаються Україною відповідно до міжнародних договорів України або рішень міждержавних об'єднань, міжнародних, міжурядових організацій, участь у яких бере Україна, а також іноземних держав (у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України) щодо замороження активів визначених осіб або обмеження будь-якого доступу до них;

23) належним чином оформлене повідомлення - оформлене та подане до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, відповідно до вимог законодавства повідомлення про фінансову операцію, що підлягає фінансовому моніторингу, або повідомлення, яке містить додаткову інформацію про фінансові операції та їх учасників, що стали об'єктом фінансового моніторингу з боку центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

24) національна оцінка ризиків - система заходів, які здійснюються суб'єктами державного фінансового моніторингу, уповноваженими органами державної влади із залученням інших суб'єктів (у разі потреби) з метою визначення (виявлення) ризиків (загроз) легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансування тероризму, їх аналіз, оцінка та розроблення заходів, спрямованих на запобігання виникненню та/або зменшення негативних наслідків;

25) національні публічні діячі - фізичні особи, які виконують або виконували протягом останніх трьох років визначені публічні функції в Україні, а саме:

Президент України, Прем'єр-міністр України, члени Кабінету Міністрів України;

перші заступники та заступники міністрів, керівники інших центральних органів виконавчої влади, їх перші заступники і заступники;

народні депутати України;

Голова та члени Правління Національного банку України, члени Ради Національного банку України;

голови та судді Конституційного Суду України, Верховного Суду України та вищих спеціалізованих судів;

члени Вищої ради юстиції;

Генеральний прокурор України та його заступники;

Голова Служби безпеки України та його заступники;

Голова Антимонопольного комітету України та його заступники;

Голова та члени Рахункової палати;

члени Національної ради з питань телебачення і радіомовлення України;

надзвичайні і повноважні посли;

Начальник Генерального штабу - Головнокомандувач Збройних Сил України, начальники Сухопутних військ України, Повітряних Сил України, Військово-Морських Сил України;

державні службовці, посади яких віднесені до першої категорії посад;

керівники адміністративних, управлінських чи наглядових органів державних та казенних підприємств, віднесених Кабінетом Міністрів України до таких, що мають стратегічне значення;

керівники керівних органів політичних партій та члени їх центральних статутних органів;

26) неприбуткові організації - юридичні особи (крім державних органів, органів державного управління та установ державної і комунальної власності), що не є фінансовими установами, створені для провадження наукової, освітньої, культурної, оздоровчої, екологічної, релігійної, благодійної, соціальної, політичної та іншої діяльності з метою задоволення потреб та інтересів громадян у межах, визначених законодавством України, без мети отримання прибутку;

27) неприйнятно високий ризик - максимально високий ризик, який не може бути прийнятий суб'єктом первинного фінансового моніторингу відповідно до внутрішніх документів з питань фінансового моніторингу;

28) об'єкт фінансового моніторингу - дії з активами, пов'язані з відповідними учасниками фінансових операцій, які їх проводять, за умови наявності ризиків використання таких активів з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення, а також будь-яка інформація про такі дії чи події, активи та їх учасників;

29) обов'язковий фінансовий моніторинг - сукупність заходів, які здійснюються суб'єктами первинного фінансового моніторингу, з виявлення фінансових операцій, що підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу, ідентифікації, верифікації клієнтів (представників клієнтів), ведення обліку таких операцій та відомостей про їх учасників, обов'язкового звітування про них центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, а також подання додаткової та іншої інформації у випадках, передбачених цим Законом;

30) офіційний документ - документ, складений, виданий, засвідчений з дотриманням визначених законодавством норм уповноваженою особою, якій законодавством надано право у зв'язку з її професійною чи службовою діяльністю складати, видавати, засвідчувати певні види документів, що підтверджує чи посвідчує певні події, явища або факти і який містить передбачені законодавством реквізити та відомості;

31) первинний фінансовий моніторинг - сукупність заходів, які здійснюються суб'єктами первинного фінансового моніторингу і спрямовані на виконання вимог цього Закону, нормативно-правових актів суб'єктів державного фінансового моніторингу, що включають, зокрема, проведення обов'язкового та внутрішнього фінансового моніторингу;

32) підозра - припущення, що ґрунтується на результатах аналізу наявної інформації та може свідчити про те, що фінансова операція або її учасники, їх діяльність чи джерела походження активів пов'язані із легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи пов'язані із вчиненням іншого суспільно небезпечного діяння, яке визначене Кримінальним кодексом України як злочин або за яке передбачені міжнародні санкції;

33) поглиблена перевірка клієнта - здійснення суб'єктом первинного фінансового моніторингу заходів з отримання (зокрема від органів державної влади, державних реєстраторів, з офіційних або публічних джерел) інформації про клієнта (представника клієнта) для підтвердження або спростування наданих ним даних, достовірність яких є сумнівною;

34) представник клієнта - особа, яка на законних підставах має право вчиняти певні дії від імені клієнта;

35) структура власності - документально підтверджена система взаємовідносин юридичних та фізичних осіб, що дає змогу встановити всіх наявних кінцевих бенефіціарних власників (контролерів), у тому числі відносини контролю між ними щодо цієї юридичної особи, або відсутність кінцевих бенефіціарних власників (контролерів);

36) ризики - небезпека (загроза, уразливі місця) для суб'єктів первинного фінансового моніторингу бути використаними з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму або фінансування розповсюдження зброї масового знищення під час надання ними послуг відповідно до характеру їх діяльності;

37) спеціально уповноважений орган - центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

38) спроба проведення фінансової операції - здійснення клієнтом чи особою, яка діє від його імені або в його інтересах, дій, спрямованих на проведення фінансової операції, якщо така фінансова операція не була проведена з ініціативи клієнта;

39) суспільно небезпечне діяння, що передує легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, - діяння, за яке Кримінальним кодексом України передбачено основне покарання у виді позбавлення волі або штрафу понад три тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, або діяння, вчинене за межами України, якщо воно визнається суспільно небезпечним протиправним діянням, що передувало легалізації (відмиванню) доходів, за кримінальним законом держави, де воно було вчинене, і є злочином за Кримінальним кодексом України, внаслідок вчинення якого незаконно одержані доходи;

40) таємниця фінансового моніторингу - інформація, отримана під час здійснення державного фінансового моніторингу спеціально уповноваженим органом, а саме інформація про фінансові операції та їх учасників, додаткова інформація, інша інформація, що може бути пов'язана з підозрою у легалізації (відмиванні) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванні тероризму чи фінансуванні розповсюдження зброї масового знищення та/або іншими незаконними фінансовими операціями;

41) траст - юридична особа-нерезидент, яка провадить свою діяльність на основі довірчої власності, де повірений діє за рахунок і в інтересах довірителя, а також зобов'язується за винагороду виконувати певні юридичні дії;

42) узагальнені матеріали - відомості про фінансові операції, які були об'єктом фінансового моніторингу і за результатами аналізу яких у спеціально уповноваженого органу виникли підозри щодо відмивання доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму, або суспільно небезпечного діяння, що передує легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом. Узагальнені матеріали є повідомленням про вчинене кримінальне правопорушення. Узагальнені матеріали також можуть бути підставою для здійснення правоохоронними та розвідувальними органами України оперативно-розшукової і контррозвідувальної діяльності. Форма та структура узагальнених матеріалів встановлюються центральним органом виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму, за погодженням з правоохоронними органами;

43) управління ризиками - заходи, які здійснюються суб'єктами первинного фінансового моніторингу, із створення та забезпечення функціонування системи управління ризиками, яка передбачає, зокрема, визначення (виявлення), оцінку (вимірювання), моніторинг, контроль ризиків, з метою їх зменшення;

44) уточнення інформації про клієнта - актуалізація даних щодо клієнта, в тому числі ідентифікаційних даних, шляхом отримання документального підтвердження наявності (відсутності) змін у них;

45) учасники фінансової операції - клієнт, контрагент, а також особи, які діють від їх імені або в їх інтересах, або особи, від імені або в інтересах яких діють клієнт, контрагент;

46) філія іноземного банку - відокремлений структурний підрозділ іноземного банку, що не має статусу юридичної особи і провадить свою діяльність на території України відповідно до вимог, встановлених законами України для банків;

47) фінансова операція - будь-які дії щодо активів клієнта, вчинені за допомогою суб'єкта первинного фінансового моніторингу, або про які стало відомо суб'єкту державного фінансового моніторингу в рамках виконання цього Закону;

48) фінансовий моніторинг - сукупність заходів, які здійснюються суб'єктами фінансового моніторингу у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, що включають проведення державного фінансового моніторингу та первинного фінансового моніторингу;

49) фінансування розповсюдження зброї масового знищення - дії з надання, збору чи використання будь-яких активів для розповсюдження зброї масового знищення, за вчинення яких передбачені міжнародні санкції;

50) фінансування тероризму - надання чи збір будь-яких активів з усвідомленням того, що їх буде використано повністю або частково:

для будь-яких цілей окремим терористом, терористичною групою або терористичною організацією;

для організації, підготовки і вчинення окремим терористом, терористичною групою або терористичною організацією визначеного Кримінальним кодексом України терористичного акту, втягнення у вчинення терористичного акту, публічних закликів до вчинення терористичного акту, створення терористичної групи чи терористичної організації, сприяння вчиненню терористичного акту, провадження будь-якої іншої терористичної діяльності, а також спроби вчинення таких дій.

2. Термін «близькі особи» вживається у значенні, наведеному в Законі України «Про засади запобігання та протидії корупції».

Стаття 2. Сфера застосування Закону

1. Дія цього Закону поширюється на громадян України, іноземців та осіб без громадянства, фізичних осіб - підприємців, а також на юридичних осіб, їх філії, представництва та інші відокремлені підрозділи, що забезпечують проведення фінансових операцій на терито-

рії України та за її межами відповідно до міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

2. Виконання цього Закону не є порушенням Закону України «Про захист персональних даних» в частині обробки персональних даних. Обробка персональних даних відповідно до вимог цього Закону здійснюється без отримання згоди суб'єкта персональних даних.

Стаття 3. Законодавство у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму чи фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

1. Відносини, що виникають у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму чи фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, регулюються цим Законом, іншими законодавчими актами України, що регулюють діяльність суб'єктів фінансового моніторингу, актами Кабінету Міністрів України, а також іншими нормативно-правовими актами.

Стаття 4. Дії, які належать до легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом

1. До легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, належать будь-які дії, пов'язані із вчиненням фінансової операції чи правочину з активами, одержаними внаслідок вчинення злочину, а також вчиненням дій, спрямованих на приховання чи маскування незаконного походження таких активів чи володіння ними, прав на такі активи, джерел їх походження, місцезнаходження, переміщення, зміну їх форми (перетворення), а так само набуттям, володінням або використанням активів, одержаних внаслідок вчинення злочину.

Розділ II. СИСТЕМА ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ

Стаття 5. Система та суб'єкти фінансового моніторингу

1. Система фінансового моніторингу складається з первинного та державного рівнів.

2. Суб'єктами первинного фінансового моніторингу є:

1) банки, страховики (перестраховики), страхові (перестрахові) брокери, кредитні спілки, ломбарди та інші фінансові установи;

2) платіжні організації, учасники чи члени платіжних систем;

3) товарні та інші біржі, що проводять фінансові операції з товарами;

4) професійні учасники фондового ринку (ринку цінних паперів);

5) оператори поштового зв'язку, інші установи, які проводять фінансові операції з переказу коштів;

6) філії або представництва іноземних суб'єктів господарської діяльності, які надають фінансові послуги на території України;

7) спеціально визначені суб'єкти первинного фінансового моніторингу:

а) суб'єкти підприємницької діяльності, які надають посередницькі послуги під час здійснення операцій з купівлі-продажу нерухомого майна;

б) суб'єкти господарювання, які здійснюють торгівлю за готівку дорогоцінними металами і дорогоцінним камінням та виробами з них;

в) суб'єкти господарювання, які проводять лотереї та азартні ігри, у тому числі казино, електронне (віртуальне) казино;

г) нотаріуси, адвокати, адвокатські бюро та об'єднання, аудитори, аудиторські фірми, суб'єкти господарювання, що надають послуги з бухгалтерського обліку, суб'єкти господарювання, що надають юридичні послуги (крім осіб, що надають послуги в рамках трудових правовідносин);

8) інші юридичні особи, які за своїм правовим статусом не є фінансовими установами, але надають окремі фінансові послуги.

3. Суб'єктами державного фінансового моніторингу є Національний банк України, центральний орган виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму, Міністерство юстиції України, центральні органи виконавчої влади, що забезпечують формування державної політики у сфері надання послуг поштового зв'язку, у сфері економічного розвитку, Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, спеціально уповноважений орган.

Стаття 6. Завдання, обов'язки та права суб'єкта первинного фінансового моніторингу

1. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу (крім спеціально визначених суб'єктів первинного фінансового моніторингу, які провадять свою діяльність одноособово, без утворення юридичної особи) з урахуванням вимог законодавства розробляє, впроваджує та постійно з урахуванням законодавства оновлює правила фінансового моніторингу, програми здійснення фінансового моніторингу та інші внутрішні документи з питань фінансового моніторингу (далі внутрішні документи з питань фінансового моніторингу) та призначає працівника, відповідального за його проведення (далі - відповідальний працівник).

Фінансові групи, учасниками яких є суб'єкти первинного фінансового моніторингу, розробляють та впроваджують єдині правила фінансового моніторингу, включаючи процедуру використання інформації в межах групи з метою фінансового моніторингу. Такі правила поширюються на всіх суб'єктів первинного фінансового моніторингу, що входять до фінансової групи.

2. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний:

1) стати на облік у спеціально уповноваженому органі як суб'єкт первинного фінансового моніторингу та повідомляти спеціально уповноваженому органу в порядку, визначеному Національним банком України для суб'єктів первинного фінансового моніторингу, щодо яких Національний банк України відповідно до статті 14 цього Закону виконує функції державного регулювання і нагляду, та Кабінетом Міністрів України для інших суб'єктів первинного фінансового моніторингу, про:

призначення чи звільнення відповідального працівника;

призначення особи, яка тимчасово виконуватиме обов'язки відповідального працівника у разі його відсутності;

зміну відомостей про суб'єкта первинного фінансового моніторингу та/або про відповідального працівника чи особу, яка тимчасово виконує його обов'язки;

припинення діяльності суб'єкта первинного фінансового моніторингу;

2) здійснювати ідентифікацію, верифікацію клієнта (представника клієнта), вивчення клієнта та уточнення інформації про клієнта у випадках, встановлених законом;

3) забезпечувати виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, до початку, в процесі, в день виникнення підозри, після їх проведення або під час спроби їх проведення чи після відмови клієнта від їх проведення, зокрема з використанням засобів автоматизації. Особливості та строки виявлення суб'єктами первинного фінансового моніторингу фінансових операцій залежно від специфіки їх діяльності можуть встановлюватися нормативно-правовими актами суб'єктів державного фінансового моніторингу, які відповідно до цього Закону виконують функції державного регулювання і нагляду за суб'єктами первинного фінансового моніторингу;

4) забезпечувати у своїй діяльності управління ризиками та розробляти критерії ризиків;

5) забезпечувати реєстрацію фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, не пізніше наступного робочого дня з дня їх виявлення, зокрема з використанням засобів автоматизації;

6) повідомляти спеціально уповноваженому органу про:

а) фінансові операції, що підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу, - протягом трьох робочих днів з дня їх реєстрації або спроби їх проведення;

б) фінансові операції, що підлягають внутрішньому фінансовому моніторингу, а також інформацію про свої підозри щодо діяльності осіб або їх активи, якщо є підстави вважати, що вони пов'язані із злочином, визначеним Кримінальним кодексом України, - в день виникнення підозри або достатніх підстав для підозри, або спроби проведення фінансових операцій, але не пізніше наступного робочого дня з дня реєстрації таких фінансових операцій;

в) фінансові операції, стосовно яких є підстави підозрювати, що вони пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення, - в день їх виявлення, але не пізніше наступного робочого дня з дня реєстрації таких фінансових операцій, а також інформувати про такі фінансові операції та їх учасників визначені законом правоохоронні органи;

7) у разі надходження від спеціально уповноваженого органу повідомлення:

з ненульовими кодами помилок за окремими фінансовими операціями або в цілому щодо наданого суб'єктом первинного фінансового моніторингу повідомлення про фінансову операцію, що підлягає фінансовому моніторингу, або щодо відстеження (моніторингу) фінансових операцій подати протягом трьох робочих днів з дня надходження такого повідомлення до спеціально уповноваженого органу належним чином оформлене повідомлення;

про помилку в опрацюванні додаткової інформації (інформації для виконання запиту уповноваженого органу іноземної держави) подати протягом двох робочих днів з дня надходження такого повідомлення належним чином оформлену додаткову інформацію;

8) сприяти в межах законодавства працівникам спеціально уповноваженого органу в проведенні аналізу фінансових операцій;

9) подавати на запит спеціально уповноваженого органу:

а) додаткову інформацію, що може бути пов'язана з фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, а також інформацію, яка може бути пов'язана із зупиненням фінансової операції (фінансових операцій) відповідно до цього Закону - протягом одного робочого дня з дня надходження запиту;

б) іншу, не зазначену у підпункті «а» цього пункту додаткову інформацію, - протягом п'яти робочих днів з дня надходження запиту або в інший строк, погоджений у встановленому порядку із спеціально уповноваженим органом;

10) подавати на запит спеціально уповноваженого органу додаткову інформацію, необхідну для виконання ним запиту, що надійшов від уповноваженого органу іноземної держави, зокрема інформацію з обмеженим доступом, протягом п'яти робочих днів з дня надходження запиту або в інший строк, погоджений у встановленому порядку із спеціально уповноваженим органом;

11) подавати на запит спеціально уповноваженого органу інформацію щодо відстеження (моніторингу) фінансових операцій клієнта, операції якого стали об'єктом фінансового моніторингу, у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму, за погодженням з відповідними суб'єктами державного фінансового моніторингу, які відповідно до цього Закону виконують функції державного регулювання і нагляду за суб'єктами первинного фінансового моніторингу;

12) у разі неможливості дотримання строків, встановлених пунктами 9 і 10 цієї частини статті, з об'єктивних причин (урахування обсягу інформації, що запитується, форми її подання - електронної або паперової, копіювання або сканування, одержання даних з архівів тощо) погодити із спеціально уповноваженим органом не пізніше двох робочих днів з дня надходження запиту строк подання запитуваної інформації в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму;

13) своєчасно та в повному обсязі подавати (оформлювати, засвідчувати) у порядку, встановленому відповідним суб'єктом державного фінансового моніторингу, який відповідно до цього Закону виконує функції державного регулювання і нагляду за суб'єктом первинного фінансового моніторингу, на запит цього суб'єкта державного фінансового моніторингу достовірну інформацію, документи, копії документів або витяги з документів, необхідних для виконання відповідним суб'єктом державного фінансового моніторингу функцій з державного регулювання і нагляду за суб'єктами первинного фінансового моніторингу, у тому числі для перевірки фактів порушень вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму чи фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, здійснення контролю за виконанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу рішень суб'єктів державного фінансового моніторингу про застосування санкцій, письмових вимог;

14) вживати заходів щодо запобігання розголошенню (зокрема особам, стосовно фінансових операцій яких проводиться перевірка) інформації, що подається спеціально уповноваженому органу, та іншої інформації з питань фінансового моніторингу (у тому числі про факт подання такої інформації або отримання запиту від спеціально уповноваженого органу);

15) зберігати офіційні документи, інші документи (у тому числі створені суб'єктом первинного фінансового моніторингу електронні документи), їх копії щодо ідентифікації осіб (клієнтів, представників клієнтів), а також осіб, яким суб'єктом первинного фінансового моніторингу було відмовлено у проведенні фінансових операцій, вивчення клієнта, уточнення інформації про клієнта, а також усі документи, що стосуються ділових відносин (проведення фінансової операції) з клієнтом (включаючи результати будь-якого аналізу під час проведення заходів щодо верифікації клієнта чи поглибленої перевірки клієнта), не менше п'яти років після завершення фінансової операції, завершення ділових відносин з клієнтом, а всі необхідні дані про фінансові операції (достатні для того, щоб простежити хід операції) - не менше п'яти років після завершення операції, закриття рахунка, припинення ділових відносин. Нормативно-правовим актом суб'єкта державного фінансового моніторингу, який відповідно до цього Закону виконує функції державного регулювання і нагляду за суб'єктом первинного фінансового моніторингу, можуть встановлюватися більш тривалі строки зберігання документів;

16) забезпечувати безперешкодний доступ відповідних суб'єктів державного фінансового моніторингу, які відповідно до цього Закону виконують функції державного регулювання і нагляду за суб'єктами первинного фінансового моніторингу, та на документальний запит правоохоронних органів до документів або інформації, що містяться в них, у повному обсязі відповідно до вимог закону. Отримання правоохоронними органами від банків документів або інформації, що становлять банківську таємницю, здійснюється в порядку та обсязі, встановлених Законом України «Про банки і банківську діяльність»;

17) за дорученням спеціально уповноваженого органу, наданим з метою виконання запиту уповноваженого органу іноземної держави, зупиняти проведення або забезпечити моніторинг фінансової операції відповідної особи в установленому законодавством порядку;

18) за рішенням спеціально уповноваженого органу, наданим з метою зупинення фінансової операції (фінансових операцій) як такої, що може бути пов'язана з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, зупиняти проведення або забезпечити моніторинг фінансової операції (фінансових операцій) відповідної особи в установленому законодавством порядку;

19) проводити в порядку, встановленому суб'єктом державного фінансового моніторингу, який відповідно до цього Закону виконує функції державного регулювання та нагляду за відповідним суб'єктом первинного фінансового моніторингу, внутрішні перевірки своєї діяльності на предмет дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, або незалежний аудит своєї діяльності (крім банківської діяльності) у цій сфері;

20) вживати відповідно до законодавства заходів для забезпечення проходження відповідальним працівником навчання у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення протягом трьох місяців з дня його призначення, а також підвищення кваліфікації відповідального працівника шляхом проходження навчання не рідше одного разу на три роки на базі відповідного навчального закладу, що належить до сфери управління спеціально уповноваженого органу, та в інших навчальних закладах за погодженням із спеціально уповноваженим органом;

21) вживати на постійній основі заходів з підготовки персоналу щодо виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу відповідно до цього Закону, а також здійснювати інші заходи з питань фінансового моніторингу шляхом проведення освітньої та практичної роботи;

22) проводити аналіз відповідності фінансових операцій, що проводяться клієнтом, наявній інформації про зміст його діяльності та фінансовий стан з метою виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу;

23) здійснювати управління ризиками, пов'язаними із запровадженням чи використанням нових та існуючих інформаційних продуктів, ділової практики або технологій, в тому числі таких, що забезпечують проведення фінансових операцій без безпосереднього контакту з клієнтом;

24) виконувати вимоги відповідних суб'єктів державного фінансового моніторингу, які відповідно до цього Закону виконують функції державного регулювання та нагляду за суб'єктами первинного фінансового моніторингу, щодо виконання (усунення порушень) вимог законодавства, що регулює відносини у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

25) підтверджувати під час проведення верифікації відповідність ідентифікаційних даних особи клієнта (представника клієнта) відомостям, зазначеним в отриманих від нього офіційних документах, а також відповідність оформлення офіційних документів вимогам законодавства та перевіряти їх чинність (дійсність);

26) встановлювати, розподіляти шляхом визначення трудовими договорами (у посадових інструкціях, контрактах тощо) та доводити до відома відповідальних працівників та інших працівників суб'єкта первинного фінансового моніторингу їх функціональні обов'язки щодо здійснення первинного фінансового моніторингу, ідентифікації та верифікації клієнта (представника клієнта), вивчення клієнта, визначення (виявлення) та проведення оцінки ризиків легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму або фінансування розповсюдження зброї масового знищення, здійснення моніторингу ризиків клієнтів тощо.

3. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний самостійно проводити оцінку ризику своїх клієнтів з урахуванням критеріїв ризиків, визначених центральним органом виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму та суб'єктами державного фінансового моніторингу, що здійснюють державне регулювання та нагляд за діяльністю відповідних суб'єктів первинного фінансового моніторингу, під час здійснення їх ідентифікації, а також в інших випадках, передбачених законодавством та внутрішніми документами з питань фінансового моніторингу, і вживати застережних заходів щодо клієнтів, стосовно яких встановлено високий ризик.

4. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний встановити високий ризик, зокрема, стосовно таких клієнтів:

клієнтів, місцем проживання (перебування, реєстрації) яких є держава, у якій не застосовуються або застосовуються недостатньою мірою рекомендації Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF) та інших міжнародних організацій, що провадять діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансуванню тероризму;

іноземних фінансових установ (крім фінансових установ, які зареєстровані в державах - членах Європейського Союзу, державах - членах Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF), з якими встановлюються кореспондентські відносини;

національних, іноземних публічних діячів та діячів, що виконують політичні функції в міжнародних організаціях, або пов'язаних з ними осіб, факт належності до яких клієнта або особи, що діє від їх імені, встановлений суб'єктом первинного фінансового моніторингу;

клієнтів, які включені до переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності, або щодо яких застосовано міжнародні санкції.

5. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний здійснювати до клієнтів високого ризику такі додаткові заходи:

1) стосовно іноземної фінансової установи, з якою встановлюються кореспондентські відносини в порядку, визначеному відповідним суб'єктом державного фінансового моніторингу, який відповідно до цього Закону виконує функції державного регулювання та нагляду за суб'єктом первинного фінансового моніторингу:

а) забезпечувати збір інформації про її репутацію, а також про те, чи була іноземна фінансова установа об'єктом застосування заходів впливу (санкцій) з боку органу, що здійснює державне регулювання та нагляд за її діяльністю у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансуванню тероризму;

б) встановлювати, які заходи здійснюються іноземною фінансовою установою для запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

в) з'ясовувати на підставі одержаної інформації достатність та ефективність заходів, які здійснює іноземна фінансова установа щодо боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення;

г) відкривати кореспондентські рахунки іноземній фінансовій установі та в іноземних фінансових установах з дозволу керівника суб'єкта первинного фінансового моніторингу;

2) стосовно національних, іноземних публічних діячів та діячів, що виконують політичні функції в міжнародних організаціях, їх близьких осіб або пов'язаних з ними осіб (пов'язаними особами є особи, з якими члени сім'ї національних, іноземних публічних діячів та діячів, що виконують політичні функції в міжнародних організаціях мають ділові або особисті зв'язки, а також юридичні особи, кінцевими бенефіціарними власниками (контролерами) яких є такі діячі чи їх члени сім'ї або особи, з якими такі діячі мають ділові або особисті зв'язки):

а) виявляти відповідно до внутрішніх документів з питань фінансового моніторингу факт належності клієнта або особи, що діє від його імені, до зазначеної категорії клієнтів під час здійснення ідентифікації, верифікації та у процесі їх обслуговування, а також те, чи є вони кінцевими бенефіціарними власниками (контролерами) або керівниками юридичних осіб;

б) встановлювати з дозволу керівника суб'єкта первинного фінансового моніторингу ділові відносини з такими особами;

в) до чи під час встановлення ділових відносин вживати заходів для з'ясування джерел походження коштів таких осіб на підставі отриманих від них документів та/або інформації з інших джерел, якщо така інформація є публічною (відкритою), що підтверджують джерела походження їх активів, прав на такі активи тощо;

г) проводити з урахуванням рекомендацій відповідного суб'єкта державного фінансового моніторингу, який згідно з цим Законом виконує функції державного регулювання та нагляду за суб'єктом первинного фінансового моніторингу, первинний фінансовий моніторинг фінансових операцій, учасниками або вигодоодержувачами яких є такі особи, у порядку, визначеному для клієнтів високого ризику;

ґ) проводити не рідше одного разу на рік уточнення інформації про клієнта.

Страховики (перестраховики), страхові (перестрахові) брокери, крім заходів, передбачених цим пунктом, здійснюють також заходи для встановлення факту про те, чи є така особа за договором (полісом) страхування життя вигодоодержувачем (вигодонабувачем). У разі встановлення факту про те, що така особа є вигодоодержувачем (вигодонабувачем), до здійснення страхової виплати за таким полісом про це інформується керівник суб'єкта первинного фінансового моніторингу та проводиться поглиблена перевірка клієнта-держателя такого страхового полісу, за результатами якої приймається рішення щодо інформування спеціально уповноваженого органу.

6. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу щодо неприбуткових організацій, у тому числі благодійних, зобов'язаний вживати заходів для обмеження ризику їх використання з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення, зокрема на підставі рекомендацій відповідного суб'єкта державного фінансового моніторингу, який відповідно до цього Закону виконує функції державного регулювання та нагляду за суб'єктом первинного фінансового моніторингу.

7. Здійснення заходів, передбачених законодавством у сфері запобігання легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, забезпечується безпосередньо суб'єктом первинного фінансового моніторингу, його філіями, іншими відокремленими підрозділами та дочірніми підприємствами, у тому числі тими, що розташовані в державах, у яких рекомендації Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF) не застосовуються або застосовуються недостатньою мірою, в межах, визначених законодавством такої держави.

Суб'єкт первинного фінансового моніторингу щодо філій, інших відокремлених підрозділів та дочірніх підприємств, які розташовані в державах, у яких рекомендації Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF) не застосовуються або застосовуються недостатньою мірою, зобов'язаний провести оцінку заходів протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму, що здійснюються у таких державах.

У разі коли здійснення зазначених заходів не дозволяється законодавством такої держави, суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний повідомити відповідному суб'єкту державного фінансового моніторингу, який відповідно до цього Закону виконує функції державного регулювання та нагляду за суб'єктом первинного фінансового моніторингу, про відповідні запобіжні заходи, які суб'єкт первинного фінансового моніторингу буде вживати для обмеження ризиків використання діяльності філій, інших відокремлених підрозділів та дочірніх підприємств з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму.

Одночасно суб'єкт первинного фінансового моніторингу вживає відповідних запобіжних заходів, спрямованих на: поглиблену перевірку клієнта до встановлення ділових відносин з особами або ком-

ЗАКІНЧЕННЯ НА 14—19-Й СТОР.

ПОЧАТОК НА 12—13-Й СТОР.

паніями таких держав; повідомлення спеціально уповноваженого органу про фінансові операції з клієнтами відповідних держав; попередження представників нефінансового сектора про те, що операції з фізичними або юридичними особами у відповідних державах можуть містити ризик відмивання коштів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

8. Положення пункту 12 частини другої цієї статті не поширюються на спеціально визначених суб'єктів первинного фінансового моніторингу.

Положення підпункту «а» пункту 6 частини другої цієї статті не поширюються на спеціально визначених суб'єктів первинного фінансового моніторингу, крім суб'єктів, зазначених у підпункті «в» пункту 7 частини другої статті 5 цього Закону.

Положення пунктів 25 і 26 частини другої цієї статті поширюються виключно на суб'єктів первинного фінансового моніторингу, щодо яких Національний банк України відповідно до статті 14 цього Закону виконує функції державного регулювання і нагляду.

9. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу з метою виконання покладених на нього цим Законом завдань має право звертатися із запитами до органів виконавчої влади, державних реєстраторів, правоохоронних органів, Національного банку України, юридичних осіб, які в установленому законодавством порядку інформують про результати розгляду такого запиту.

10. Керівники та відповідальні працівники суб'єктів первинного фінансового моніторингу, а також інші працівники, залучені до виконання вимог у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, у разі порушення вимог цього Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, несуть відповідальність згідно із законом.

Суб'єкти державного фінансового моніторингу, які відповідно до цього Закону виконують функції державного регулювання та нагляду за суб'єктами первинного фінансового моніторингу, встановлюють кваліфікаційні вимоги щодо відповідальних працівників відповідних суб'єктів первинного фінансового моніторингу, а також вимоги щодо перевірки суб'єктами первинного фінансового моніторингу відповідності кваліфікаційним вимогам кандидатів на посади відповідальних працівників.

Нормативно-правовими актами суб'єктів державного фінансового моніторингу, які відповідно до цього Закону виконують функції державного регулювання та нагляду за суб'єктами первинного фінансового моніторингу, можуть встановлюватись вимоги щодо бездоганної ділової репутації відповідального працівника.

11. Відповідальність за неналежну організацію додержання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, а також за неналежну організацію внутрішньої системи суб'єкта первинного фінансового моніторингу щодо запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення несе керівник суб'єкта первинного фінансового моніторингу.

12. У разі здійснення процедури ліквідації суб'єкта первинного фінансового моніторингу, у тому числі визнання його банкрутом, або призначення тимчасової адміністрації відповідальність за невиконання вимог:

пунктів 9 - 11 частини другої статті 6 цього Закону несуть члени ліквідаційної комісії, ліквідатор, уповноважена особа Фонду гарантування вкладів фізичних осіб;

передбачених цим Законом, нормативно-правовими актами відповідного суб'єкта державного фінансового моніторингу, який відповідно до цього Закону виконує функції державного регулювання та нагляду за суб'єктом первинного фінансового моніторингу, несе уповноважена особа Фонду гарантування вкладів фізичних осіб.

Стаття 7. Правовий статус відповідального працівника суб'єкта первинного фінансового моніторингу

1. Відповідальний працівник призначається за посадою на рівні керівництва суб'єкта первинного фінансового моніторингу.

2. Призначення відповідального працівника здійснюється у порядку, визначеному відповідним суб'єктом державного фінансового моніторингу, який згідно з цим Законом виконує функції державного регулювання та нагляду за суб'єктом первинного фінансового моніторингу.

Відповідальний працівник повинен мати бездоганну ділову репутацію та відповідати кваліфікаційним вимогам, встановленим суб'єктом державного фінансового моніторингу, який згідно з цим Законом виконує функції державного регулювання та нагляду за відповідним суб'єктом первинного фінансового моніторингу.

Призначення та звільнення відповідальних працівників суб'єктів первинного фінансового моніторингу, державне регулювання та нагляд за якими здійснює Національний банк України відповідно до статті 14 цього Закону, здійснюються за погодженням з Національним банком України.

3. До повноважень відповідального працівника належать:

1) забезпечення повідомлення спеціально уповноваженого органу про фінансові операції, що підлягають обов'язковому та/або внутрішньому фінансовому моніторингу, про фінансові операції собі, якщо є достатні підстави вважати, що їх діяльність або активи пов'язані із вчиненням злочину, визначеного Кримінальним кодексом України;

2) забезпечення повідомлення спеціально уповноваженого органу та визначених законодавством правоохоронних органів про фінансові операції (їх учасників), стосовно яких є підстави підозрювати, що вони пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення;

3) проведення перевірок діяльності будь-якого підрозділу суб'єкта первинного фінансового моніторингу та його працівників щодо виконання ними внутрішніх документів з питань фінансового моніторингу;

4) право доступу до всіх приміщень, документів, інформації, баз даних, засобів телекомунікації, архівів суб'єкта первинного фінансового моніторингу;

5) залучення будь-яких працівників суб'єкта первинного фінансового моніторингу до здійснення заходів із запобігання легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму чи фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення та перевірок з цих питань;

6) організація розроблення, подання для затвердження, забезпечення постійного оновлення з урахуванням вимог законодавства, а також контроль за виконанням внутрішніх документів з питань фінансового моніторингу;

7) одержання пояснень від працівників суб'єкта первинного фінансового моніторингу незалежно від займаних посад з питань проведення фінансового моніторингу;

8) сприяння проведенню уповноваженими представниками суб'єктів державного фінансового моніторингу, які відповідно до цього Закону виконують функції державного регулювання та нагляду за відповідними суб'єктами первинного фінансового моніторингу, перевірок діяльності суб'єкта первинного фінансового моніторингу щодо дотримання законодавства у сфері запобігання легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

9) прийняття рішення про подання інформації з питань фінансового моніторингу на запити спеціально уповноваженого органу та відповідних правоохоронних органів.

4. Відповідальний працівник виконує також інші функції відповідно до законодавства та внутрішніх документів з питань фінансового моніторингу.

5. Керівник суб'єкта первинного фінансового моніторингу зобов'язаний сприяти виконанню відповідальним працівником своїх функцій.

6. Відповідальний працівник незалежний у своїй діяльності, підзвітний тільки керівнику суб'єкта первинного фінансового моніторингу і зобов'язаний не рідше одного разу на місяць, але не пізніше останнього робочого дня звітного місяця інформувати у письмовій формі керівника суб'єкта первинного фінансового моніторингу про виявлені фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, та заходи, вжиті, зокрема, для:

забезпечення здійснення заходів фінансового моніторингу;

розроблення та постійного оновлення внутрішніх документів з питань фінансового моніторингу з урахуванням вимог законодавства;

підготовки персоналу щодо виконання вимог цього Закону шляхом проведення освітньої та практичної роботи.

Стаття 8. Особливості діяльності спеціально визначених суб'єктів первинного фінансового моніторингу

1. Виконання обов'язків суб'єкта первинного фінансового моніторингу забезпечується адвокатами, адвокатськими бюро та об'єднаннями, нотаріусами, особами, які надають юридичні послуги, аудиторами, аудиторськими фірмами, суб'єктами господарювання, що надають послуги з бухгалтерського обліку, у разі, якщо вони задіяні у фінансовій операції для свого клієнта щодо:

купівлі-продажу нерухомості;

управління активами клієнта;

управління банківським рахунком або рахунком у цінних паперах;

залучення коштів для утворення юридичних осіб, забезпечення їх діяльності та управління ними;

утворення юридичних осіб, забезпечення їх діяльності (включаючи аудит) чи управління ними, а також купівлі-продажу юридичних осіб (корпоративних прав).

2. Виконання обов'язків суб'єкта первинного фінансового моніторингу забезпечується суб'єктами підприємницької діяльності, які надають посередницькі послуги під час здійснення операцій з купівлі-продажу нерухомого майна, під час підготовки та/або здійснення правочинів щодо купівлі-продажу нерухомості.

3. Виконання обов'язків суб'єкта первинного фінансового моніторингу забезпечується суб'єктами господарювання, які здійснюють торгівлю за готівку дорогоцінними металами і дорогоцінним камінням та виробами з них, якщо сума фінансової операції дорівнює чи перевищує суму, визначену частиною першою статті 15 цього Закону, під час проведення фінансових операцій з предметами високої вартості (зокрема з дорогоцінними металами, дорогоцінним камінням, антикварними речами, предметами мистецтва тощо) або під час організації торгівлі такими предметами, у тому числі аукціонної.

4. Виконання обов'язків суб'єкта первинного фінансового моніторингу забезпечується суб'єктами господарювання, які проводять лотереї та азартні ігри, у тому числі казино, електронним (віртуальним) казино, під час здійснення фінансових операцій, пов'язаних із прийняттям чи поверненням ставок або виплатою виграшів.

5. Нотаріуси, адвокати, адвокатські бюро та об'єднання, особи, які надають юридичні послуги, аудитори, аудиторські фірми, суб'єкти господарювання, що надають послуги з бухгалтерського обліку, можуть не повідомляти спеціально уповноваженому органу про свої підозри у разі, коли відповідна інформація стала їм відома за обставин, що є предметом їх професійної таємниці, або має привілей на збереження службової таємниці, а також у випадках, коли вони виконують свої обов'язки щодо захисту клієнта, представництва його інтересів у судових органах та у справах досудового врегулювання спорів.

6. Керівники та відповідальні працівники спеціально визначених суб'єктів первинного фінансового моніторингу у разі порушення вимог цього Закону та/або нормативно-правових актів відповідних суб'єктів державного фінансового моніторингу несуть відповідальність згідно із законом.

Стаття 9. Ідентифікація, верифікація та вивчення клієнтів

1. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу відповідно до законодавства зобов'язаний на підставі поданих клієнтом (представником клієнта) офіційних документів або засвідчених в установленому порядку їх копій (якщо інше не передбачено цим Законом) здійснювати ідентифікацію та верифікацію клієнта (представника клієнта).

Суб'єкт первинного фінансового моніторингу в процесі обслуговування клієнта зобов'язаний уточнювати інформацію про клієнта в порядку, встановленому суб'єктом державного фінансового моніторингу, який відповідно до цього Закону виконує функції державного регулювання та нагляду за відповідним суб'єктом первинного фінансового моніторингу.

2. Зазначені у частині першій цієї статті документи мають бути чинними (дійсними) на момент їх подання та включати всі необхідні ідентифікаційні дані. Копії офіційних документів, крім нотаріально засвідчених, на підставі яких суб'єкт первинного фінансового моніторингу встановив ідентифікаційні дані клієнта (представника клієнта), засвідчуються в порядку, встановленому суб'єктом державного фінансового моніторингу, який відповідно до цього Закону виконує функції державного регулювання та нагляду за відповідним суб'єктом первинного фінансового моніторингу.

3. Ідентифікація та верифікація клієнта здійснюється у разі:

встановлення ділових відносин (за винятком ділових відносин, встановлених на підставі договорів страхування за видами страхування іншими, ніж страхування життя, за якими клієнтом є фізична особа та загальний страховий платіж не перевищує 5 000 гривень або його сума еквівалентна зазначеній сумі, у тому числі в іноземній валюті; ділових відносин, які виникають на підставі договорів про участь в лотереї за умови, що розмір ставки гравця не перевищує 5 000 гривень; проведення платіжною організацією, учасником чи членом платіжної системи, банком, філією іноземного банку фінансових операцій, що здійснюються без відкриття рахунка, на суму, що є меншою ніж 150 000 гривень, або сума якого еквівалентна зазначеній сумі, у тому числі в іноземній валюті, банківських металах, інших активах, одиницях вартості);

виникнення підозри;

проведення фінансової операції, що підлягає фінансовому моніторингу;

проведення переказів (у тому числі міжнародних) фізичною особою, фізичною особою - підприємцем, що здійснюється без відкриття рахунка, на суму, що дорівнює чи перевищує 15 000 гривень, або суму, еквівалентну зазначеній сумі, у тому числі в іноземній валюті, банківських металах, інших активах, одиницях вартості, але є меншою за суму, передбачену частиною першою статті 15 цього Закону;

проведення разової фінансової операції без встановлення ділових відносин з клієнтами на суму, що дорівнює чи перевищує 150 000 гривень, або суму, еквівалентну зазначеній сумі, у тому числі в іноземній валюті, банківських металах, інших активах.

Залежно від рівня ризику проведення фінансової операції ідентифікація, верифікація клієнта здійснюються також у разі проведення ним фінансової операції на суму, визначену частиною першою статті 15 цього Закону, незалежно від того, проводиться така фінансова операція одноразово чи як кілька фінансових операцій, які можуть бути пов'язані між собою.

4. У разі виникнення сумнівів у достовірності чи повноті наданої інформації про клієнта суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний провести поглиблену перевірку клієнта.

5. Порядок доручення фінансовими установами третім особам здійснювати ідентифікацію та верифікацію клієнта може визначатися нормативно-правовими актами суб'єктів державного фінансового моніторингу, які відповідно до цього Закону виконують функції державного регулювання та нагляду за відповідними фінансовими установами.

6. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу має право витребувати, а державні органи, державні реєстратори зобов'язані протягом десяти робочих днів з дня отримання запиту надати відповідно до законодавства інформацію, що стосується ідентифікації та/або що необхідна для вивчення клієнта, уточнення інформації про нього або проведення поглибленої перевірки клієнта. Зазначена інформація подається безоплатно. Порядок подання інформації визначається Кабінетом Міністрів України.

7. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу має право витребувати, а клієнт, представник клієнта зобов'язані подати інформацію (офіційні документи), необхідну (необхідні) для ідентифікації, верифікації, вивчення клієнта, уточнення інформації про клієнта, а також для виконання таким суб'єктом первинного фінансового моніторингу інших вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

З метою встановлення кінцевого бенефіціарного власника (контролера) суб'єкт первинного фінансового моніторингу витребовує у клієнта - юридичної особи інформацію та/або документи, що підтверджують наявність структури власності такого клієнта.

Реквізити банку, в якому відкрито рахунок клієнту, номер поточного рахунка, місце проживання або місце перебування фізичної особи - резидента України (місце проживання або місце тимчасового перебування фізичної особи - нерезидента в Україні), відомості про виконавчий орган, а також інша інформація, необхідна для вивчення клієнта, встановлюються суб'єктом первинного фінансового моніторингу на підставі офіційних документів та/або інформації, одержаної від клієнта (представника клієнта) та засвідченої ним, а також з інших джерел, якщо така інформація є публічною (відкритою).

8. Ідентифікація та верифікація клієнта здійснюються до/або під час встановлення ділових відносин, вчинення правочинів (крім випадків, передбачених цим Законом), але до проведення фінансової операції, відкриття рахунка.

Верифікація клієнта здійснюється також в інших випадках, встановлених Національним банком України для суб'єктів первинного фінансового моніторингу, за якими він відповідно до цього Закону здійснює державне регулювання і нагляд.

9. Суб'єкти первинного фінансового моніторингу під час ідентифікації та верифікації резидентів встановлюють:

1) для фізичної особи - прізвище, ім'я та по батькові, дату народження, номер (та за наявності - серію) паспорта громадянина України (або іншого документа, що посвідчує особу та відповідно до законодавства України може бути використаним на території України для укладення правочинів), дату видачі та орган, що його видав, реєстраційний номер облікової картки платника податків України (або ідентифікаційний номер згідно з Державним реєстром фізичних осіб - платників податків та інших обов'язкових платежів) або номер (та за наявності - серію) паспорта громадянина України, в якому проставлено відмітку про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України чи номер паспорта із записом про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України в електронному безконтактному носії;

2) для фізичної особи - підприємця - прізвище, ім'я та по батькові, дату народження, номер (та за наявності - серію) паспорта громадянина України (або іншого документа, що посвідчує особу та відповідно до законодавства України може бути використаним на території України для укладення правочинів), дату видачі та орган, що його видав, реєстраційний номер облікової картки платника податків (або ідентифікаційний номер згідно з Державним реєстром фізичних осіб - платників податків та інших обов'язкових платежів) або номер (та за наявності - серію) паспорта громадянина України, в якому проставлено відмітку про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України чи номера паспорта із записом про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України в електронному безконтактному носії; дату та номер запису в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців про проведення державної реєстрації; реквізити банку, в якому відкрито рахунок, і номер поточного рахунка (за наявності);

3) для юридичної особи - повне найменування, місцезнаходження; дату та номер запису в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців про проведення державної реєстрації, відомості про виконавчий орган; ідентифікаційні дані осіб, які мають право розпоряджатися рахунками та/або майном, дані, що дають змогу встановити кінцевих бенефіціарних власників (контролерів); ідентифікаційний код згідно з Єдиним державним реєстром підприємств та організацій України; реквізити банку, в якому відкрито рахунок, і номер поточного рахунка.

Банки як суб'єкти первинного фінансового моніторингу можуть не встановлювати щодо резидентів (фізичних осіб - підприємців, юридичних осіб) реквізити іншого банку, в якому відкрито рахунок, і номер поточного рахунка.

10. Під час ідентифікації та верифікації нерезидентів суб'єкти первинного фінансового моніторингу встановлюють:

1) для фізичної особи - прізвище, ім'я та (за наявності) по батькові, дату народження, номер (та за наявності - серію) паспорта (або іншого документа, що посвідчує особу та відповідно до законодавства України може бути використаний на території України для укладення правочинів), дату видачі та орган, що його видав, громадянство;

2) для юридичної особи - повне найменування, місцезнаходження; реквізити банку, в якому відкрито рахунок, номер банківського рахунка; з'ясовують відомості про органи управління; ідентифікаційні дані осіб, які мають право розпоряджатися рахунками та/або майном, дані, що дають змогу встановити кінцевих бенефіціарних власників (контролерів). Суб'єкту первинного фінансового моніторингу надається також копія легалізованого витягу з торгового, банківського чи судового реєстру або нотаріально засвідчене реєстраційне посвідчення уповноваженого органу іноземної держави про реєстрацію відповідної юридичної особи.

Суб'єкт первинного фінансового моніторингу щодо трастів додатково повинен з'ясувати ідентифікаційні дані довірителів та довірених осіб.

11. У сфері страхування життя страховики (перестраховики), страхові (перестрахові) брокери з метою ідентифікації вигодонабувача (вигодонабувачів) за договорами (полісами) страхування життя, додатково до заходів з ідентифікації, визначених частинами десятою та одинадцятою цієї статті:

1) для вигодонабувача (вигодонабувачів), які конкретно визначені у договорі (полісі), - встановлюють прізвище, ім'я та (за наявності) по батькові;

2) для вигодонабувача (вигодонабувачів), які визначені через їх характеристики або категорію (наприклад, чоловік, дружина або діти на момент настання страхового випадку) або іншим способом (наприклад, за заповітом), збирають щодо вигодонабувача інформацію, достатню для впевненості страховика (перестраховика), страхового (перестрахового) брокера у можливості ідентифікувати вигодонабувача під час здійснення страхової виплати.

Страховики (перестраховики), страхові (перестрахові) брокери здійснюють ідентифікацію та верифікацію вигодонабувача (вигодонабувачів) за договорами (полісами) страхування життя відповідно до вимог, зазначених у пункті 1 частини дев'ятої та пункті 1 частини десятої цієї статті, під час здійснення страхової виплати.

У разі неможливості виконання вимог цієї частини статті страховик (перестраховик), страховий (перестраховий) брокер повідомляє спеціально уповноваженому органу про таку операцію.

12. З метою ідентифікації фізичної особи (резидента, нерезидента), фізичної особи - підприємця - ініціатора (платника) переказу (в тому числі міжнародного), що здійснюється без відкриття рахунка на суму, що дорівнює чи перевищує 15 000 гривень, або суму, еквівалентну зазначеній сумі, в тому числі в іноземній валюті, банківських металах, інших активах, одиницях вартості, але є меншою за суму, передбачену частиною першою статті 15 цього Закону, суб'єкти первинного фінансового моніторингу, до яких звернувся ініціатор (платник) для здійснення переказу, встановлюють прізвище, ім'я та (за наявності) по батькові; місце проживання (або місце перебування фізичної особи - резидента чи місце тимчасового перебування фізичної особи - нерезидента в Україні) або реєстраційний номер облікової картки платника податків, або ідентифікаційний номер згідно з Державним реєстром фізичних осіб - платників податків та інших обов'язкових платежів, номер (та за наявності - серію) паспорта громадянина України, в якому проставлено відмітку про відмову від одержання ідентифікаційного номера чи номера паспорта із записом про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України в електронному безконтактному носії) або дату і місце народження.

13. Суб'єкти господарювання, які проводять лотереї, зобов'язані здійснювати ідентифікацію та верифікацію гравців у лотерею з урахуванням таких особливостей:

1) ідентифікація та верифікація гравців, які набули право на отримання виграшу у лотерею, здійснюється суб'єктом господарювання, який проводить лотерею, до/або під час здійснення фінансової операції із виплати виграшу та за умови, що така фінансова операція підлягає фінансовому моніторингу відповідно до статей 15 або 16 цього Закону;

2) ідентифікація та верифікація гравців, які виявили намір повернути здійснені ними ставки у лотерею, здійснюється суб'єктом господарювання, який проводить лотерею, до/або під час здійснення фінансової операції із повернення ставок у лотерею та за умови, що така фінансова операція підлягає фінансовому моніторингу відповідно до статей 15 або 16 цього Закону.

Суб'єкт господарювання, який проводить лотерею, під час здійснення ідентифікації та верифікації гравця, додатково до заходів з ідентифікації, визначених частинами десятою та одинадцятою цієї статті, встановлює назву лотереї, номер лотерейного білета (чи назву та номер іншого документа, який засвідчує здійснення гравцем ставки у лотерею чи суму його виграшу), а також (для тиражних лотерей) дату проведення розіграшу тиражу лотереї та номер тиражу лотереї.

14. Суб'єкти первинного фінансового моніторингу повинні забезпечити, щоб всі перекази на суму, що дорівнює чи перевищує 15 000 гривень, або суму, еквівалентну зазначеній сумі, в тому числі в іноземній валюті, банківських металах, інших активах, супроводжувалися:

1) інформацією про ініціатора переказу (платника):

а) фізичну особу (фізичну особу - підприємця) - прізвище, ім'я та (за наявності) по батькові; номер його рахунка, з якого списуються кошти чи, за відсутності рахунка, унікальний обліковий номер фінансової операції, який дає змогу здійснити відстеження операції; місце його проживання (або місце перебування фізичної особи - резидента чи місце тимчасового перебування фізичної особи - нерезидента в Україні) або реєстраційний номер облікової картки платника податків, або ідентифікаційний номер згідно з Державним реєстром фізичних осіб - платників податків та інших обов'язкових платежів, номер (та за наявності - серію) паспорта громадянина України, в якому проставлено відмітку про відмову від одержання ідентифіка-

ційного номера чи номера паспорта із записом про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України в електронному безконтактному носії) або дату і місце народження;

б) юридичну особу - найменування, місцезнаходження, ідентифікаційний код згідно з Єдиним державним реєстром підприємств та організацій України, номер її рахунка, з якого списуються кошти, чи, за відсутності рахунка, унікальний обліковий номер фінансової операції;

2) інформацією про одержувача (отримувача):

а) фізичну особу - прізвище, ім'я та (за наявності) по батькові, номер рахунка, на який зараховуються кошти, за відсутності рахунка унікальний обліковий номер фінансової операції;

б) юридичну особу - повне найменування, номер рахунка, на який зараховуються кошти, за відсутності рахунка - унікальний обліковий номер фінансової операції.

15. Ідентифікація клієнта не є обов'язковою у разі проведення фінансової операції особами, які раніше були ідентифіковані або верифіковані згідно з вимогами закону.

Ідентифікація та верифікація клієнта не здійснюється у разі вчинення правочинів між банками, зареєстрованими в Україні.

16. Нормативно-правовими актами суб'єктів державного фінансового моніторингу, які відповідно до цього Закону виконують функції державного регулювання і нагляду за відповідними суб'єктами первинного фінансового моніторингу, може визначатися перелік ідентифікаційних даних, які з'ясовуються суб'єктами первинного фінансового моніторингу, у разі:

встановлення ділових відносин або проведення фінансової операції, якщо клієнтом виступає орган державної влади, підприємство, що повністю перебуває у державній власності, міжнародна установа чи організація, в яких бере участь Україна відповідно до міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України;

проведення фінансової операції на фондовій біржі;

проведення страхового відшкодування або страхової виплати за договором міжнародного обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності;

встановлення ділових відносин або проведення фінансової операції, якщо клієнтом виступає установа, орган, офіс або агентство Європейського Союзу;

встановлення ділових відносин або проведення фінансової операції, якщо клієнтом виступає дипломатичне представництво іноземної держави, акредитоване в Україні в установленому порядку;

встановлення ділових відносин з клієнтом, який є емітентом, що відповідно до законодавства або умов публічного розміщення акцій на фондовій біржі зобов'язаний публічно розкривати відомості про кінцевих бенефіціарних власників (контролерів), або є дочірнім підприємством чи представництвом такого клієнта.

Суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний встановити ідентифікаційні дані, передбачені частинами дев'ятою - дванадцятою цієї статті, у разі наявності у нього підозр щодо клієнтів, передбачених цією частиною статті.

Положення, передбачені цією частиною статті, не можуть бути застосовані у разі наявності у суб'єкта первинного фінансового моніторингу підозр.

17. Суб'єкти державного фінансового моніторингу, які відповідно до цього Закону виконують функції державного регулювання і нагляду за суб'єктами первинного фінансового моніторингу, можуть встановлювати особливості ідентифікації та/або верифікації клієнтів (представників клієнтів), вивчення клієнтів, уточнення інформації про клієнтів для відповідних суб'єктів первинного фінансового моніторингу залежно від специфіки їх діяльності та/або ризиків клієнтів.

18. У разі якщо клієнт (особа) діє як представник іншої особи чи від імені або в інтересах іншої особи, суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний згідно з вимогами цієї статті та положеннями інших законів, що регулюють процедуру ідентифікації, ідентифікувати та верифікувати також особу, від імені або за дорученням якої проводиться фінансова операція, а також встановити вигодоодержувача.

19. У разі якщо особа діє як представник клієнта, суб'єкт первинного фінансового моніторингу повинен перевірити на підставі офіційних документів наявність у цієї особи відповідних повноважень, а також здійснити ідентифікацію та верифікацію такої особи.

Стаття 10. Відмова суб'єкта первинного фінансового моніторингу від проведення фінансової операції

1. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний:

відмовитися від встановлення (підтримання) ділових відносин (у тому числі шляхом розірвання ділових відносин) або проведення фінансової операції у разі, коли здійснення ідентифікації та/або верифікації клієнта (у тому числі встановлення даних, що дають змогу встановити кінцевих бенефіціарних власників (контролерів), є неможливим або якщо у суб'єкта первинного фінансового моніторингу виникає сумнів стосовно того, що особа виступає від власного імені;

відмовитися від проведення переказу в разі відсутності даних, передбачених частинами дванадцятою і тринадцятою статті 9 цього Закону;

відмовити клієнту в обслуговуванні (у тому числі шляхом розірвання ділових відносин) у разі встановлення факту подання ним під час здійснення ідентифікації та/або верифікації клієнта (поглибленої перевірки клієнта) недостовірної інформації або подання інформації з метою введення в оману суб'єкта первинного фінансового моніторингу.

Суб'єкт первинного фінансового моніторингу має право відмовитися:

від проведення фінансової операції у разі, якщо фінансова операція містить ознаки такої, що згідно з цим Законом підлягає фінансовому моніторингу;

від встановлення (підтримання) ділових відносин (у тому числі шляхом розірвання ділових відносин) або проведення фінансової операції у разі ненадання клієнтом необхідних для вивчення клієнтів документів чи відомостей або встановлення клієнту неприйнятно високого ризику за результатами оцінки чи переоцінки ризику.

У випадках, передбачених цією частиною статті, суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний протягом одного робочого дня, але не пізніше наступного робочого дня з дня відмови, повідомити спеціально уповноваженому органу про проведення операцій щодо зарахування коштів, які надійшли на рахунок такого клієнта, та про осіб, які мають або мали намір встановити ділові відносини та/або провести фінансові операції.

2. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу в порядку, встановленому відповідним суб'єктом державного фінансового моніторингу, зобов'язаний уточнювати інформацію про клієнта у випадках, визначених законодавством.

Суб'єкт первинного фінансового моніторингу має право відмовитися від проведення фінансових операцій (обслуговування) у разі, коли клієнт на запит суб'єкта первинного фінансового моніторингу щодо уточнення інформації про клієнта не подав відповідну інформацію (офіційні документи та/або належним чином засвідчені їх копії).

3. Суб'єктам первинного фінансового моніторингу забороняється встановлювати ділові відносини (проводити валютно-обмінні фінансові операції, фінансові операції з банківськими металами, з готівкою (готівковими коштами) з юридичними чи фізичними особами, яких включено до переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції. Про спроби встановлення ділових відносин (проведення валютно-обмінних фінансових операцій, фінансових операцій з банківськими металами, з готівкою (готівковими коштами) такими особами суб'єкти первинного фінансового моніторингу зобов'язані негайно повідомляти спеціально уповноваженому органу.

4. У разі виявлення суб'єктом первинного фінансового моніторингу за результатами внесення змін до переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції, особи клієнта (з яким установлені ділові відносини), яку включено до зазначеного переліку, суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний негайно повідомити спеціально уповноваженому органу про таку особу.

Стаття 11. Управління ризиками та оцінка ризиків

1. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний здійснювати управління ризиками з урахуванням результатів ідентифікації, верифікації та вивчення клієнта, послуг, що надаються клієнту, аналізу операцій, проведених ним, та їх відповідності фінансовому стану і змісту діяльності клієнта.

Суб'єкт первинного фінансового моніторингу під час здійснення управління ризиками враховує рекомендації, визначені чи надані відповідними суб'єктами державного фінансового моніторингу, які згідно з цим Законом виконують функції державного регулювання і нагляду за такими суб'єктами первинного фінансового моніторингу.

2. Оцінювання ризиків клієнтів суб'єктом первинного фінансового моніторингу здійснюється за відповідними критеріями, зокрема за типом клієнта, географічним розташуванням держави реєстрації клієнта або установи, через яку він здійснює передачу (отримання) активів, і видом товарів, послуг, які клієнт отримує від суб'єкта первинного фінансового моніторингу.

Суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний також здійснювати переоцінку ризиків клієнтів, з якими встановлені ділові відносини, а також в інших випадках, встановлених законодавством, не рідше ніж один раз на рік з метою її підтримання в актуальному стані та документувати результати оцінки чи переоцінки ризиків.

Стаття 12. Подання інформації з питань фінансового моніторингу

1. Порядок виявлення та реєстрації, а також подання спеціально уповноваженому органу інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, іншої інформації, що може бути пов'язана з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, встановлюється:

Національним банком України - для суб'єктів первинного фінансового моніторингу, державне регулювання та нагляд за якими здійснює Національний банк України відповідно до статті 14 цього Закону;

Кабінетом Міністрів України - для інших суб'єктів первинного фінансового моніторингу.

2. Подання інформації суб'єктом первинного фінансового моніторингу спеціально уповноваженому органу в установленому законодавством порядку не є порушенням порядку розкриття інформації з обмеженим доступом.

3. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу, його посадові особи та інші працівники не несуть дисциплінарної, адміністративної, цивільно-правової та кримінальної відповідальності за подання інформації спеціально уповноваженому органу, якщо вони діяли в межах цього Закону, навіть якщо такими діями заподіяно шкоду юридичним або фізичним особам, та за інші дії, пов'язані з виконанням цього Закону.

4. Державні органи, що провадять діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму чи фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, у разі виявлення під час виконання своїх функцій фінансових операцій, стосовно яких є підозра, зобов'язані повідомити спеціально уповноважений орган про такі фінансові операції та їх учасників. Порядок та вимоги щодо надання інформації у таких випадках встановлюються Кабінетом Міністрів України.

5. Центральний орган виконавчої влади, що є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади з питань реалізації єдиної державної податкової, державної митної політики, подає інформацію про виявлені факти незаконного переміщення через митний кордон України готівки, обігових грошово-кредитних документів, дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння та виробів з них, а також культурних цінностей на суму, що дорівнює чи перевищує суму, визначену частиною першою статті 15 цього Закону.

6. Державні органи (крім Національного банку України) та органи місцевого самоврядування, державні реєстратори зобов'язані надавати спеціально уповноваженому органу інформацію (копії документів), відомості з баз даних, необхідні для виконання покладених на нього завдань, та/або доступ до своїх інформаційних ресурсів (баз персональних даних) для забезпечення функціонування єдиної державної інформаційної системи у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Обсяг, порядок подання такої інформації та надання доступу до неї визначаються Кабінетом Міністрів України.

7. Надання державними органами, державними реєстраторами спеціально уповноваженому органу та суб'єктам первинного фінансового моніторингу інформації відповідно до вимог цього Закону, не є порушенням порядку розкриття інформації з обмеженим доступом.

Посадові особи та інші працівники державних органів, Національного банку України не несуть дисциплінарної, адміністративної, цивільно-правової та кримінальної відповідальності за подання інформації спеціально уповноваженому органу відповідно до вимог цього Закону.

8. Суб'єкти господарювання, підприємства, установи та організації незалежно від форми власності, що не є суб'єктами первинного фінансового моніторингу, зобов'язані відповідно до пункту 2 частини першої статті 20 цього Закону надавати на запит спеціально уповноваженого органу інформацію, яка пов'язана з проведенням аналізу фінансових операцій, що стали об'єктом фінансового моніторингу, осіб, які брали участь в їх здійсненні, довідки та копії документів (у тому числі тих, що містять інформацію з обмеженим доступом), необхідні для виконання цим органом покладених на нього завдань у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, та/або доступ до своїх інформаційних ресурсів (баз персональних даних) для забезпечення функціонування єдиної державної інформаційної системи у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Обсяг та порядок подання такої інформації визначаються Кабінетом Міністрів України.

9. Подання посадовими особами та іншими працівниками суб'єктів господарювання, підприємств, установ та організацій спеціально уповноваженому органу інформації відповідно до вимог цього Закону не є порушенням порядку розкриття інформації з обмеженим доступом.

Посадові особи та інші працівники суб'єктів господарювання, підприємств, установ та організацій не несуть дисциплінарної, адміністративної, цивільно-правової та кримінальної відповідальності за надання спеціально уповноваженому органу інформації згідно з вимогами цього Закону.

10. Неправомірна відмова в наданні інформації (довідок та копій документів), несвоєчасне або неповне її надання або надання недостовірної інформації тягнуть за собою відповідальність посадових осіб державних органів (крім Національного банку України) та органів місцевого самоврядування, посадових осіб суб'єктів господарювання, підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності, що не є суб'єктами первинного фінансового моніторингу, відповідно до закону.

11. Обмін інформацією, що є таємницею фінансового моніторингу, її розкриття та захист здійснюються відповідно до закону.

Працівникам суб'єктів первинного фінансового моніторингу, державного фінансового моніторингу та інших державних органів, які подали спеціально уповноваженому органу інформацію про фінансову операцію та її учасників, забороняється повідомляти про це особам, які брали (беруть) участь у її здійсненні, та будь-яким третім особам.

Працівникам суб'єкта первинного фінансового моніторингу, державних органів, органів місцевого самоврядування, посадовим особам, працівникам суб'єктів господарювання, підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності, що не є суб'єктами первинного фінансового моніторингу, які одержали запит спеціально уповноваженого органу щодо фінансових операцій, додаткової інформації, інформації, пов'язаної з проведенням аналізу фінансових операцій, що стали об'єктом фінансового моніторингу, осіб, які брали участь в їх здійсненні, довідок та копій документів, іншої інформації, що може бути пов'язана з підозрою у легалізації (відмиванні) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванні тероризму чи фінансуванні розповсюдження зброї масового знищення, та/або надали відповідь на такий запит цьому органу, забороняється інформувати про це осіб, які брали (беруть) участь у здійсненні фінансових операцій, визначених у запиті або відповіді, а також будь-яких третіх осіб.

12. Спеціально уповноважений орган забезпечує захист та зберігання таємниці фінансового моніторингу. Спеціально уповноваженому органу заборонено розкривати та/або передавати будь-кому інформацію, що є таємницею фінансового моніторингу, крім випадків, передбачених статтями 17, 18, 20 і 23 цього Закону. У разі надходження запиту щодо такої інформації спеціально уповноважений орган повертає відповідній заінтересованій особі такий запит без розгляду, крім випадку, якщо запит надійшов у рамках перевірки раніше надісланих йому узагальнених та/або додаткових узагальнених матеріалів. За наявності у спеціально уповноваженому органі додаткової інформації, що стосується раніше надісланих правоохоронним органам узагальнених матеріалів, спеціально уповноважений орган може формувати та подавати відповідному правоохоронному органу додаткові узагальнені матеріали.

Розголошення у будь-який спосіб працівниками спеціально уповноваженого органу таємниці фінансового моніторингу тягне за собою відповідальність відповідно до закону або за рішенням суду.

13. Обов'язок дотримуватися таємниці фінансового моніторингу та не розголошувати факт подання інформації спеціально уповноваженому органу в установлених цим Законом випадках поширюється також на осіб, яким така інформація стала відома у зв'язку з їх професійною або службовою діяльністю.

Особи, винні у порушенні таємниці фінансового моніторингу та заборони інформувати про факт подання інформації спеціально уповноваженому органу, несуть відповідальність у порядку, встановленому законом.

14. Розвідувальним органам України заборонено передавати будь-кому інформацію, одержану від спеціально уповноваженого органу у вигляді узагальнених матеріалів та додаткових узагальнених матеріалів, крім випадків передачі її правоохоронним органам для прийняття рішення відповідно до Кримінального процесуального кодексу України.

Розвідувальні органи України зобов'язані повідомляти спеціально уповноваженому органу про хід опрацювання та вжиття відповідних заходів за результатами розгляду одержаних узагальнених матеріалів та додаткових узагальнених матеріалів.

Стаття 13. Взяття на облік інформації про фінансову операцію, що підлягає фінансовому моніторингу

1. Інформація про фінансову операцію, що підлягає фінансовому моніторингу, отримана спеціально уповноваженим органом, обліковується цим органом. Порядок взяття на облік інформації про фінансову операцію, що підлягає фінансовому моніторингу, встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Стаття 14. Повноваження суб'єктів державного фінансового моніторингу

1. Державне регулювання і нагляд у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення здійснюються щодо:

1) небанківських фінансових установ - резидентів, які є платіжними організаціями та/або членами чи учасниками платіжних систем у частині надання ними фінансової послуги щодо переказу коштів на підставі відповідних ліцензій, зокрема Національного банку України (крім операторів поштового зв'язку в частині здійснення ними переказу коштів), філій іноземних банків, банків - Національним банком України;

2) професійних учасників фондового ринку (ринку цінних паперів) (крім банків) - Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку;

3) платіжних організацій платіжних систем та учасників чи членів платіжних систем (у частині надання фінансових послуг, крім послуг з переказу коштів), страховиків (перестраховиків), страхових (перестрахових) брокерів, ломбардів та інших фінансових установ, а також юридичних осіб, що відповідно до законодавства надають фінансові послуги (крім фінансових установ та інших юридичних осіб, щодо яких державне регулювання і нагляд у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму чи фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення здійснюються іншими суб'єктами державного фінансового моніторингу), - Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг;

4) суб'єктів господарювання, які проводять лотереї або будь-які інші азартні ігри, суб'єктів господарювання, які здійснюють торгівлю дорогоцінними металами і дорогоцінним камінням та виробами з них, аудиторів, аудиторських фірм, фізичних осіб - підприємців, які надають послуги з бухгалтерського обліку (за винятком осіб, що надають послуги у рамках трудових правовідносин), - центральним органом виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму;

5) нотаріусів, адвокатів, адвокатських бюро та об'єднань і суб'єктів господарювання, що надають юридичні послуги (за винятком осіб, що надають послуги у рамках трудових правовідносин), - Міністерством юстиції України;

6) операторів поштового зв'язку (в частині здійснення ними переказу коштів) - центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері надання послуг поштового зв'язку;

7) товарних та інших бірж, що проводять фінансові операції з товарами, - центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері економічного розвитку;

8) суб'єктів підприємницької діяльності, які надають посередницькі послуги під час здійснення операцій з купівлі-продажу нерухомого майна, - спеціально уповноваженим органом.

2. Зазначені у частині першій цієї статті суб'єкти державного фінансового моніторингу в межах їх повноважень зобов'язані:

1) здійснювати нагляд у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення за діяльністю відповідних суб'єктів первинного фінансового моніторингу, зокрема шляхом проведення планових та позапланових перевірок, у тому числі безвиїзних, у порядку, встановленому відповідним суб'єктом державного фінансового моніторингу, який згідно з цим Законом виконує функції регулювання і нагляду за суб'єктом первинного фінансового моніторингу.

Нагляд за виконанням вимог законодавства, що регулює відносини у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, банками, віднесеними до категорії неплатоспроможних, щодо яких запроваджена процедура тимчасової адміністрації або ліквідації, здійснюється Фондом гарантування вкладів фізичних осіб у встановленому ним порядку;

2) забезпечувати надання методологічної, методичної та іншої допомоги суб'єктам первинного фінансового моніторингу у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (в тому числі надавати роз'яснення з питань застосування законодавства у цій сфері);

3) здійснювати регулювання та нагляд з урахуванням оцінки ризиків у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення з метою визначення відповідності заходів, що здійснюються суб'єктами первинного фінансового моніторингу, для обмеження (зменшення) ризиків під час їх діяльності;

4) вимагати від суб'єктів первинного фінансового моніторингу виконання вимог законодавства, що регулює відносини у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, а в разі виявлення порушень вимог законодавства вживати заходів, передбачених законом. Порядок застосування до суб'єктів первинного фінансового моніторингу та/або їх посадових осіб передбачених цим Законом санкцій, пред'явлення вимог, а також здійснення контролю за їх виконанням визначається відповідними суб'єктами державного фінансового моніторингу, які згідно з цим Законом виконують функції державного регулювання і нагляду за суб'єктами первинного фінансового моніторингу;

5) проводити перевірку наявності професійної підготовки відповідальних працівників та організації професійної підготовки інших працівників суб'єктів первинного фінансового моніторингу, залучених до проведення фінансового моніторингу, у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

6) інформувати спеціально уповноважений орган з метою виконання покладених на нього завдань про виявлені порушення законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення суб'єктами первинного фінансового моніторингу та заходи, вжиті до суб'єктів первинного фінансового моніторингу та/або їх посадових осіб за вчинені порушення законодавства у цій сфері;

7) щороку, але не пізніше ніж протягом січня наступного року надавати спеціально уповноваженому органу узагальнену інформацію про дотримання суб'єктами первинного фінансового моніторингу, за якими вони здійснюють функції державного регулювання і нагляду, вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, у тому числі про виявлені порушення та заходи, вжиті до суб'єктів первинного фінансового моніторингу та/або посадових осіб з метою їх усунення та/або недопущення у подальшій діяльності;

8) забезпечувати зберігання інформації, що надійшла від суб'єктів первинного та державного фінансового моніторингу і правоохоронних органів;

9) погоджувати із спеціально уповноваженим органом проекти будь-яких нормативно-правових актів з питань, пов'язаних з виконанням вимог цього Закону;

10) подавати спеціально уповноваженому органу інформацію,

ЗАКІНЧЕННЯ НА 16–19-Й СТОР.

ПОЧАТОК НА 12–15-Й СТОР.

зокрема документи, необхідні для виконання покладених на нього завдань (за винятком інформації про особисте життя громадян), у порядку, визначеному законодавством;

11) вживати відповідно до законодавства заходів щодо перевірки бездоганної ділової репутації осіб, які здійснюватимуть чи здійснюють управління, мають намір набути істотну участь (або є кінцевими вигодоодержувачами) у суб'єктів первинного фінансового моніторингу;

12) вживати відповідно до законодавства заходів для недопущення до управління суб'єктами первинного фінансового моніторингу осіб, які мають не погашену або не зняту в установленому законом порядку судимість за корисливі злочини або тероризм;

13) вживати у випадках, встановлених законодавством, заходів для недопущення формування капіталу відповідних суб'єктів первинного фінансового моніторингу за рахунок коштів, джерела походження яких неможливо підтвердити на підставі офіційних документів або їх копій, засвідчених в установленому порядку;

14) використовувати інформацію спеціально уповноваженого органу про ознаки можливого порушення суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення для встановлення наявності відповідних порушень;

15) подавати (за наявності) спеціально уповноваженому органу інформацію про припинення діяльності суб'єктів первинного фінансового моніторингу, за якими вони здійснюють функції державного регулювання і нагляду.

Положення пунктів 6, 7, 9, 10, 14 і 15 частини другої цієї статті поширюються на суб'єктів державного фінансового моніторингу, за винятком спеціально уповноваженого органу.

3. Суб'єкти державного фінансового моніторингу для виконання своїх функцій мають право одержувати у встановленому ними порядку від суб'єктів первинного фінансового моніторингу (щодо яких вони відповідно до цього Закону виконують функції регулювання і нагляду) інформацію, документи, копії документів, оформлені та засвідчені суб'єктом первинного фінансового моніторингу згідно з вимогами відповідного суб'єкта державного фінансового моніторингу.

Національний банк України для здійснення нагляду за суб'єктами первинного фінансового моніторингу, щодо яких він відповідно до статті 14 цього Закону виконує функції державного регулювання і нагляду, має право безоплатного доступу (у тому числі автоматизованого) до відповідних інформаційних систем (баз даних) органів державної влади у порядку, узгодженому Національним банком України з відповідним органом державної влади.

4. Суб'єкти державного фінансового моніторингу з метою виконання покладених на них цим Законом обов'язків мають право звертатися із запитами до органів виконавчої влади, державних реєстраторів, правоохоронних органів, юридичних осіб.

Суб'єкти, яким адресовано зазначений запит, зобов'язані протягом десяти робочих днів надати відповідну інформацію. У разі неможливості надання інформації у зазначений строк з обґрунтованих причин за зверненням відповідних суб'єктів строк надання інформації може бути продовжений суб'єктом державного фінансового моніторингу, але не більше ніж до 20 робочих днів.

5. Суб'єкти державного фінансового моніторингу визначають і розробляють процедуру застосування відповідних запобіжних заходів щодо держав, які не виконують або неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення: зокрема щодо посиленої уваги під час погодження створення в таких державах філій, представництв чи дочірніх підприємств суб'єктів первинного фінансового моніторингу; попередження суб'єктів первинного фінансового моніторингу нефінансового сектору про те, що операції з фізичними або юридичними особами у відповідній державі можуть мати ризик відмивання коштів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення; обмеження ділових відносин або фінансових операцій з відповідною державою або особами в такій державі тощо.

Розділ III. ФІНАНСОВІ ОПЕРАЦІЇ, ЩО ПІДЛЯГАЮТЬ ОБОВ'ЯЗКОВОМУ ТА ВНУТРІШНЬОМУ ФІНАНСОВОМУ МОНІТОРИНГУ

Стаття 15. Фінансові операції, що підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу

1. Фінансова операція підлягає обов'язковому фінансовому моніторингу у разі, якщо сума, на яку вона здійснюється, дорівнює чи перевищує 150 000 гривень (для суб'єктів господарювання, які проводять лотереї або проводять та надають можливість доступу до азартних ігор у казино, будь-яких інших азартних ігор, у тому числі електронне (віртуальне) казино, 30 000 гривень) або дорівнює чи перевищує суму в іноземній валюті, банківських металах, інших активах, еквівалентну 150 000 гривень (для суб'єктів господарювання, які проводять лотереї або проводять та надають можливість доступу до азартних ігор у казино, будь-яких інших азартних ігор, у тому числі електронне (віртуальне) казино, - 30 000 гривень), та має одну або більше таких ознак:

1) переказ коштів на анонімний (номерний) рахунок за кордон і надходження коштів з анонімного (номерного) рахунка з-за кордону; зарахування або переказ коштів у разі, якщо хоча б одна із сторін - учасників фінансової операції має відповідну реєстрацію, місце проживання чи місцезнаходження в державі, що віднесена Кабінетом Міністрів України до переліку офшорних зон, а також переказ коштів на рахунок, відкритий у фінансовій установі, зареєстрованій у зазначеній державі;

2) купівля-продаж за готівку чеків, дорожніх чеків, у тому числі інших платіжних інструментів або платіжних засобів чи засобів платежу;

3) зарахування або переказ коштів, надання або отримання кредиту (позики), здійснення інших фінансових операцій у разі, якщо хоча б одна із сторін - учасників фінансової операції має відповідну реєстрацію, місце проживання чи місцезнаходження в державі (на території), що не виконує чи неналежним чином виконує рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, що провадять діяльність у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення (в тому числі дипломатичне представництво, посольство, консульство такої іноземної держави), або однією із сторін - учасників фінансової операції є особа, яка має рахунок у банку, зареєстрованому у зазначеній державі (території). Перелік таких держав (територій) визначається відповідно до порядку, встановленого Кабінетом Міністрів України, на основі висновків міжнародних, міжурядових організацій, діяльність яких спрямована на протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму чи фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, і підлягає оприлюдненню;

4) фінансові операції з готівкою (внесення, переказ, отримання коштів);

5) здійснення розрахунку за фінансову операцію у готівковій формі;

6) зарахування коштів на поточний рахунок юридичної або фізичної особи - підприємця чи списання коштів з поточного рахунка юридичної або фізичної особи - підприємця, період діяльності якої не перевищує трьох місяців з дня реєстрації, або зарахування коштів на поточний рахунок чи списання коштів з поточного рахунка юридичної або фізичної особи - підприємця у разі, якщо операції на зазначеному рахунку не здійснювалися з дня його відкриття;

7) переказ коштів за кордон за зовнішньоекономічними договорами (контрактами), крім переказів коштів за договорами (контрактами), які передбачають фактичне постачання товарів на митну територію України;

8) обмін банкнот на банкноти іншого номіналу;

9) здійснення фінансових операцій з цінними паперами на пред'явника, які не депоновані в депозитарних установах;

10) здійснення операцій з векселями (крім фінансових казначейських векселів), ордерними цінними паперами;

11) перерахування або отримання коштів неприбуткової організацією;

12) здійснення фінансових операцій за правочинами, форма розрахунків за якими не визначена;

13) одержання (сплата, переказ) страхового чи перестрахового платежу (страхового чи перестрахового внеску, страхової чи перестрахової премії), крім сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування;

14) проведення страхової чи перестрахової виплати або страхового чи перестрахового відшкодування або виплати викупної суми, крім зарахування чи списання коштів на/з рахунки (рахунків) державних позабюджетних фондів;

15) виплата (передача) особі виграшу в лотерею, придбання фішок, жетонів, внесення особою в інший спосіб плати за право участі в азартній грі, виплата (передача) виграшу суб'єктом господарювання, який проводить азартні ігри;

16) надання кредитних коштів особі, яка є членом небанківської кредитної установи, в один і той самий день два рази і більше за умови, що загальна сума фінансових операцій дорівнює чи перевищує суму, визначену частиною першою цієї статті;

17) фінансові операції осіб, щодо яких встановлено високий ризик.

2. Інформація про фінансові операції відповідно до пунктів 5, 12 і 16 частини першої цієї статті подається спеціально уповноваженому органу всіма суб'єктами первинного фінансового моніторингу, крім банків.

3. Страхові (перестрахові) брокери здійснюють обов'язковий фінансовий моніторинг у разі, якщо вони задіяні у проведенні розрахунків та отримують страхові чи перестрахові премії у сумі, зазначеній у частині першій цієї статті.

Стаття 16. Фінансові операції, що підлягають внутрішньому фінансовому моніторингу

1. Фінансова операція підлягає внутрішньому фінансовому моніторингу, якщо у суб'єкта первинного фінансового моніторингу виникають підозри, які ґрунтуються, зокрема, на:

критеріях ризиків, визначених самостійно суб'єктом первинного фінансового моніторингу з урахуванням критеріїв ризиків, встановлених центральним органом виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму;

встановленні за результатами проведеного аналізу факту (фактів) невідповідності фінансової (фінансових) операції (операцій) фінансовому стану та/або змісту діяльності клієнта;

типологічних дослідженнях у сфері протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму чи фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, підготовлених та оприлюднених спеціально уповноваженим органом.

Розділ IV. ЗУПИНЕННЯ ФІНАНСОВИХ ОПЕРАЦІЙ

Стаття 17. Зупинення фінансових операцій

1. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу має право зупинити здійснення фінансової (фінансових) операції (операцій), яка (які) містить (містять) ознаки, передбачені статтями 15 та/або 16 цього Закону, та/або фінансові операції із зарахування чи списання коштів, що відбувається в результаті дій, які містять ознаки вчинення злочину, визначеного Кримінальним кодексом України, та зобов'язаний зупинити здійснення фінансової (фінансових) операції (операцій), якщо її учасником або вигодоодержувачем за ними є особа, яку включено до переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції (якщо види та умови застосування санкцій передбачають зупинення або заборону фінансових операцій), і в день зупинення повідомити спеціально уповноваженому органу в установленому законодавством порядку про таку (такі) фінансову (фінансові) операцію (операції), її (їх) учасників та про залишок коштів на рахунку (рахунках) клієнта, відкритому (відкритих) суб'єктом первинного фінансового моніторингу, який зупинив здійснення фінансової (фінансових) операції (операцій), та у разі зарахування коштів на транзитні рахунки суб'єкта первинного фінансового моніторингу - про залишок коштів на таких рахунках в межах зарахованих сум. Таке зупинення фінансових операцій здійснюється на два робочих дні з дня зупинення (включно).

2. Спеціально уповноважений орган може прийняти рішення про подальше зупинення фінансової (фінансових) операції (операцій), здійснене відповідно до частини першої цієї статті, на строк до п'яти робочих днів, про що зобов'язаний негайно повідомити суб'єкту первинного фінансового моніторингу, а також правоохоронним органам, уповноваженим приймати рішення відповідно до Кримінального процесуального кодексу України.

3. Спеціально уповноважений орган у разі виникнення підозр може прийняти рішення про зупинення видаткових фінансових операцій на строк до п'яти робочих днів, про що зобов'язаний негайно повідомити суб'єкту первинного фінансового моніторингу, а також правоохоронним органам, уповноваженим приймати рішення відповідно до Кримінального процесуального кодексу України. У такому разі суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний в день отримання, але не пізніше 11 години наступного робочого дня після отримання відповідного рішення повідомити спеціально уповноваженому органу про залишок коштів на рахунку клієнта, фінансові операції (кошти) за яким були зупинені, та у разі зупинення фінансових операцій на транзитних рахунках суб'єкта первинного фінансового моніторингу - про залишок коштів на таких рахунках в межах зарахованих сум.

4. У разі зупинення видаткових фінансових операцій відповідно до частини третьої цієї статті Закону прибуткові фінансові операції не зупиняються. При цьому суб'єкт первинного фінансового моніторингу в день проведення, але не пізніше 11 години наступного робочого дня з дня здійснення прибуткової операції зобов'язаний повідомити про здійснення прибуткових фінансових операцій та/або спробу здійснення видаткових фінансових операцій спеціально уповноваженому органу.

5. У разі прийняття рішення відповідно до частин другої і третьої цієї статті спеціально уповноважений орган протягом строку подальшого зупинення відповідних (відповідної) фінансових (фінансової) операцій (операції) або зупинення видаткових фінансових операцій проводить аналітичну роботу, збирає необхідну додаткову інформацію, обробляє, перевіряє, аналізує її та у разі, якщо за результатами перевірки:

ознаки легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму, або вчинення іншого злочину, визначеного Кримінальним кодексом України, не підтверджуються, спеціально уповноважений орган зобов'язаний негайно скасувати своє рішення про подальше зупинення відповідних (відповідної) фінансових (фінансової) операцій (операції) або зупинення видаткових фінансових операцій та повідомити про це суб'єкту первинного фінансового моніторингу;

є мотивовані підозри, - спеціально уповноважений орган приймає рішення про продовження зупинення відповідних (відповідної) фінансових (фінансової) операцій (операції) (видаткових фінансових операцій), готує і подає відповідний узагальнений матеріал або додатковий узагальнений матеріал правоохоронним органам, уповноваженим приймати рішення відповідно до Кримінального процесуального кодексу України, та в день прийняття такого рішення інформує відповідного суб'єкта первинного фінансового моніторингу про дату закінчення строку зупинення відповідних (відповідної) фінансових (фінансової) операцій (операції). Строк зупинення відповідних фінансових (фінансової) операцій (операції) продовжується спеціально уповноваженим органом з наступного робочого дня після подання відповідного узагальненого матеріалу або додаткового узагальненого матеріалу за умови, що загальний строк такого зупинення не перевищуватиме 30 робочих днів.

Суб'єкт первинного фінансового моніторингу поновлює проведення фінансових операцій:

третього робочого дня з дня зупинення фінансової операції у разі неотримання суб'єктом первинного фінансового моніторингу протягом строку, передбаченого частиною першою цієї статті, рішення спеціально уповноваженого органу про подальше зупинення фінансової (фінансових) операції (операцій);

наступного робочого дня після дня отримання суб'єктом первинного фінансового моніторингу протягом строку, зазначеного в рішенні спеціально уповноваженого органу про подальше зупинення відповідних (відповідної) фінансових (фінансової) операцій (операції) відповідно до частини другої цієї статті або про зупинення видаткової фінансової операції відповідно до частини третьої цієї статті, повідомлення про скасування спеціально уповноваженим органом такого рішення, але не пізніше 31 робочого дня з дня зупинення фінансової (фінансових) операції (операцій);

наступного робочого дня після дати закінчення строку зупинення відповідних (відповідної) фінансових (фінансової) операцій (операції), зазначеної у рішенні спеціально уповноваженого органу про продовження зупинення відповідних (відповідної) фінансових (фінансової) операцій (операції) (видаткових фінансових операцій);

наступного робочого дня після дня отримання суб'єктом первинного фінансового моніторингу доручення спеціально уповноваженого органу відповідно до частини п'ятої статті 23 цього Закону про поновлення фінансових операцій, зупинених на виконання відповідного запиту уповноваженого органу іноземної держави.

Суб'єкт первинного фінансового моніторингу повідомляє клієнту у разі його звернення про зупинення фінансової (фінансових) операції (операцій), якщо строк її (їх) зупинення перевищив сім робочих днів.

6. Зупинення та поновлення здійснення фінансової (фінансових) операції (операцій) відбувається у порядку, визначеному суб'єктами державного фінансового моніторингу, які здійснюють державне регулювання і нагляд за діяльністю суб'єктів первинного фінансового моніторингу в межах їх повноважень.

Прийняття спеціально уповноваженим органом рішень про зупинення (подальше зупинення, продовження зупинення) відповідних (відповідної) фінансових (фінансової) операцій (операції), зупинення чи поновлення проведення або забезпечення моніторингу фінансової операції відповідної особи на виконання запиту уповноваженого органу іноземної держави та доведення рішень чи доручень спеціально уповноваженого органу до суб'єкта первинного фінансового моніторингу здійснюється у порядку, що встановлюється центральним органом виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму.

Строки зупинення фінансової (фінансових) операції (операцій) суб'єктами первинного фінансового моніторингу та спеціально уповноваженим органом, зазначені у частинах першій - п'ятій цієї статті, є остаточними та продовженню не підлягають.

7. Перелік осіб, пов'язаних із провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції, формується у порядку, що визначається Кабінетом Міністрів України. Підставою для внесення юридичної чи фізичної особи до зазначеного переліку є:

1) вирок суду, що набрав законної сили, про визнання фізичної особи винною у вчиненні злочинів, передбачених статтями 258-258^{5}, 439 і 440 Кримінального кодексу України, рішення суду щодо віднесення (визнання) організації, юридичної або фізичної особи до такої (такою), що пов'язана з провадженням терористичної діяльності або розповсюдженням зброї масового знищення;

2) відомості, що формуються міжнародними організаціями або уповноваженими ними органами про організації, юридичних та фізичних осіб, які пов'язані з терористичними організаціями або терористами, а також про осіб, стосовно яких застосовано міжнародні санкції;

3) вироки (рішення) судів, рішення інших компетентних органів іноземних держав стосовно організацій, юридичних або фізичних осіб, пов'язаних із провадженням терористичної діяльності або розповсюдженням зброї масового знищення, які визнаються Україною відповідно до міжнародних договорів України.

8. Перелік осіб, пов'язаних із провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції, доводиться до відома суб'єктів первинного фінансового моніторингу спеціально уповноваженим органом у порядку, визначеному центральним органом виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму та погодженому з іншими суб'єктами державного фінансового моніторингу, які відповідно до цього Закону виконують функції державного регулювання і нагляду за суб'єктами первинного фінансового моніторингу.

Суб'єкти первинного фінансового моніторингу та спеціально уповноважений орган є відповідальними за дотримання видів та умов застосування санкцій, що передбачені у вищезазначеному переліку.

9. Доступ до активів, що пов'язані із фінансуванням тероризму та стосуються фінансових операцій, зупинених відповідно до рішення, прийнятого на підставі резолюцій Ради Безпеки ООН, здійснюється у порядку, встановленому законодавством. Такий доступ здійснюється для покриття основних або надзвичайних витрат.

10. Зупинення фінансових (фінансової) операцій (операції) відповідно до частин першої - третьої, п'ятої цієї статті, частини третьої статті 23 цього Закону не є підставою для виникнення цивільно-правової відповідальності суб'єкта первинного фінансового моніторингу та його посадових осіб за порушення умов відповідних правочинів.

11. Виключення з переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції, здійснюється у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України. Підставою для виключення юридичної чи фізичної особи із зазначеного переліку є:

1) погашення або зняття судимості з фізичної особи, засудженої за вироком суду, що набрав законної сили, про визнання цієї особи винною у вчиненні злочинів, передбачених статтями 258-258^{5}, 439 і 440 Кримінального кодексу України;

2) виключення даних про особу з відомостей, що формуються міжнародними організаціями або уповноваженими ними органами, про організації, юридичних та фізичних осіб, пов'язаних з терористичними організаціями або терористами, а також про осіб, стосовно яких застосовано міжнародні санкції;

3) погашення або зняття судимості з фізичної особи, засудженої за вироком (рішенням) судів, рішенням інших компетентних органів іноземних держав стосовно організацій, юридичних або фізичних осіб, пов'язаних із провадженням терористичної діяльності, які визнаються відповідно до міжнародних договорів України.

12. Розгляд запитів щодо виключення з переліку осіб, пов'язаних із провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції, здійснюється в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, протягом строку, що не перевищує 30 робочих днів.

Розділ V. ЗАВДАННЯ, ФУНКЦІЇ ТА ПРАВА СПЕЦІАЛЬНО УПОВНОВАЖЕНОГО ОРГАНУ

Стаття 18. Завдання та функції спеціально уповноваженого органу

1. Завданнями спеціально уповноваженого органу є:

1) збирання, оброблення та проведення аналізу (операційного і стратегічного) інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, інші фінансові операції або інформації, що може бути пов'язана з підозрою у легалізації (відмиванні) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванні тероризму чи фінансуванні розповсюдження зброї масового знищення.

Принципи опрацювання одержаної від суб'єктів первинного фінансового моніторингу інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, та критерії проведення аналізу таких операцій встановлюються центральним органом виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму;

2) забезпечення реалізації державної політики у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

3) забезпечення функціонування та розвитку єдиної інформаційної системи у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

4) налагодження співпраці, взаємодії та інформаційного обміну з державними органами, Національним банком України, компетентними органами іноземних держав та міжнародними організаціями у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

5) проведення національної оцінки ризиків;

6) забезпечення представництва України в установленому порядку в міжнародних організаціях з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

2. Спеціально уповноважений орган відповідно до покладених на нього завдань:

1) вносить пропозиції щодо розроблення законодавчих актів, бере участь в установленому порядку у підготовці інших нормативно-правових актів з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

2) подає запити посадовим особам, до державних органів (крім Національного банку України), в тому числі до правоохоронних органів, органів прокуратури та судів, органів місцевого самоврядування, органів державної виконавчої служби, підприємств, установ, організацій щодо одержання відповідно до закону інформації (у тому числі копій документів), необхідної для виконання покладених на нього завдань;

3) співпрацює з органами виконавчої влади, Національним банком України, іншими державними органами, включеними до системи запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму чи фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

4) у разі наявності достатніх підстав вважати, що фінансова операція або сукупність пов'язаних між собою фінансових операцій можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням

розповсюдження зброї масового знищення, подає до правоохоронних органів, уповноважених приймати рішення згідно з Кримінальним процесуальним кодексом України, а також розвідувальних органів України для проведення оперативно-розшукової діяльності відповідні узагальнені матеріали (додаткові узагальнені матеріали) та одержує від них інформацію про хід їх розгляду;

5) у разі наявності достатніх підстав підозрювати, що фінансова операція або клієнт пов'язані із вчиненням суспільно-небезпечного діяння, визначеного Кримінальним кодексом України як злочин, що не стосується легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму, подає інформацію до відповідного правоохоронного або розвідувального органу України як узагальнені матеріали або додаткові узагальнені матеріали;

6) бере участь у міжнародному співробітництві з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

7) проводить аналіз методів та фінансових схем легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення;

8) проводить щороку узагальнення інформації про стан запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення в державі;

9) погоджує проекти нормативно-правових актів суб'єктів державного фінансового моніторингу з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

10) отримує від суб'єктів первинного фінансового моніторингу інформацію про відстеження (моніторинг) фінансових операцій клієнтів, які стали об'єктом фінансового моніторингу;

11) здійснює типологічні дослідження у сфері протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму чи фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

12) вимагає від суб'єктів первинного фінансового моніторингу виконання вимог законодавства, що регулює відносини у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, і в разі виявлення порушень вимог законодавства вживає заходів, передбачених законами, а також повідомляє відповідним суб'єктам державного фінансового моніторингу, які відповідно до цього Закону виконують функції з державного регулювання і нагляду за суб'єктами первинного фінансового моніторингу;

13) забезпечує реалізацію державної політики у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення і забезпечує координацію діяльності державних органів у цій сфері;

14) забезпечує у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, організацію та координацію роботи з перепідготовки та підвищення кваліфікації спеціалістів органів державної влади з питань фінансового моніторингу та відповідальних працівників суб'єктів первинного фінансового моніторингу, а також працівників, залучених до проведення фінансового моніторингу, щодо боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення на базі відповідного навчального закладу - академії, що належить до сфери управління спеціально уповноваженого органу;

15) надає відповідно до законодавства суб'єктам державного фінансового моніторингу інформацію для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (обсяг та порядок надання такої інформації визначається нормативно-правовим актом центрального органу виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму за погодженням з Національним банком України (щодо суб'єктів первинного фінансового моніторингу, державне регулювання та нагляд за якими відповідно до статті 14 цього Закону здійснює Національний банк України) та спільними нормативно-правовими актами інших суб'єктів державного фінансового моніторингу (щодо інших суб'єктів первинного фінансового моніторингу);

16) повідомляє суб'єкту первинного фінансового моніторингу після надходження інформації від судів або правоохоронних органів, уповноважених приймати рішення відповідно до Кримінального процесуального кодексу України, про вручення особі письмового повідомлення про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, про закриття кримінального провадження, яке розпочато за повідомленням такого суб'єкта, яке надійшло до спеціально уповноваженого органу відповідно до вимог статей 6, 10, 12, 17 цього Закону, а також надає йому інформацію про ухвалені судами рішення за такими кримінальними провадженнями з одночасним повідомленням відповідному суб'єкту державного фінансового моніторингу. Порядок повідомлення та інформування суб'єкта первинного фінансового моніторингу і суб'єкта державного фінансового моніторингу встановлюється центральним органом виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму;

17) бере участь за дорученням Кабінету Міністрів України у підготовці відповідних міжнародних договорів України;

18) виконує інші функції, що випливають з покладених на нього завдань, та здійснює повноваження відповідно до закону.

3. Спеціально уповноважений орган у межах цього Закону забезпечує ведення обліку:

1) інформації про фінансові операції, що стали об'єктом фінансового моніторингу;

2) узагальнених матеріалів і додаткових узагальнених матеріалів, наданих правоохоронним або розвідувальним органам, а також прийнятих за результатами їх розгляду процесуальних рішень;

3) інформації про результати досудового розслідування та ухвалені судові рішення у кримінальних провадженнях, у яких використовувалися (використовуються) надані узагальнені матеріали, та про кількість осіб, які вчинили кримінальні правопорушення або підозрюються у їх вчиненні, а також засуджених за вчинення злочинів;

4) інформації про конфісковані активи та активи, на які накладено арешт у кримінальних провадженнях, у яких використовувалися (використовуються) надані узагальнені матеріали, та про кількість осіб, стосовно яких судом ухвалено рішення про конфіскацію активів та на активи яких накладено арешт;

5) надісланих і виконаних міжнародних запитів про співробітництво у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

6) суб'єктів первинного фінансового моніторингу.

4. Спеціально уповноважений орган забезпечує зберігання інформації, матеріалів, документів, отриманих або створених у межах виконання цього Закону, не менш як п'ять років після отримання інформації про фінансову операцію, відмови від здійснення фінансової операції або прийняття правоохоронними органами або судами рішень у справах, під час розгляду яких використовувалися узагальнені матеріали.

5. Спеціально уповноважений орган у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, забезпечує зняття з обліку суб'єктів первинного фінансового моніторингу за їх зверненням у разі припинення ними відповідної діяльності або зверненням суб'єктів державного фінансового моніторингу, які відповідно до цього Закону виконують функції з державного регулювання і нагляду за суб'єктами первинного фінансового моніторингу, чи на підставі інформації відповідних органів державної реєстрації про скасування державної реєстрації (для юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців), чи у разі державної реєстрації смерті (для фізичних осіб).

Стаття 19. Політична незалежність спеціально уповноваженого органу

1. Керівник спеціально уповноваженого органу призначається на посаду і звільняється з посади в установленому законодавством порядку.

2. Використання спеціально уповноваженого органу в партійних, групових чи особистих інтересах не допускається.

3. На період служби чи роботи за трудовим договором членство посадових і службових осіб спеціально уповноваженого органу в партіях, рухах та інших громадських об'єднаннях, що мають політичні цілі, зупиняється.

Керівник спеціально уповноваженого органу не може бути членом політичної партії, руху та інших громадських об'єднань, що мають політичні цілі.

4. Членство працівників, які уклали трудовий договір із спеціально уповноваженим органом, у професійних спілках та інших громадських об'єднаннях, що не мають політичних цілей, не заборонено.

Стаття 20. Права спеціально уповноваженого органу

1. Спеціально уповноважений орган має право:

1) залучати до розгляду питань, що належать до його компетенції, спеціалістів центральних і місцевих органів виконавчої влади, підприємств, установ та організацій (за погодженням з їх керівниками);

2) одержувати безоплатно в установленому законодавством порядку від державних органів, посадових осіб, правоохоронних органів, судів, Національного банку України, органів місцевого самоврядування, суб'єктів господарювання, підприємств, установ та організацій інформацію (довідки, копії документів), у тому числі інформацію з обмеженим доступом, необхідну для виконання покладених на нього завдань;

3) отримувати від суб'єкта первинного фінансового моніторингу в разі потреби за результатами проведеного аналізу відомості щодо відстеження (моніторингу) фінансових операцій, що можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму або фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення;

4) одержувати від центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державної реєстрації актів цивільного стану, у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму та Міністерством юстиції України, відомості про смерть фізичних осіб;

5) здійснювати в установленому законодавством порядку доступ, у тому числі автоматизований, до баз даних органів державної влади (крім Національного банку України) та інших державних інформаційних ресурсів;

6) одержувати від суб'єктів первинного фінансового моніторингу на запит додаткову інформацію;

7) розробляти та вносити на розгляд центрального органу виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму проекти нормативно-правових актів, необхідних для виконання завдань і функцій, передбачених статтею 18 цього Закону;

8) одержувати від правоохоронних та розвідувальних органів України, до яких згідно з цим Законом подано узагальнені матеріали (додаткові узагальнені матеріали), інформацію про хід опрацювання та вжиття відповідних заходів на підставі одержаних матеріалів в установленому законодавством порядку;

9) укладати міжнародні договори міжвідомчого характеру з відповідними органами інших держав з питань співробітництва в установленому законом порядку;

10) приймати у випадках, передбачених цим Законом, рішення про зупинення (подальше зупинення, продовження зупинення) фінансових (фінансової) операцій (операції) на строк, установлений цим Законом;

11) брати участь за погодженням з відповідними суб'єктами державного фінансового моніторингу, які відповідно до цього Закону виконують функції з державного регулювання і нагляду за суб'єктами первинного фінансового моніторингу, у підготовці та/або проведенні перевірок суб'єктів первинного фінансового моніторингу (крім перевірок суб'єктів первинного фінансового моніторингу, які проводяться Національним банком України) у сфері додержання вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

12) інформувати суб'єктів державного фінансового моніторингу, які відповідно до цього Закону виконують функції з державного регулювання і нагляду за суб'єктами первинного фінансового моніторингу, про можливі порушення такими суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог цього Закону;

13) надавати суб'єктам державного фінансового моніторингу дані відповідно до законодавства в межах, визначених частиною третьою статті 18 цього Закону.

Розділ VI. НАЦІОНАЛЬНА ОЦІНКА РИЗИКІВ

Стаття 21. Національна оцінка ризиків

1. Спеціально уповноважений орган, уповноважені органи державної влади із залученням інших суб'єктів (у разі потреби) беруть участь у проведенні національної оцінки ризиків.

2. Національна оцінка ризиків проводиться систематично, але не рідше одного разу на три роки.

Відповідальним за проведення національної оцінки ризиків є спеціально уповноважений орган.

3. Збір, обробка і аналіз інформації щодо результатів діяльності суб'єктів фінансового моніторингу, державних органів, що беруть участь у роботі системи запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, а також іншої інформації, пов'язаної із функціонуванням цієї системи, здійснюються у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

4. Проведення, оприлюднення результатів національної оцінки ризиків та здійснення заходів за її результатами визначаються у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України спільно з Національним банком України.

Розділ VII. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО У СФЕРІ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ (ВІДМИВАННЮ) ДОХОДІВ, ОДЕРЖАНИХ ЗЛОЧИННИМ ШЛЯХОМ, ФІНАНСУВАННЮ ТЕРОРИЗМУ ТА ФІНАНСУВАННЮ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ЗБРОЇ МАСОВОГО ЗНИЩЕННЯ

Стаття 22. Загальні засади міжнародного співробітництва у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

1. Міжнародне співробітництво у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення здійснюється за принципом взаємності відповідно до цього Закону, міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, інших нормативно-правових актів.

Стаття 23. Повноваження державних органів щодо забезпечення міжнародного співробітництва у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

1. Спеціально уповноважений орган відповідно до міжнародних договорів України за принципом взаємності чи з власної ініціативи здійснює міжнародне співробітництво з відповідними органами іноземних держав у частині обміну досвідом та інформацією про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

2. Надання спеціально уповноваженим органом відповідному органу іноземної держави інформації з обмеженим доступом здійснюється в порядку, визначеному законом, та за умови забезпечення органом іноземної держави тотожного діючому в Україні національного режиму її захисту та використання виключно для цілей кримінального судочинства у справах про легалізацію (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

3. Одержання спеціально уповноваженим органом запиту відповідного органу іноземної держави є підставою для витребування ним необхідної для виконання запиту додаткової інформації від органів державної влади, підприємств, установ, організацій та суб'єктів первинного фінансового моніторингу. Вимога спеціально уповноваженого органу щодо подання інформації, необхідної для виконання запиту відповідного органу іноземної держави, має містити посилання на номер та день реєстрації такого запиту у відповідному реєстрі спеціально уповноваженого органу.

Відмова або відстрочення у виконанні запиту щодо міжнародного співробітництва у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму чи фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення здійснюється лише на підставі міжнародних договорів, стороною яких є Україна.

На виконання відповідного запиту уповноваженого органу іноземної держави спеціально уповноважений орган має право доручити суб'єкту первинного фінансового моніторингу зупинити чи поновити проведення або забезпечити проведення моніторингу фінансових (фінансової) операцій (операції) відповідної особи протягом строку, встановленого таким запитом.

4. Забезпечення міжнародного співробітництва у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення покладається на:

Міністерство юстиції України - щодо виконання судових рішень, які стосуються конфіскації доходів, одержаних злочинним шляхом;

Генеральну прокуратуру України - щодо вчинення процесуальних дій у межах кримінального провадження щодо легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення;

Службу безпеки України за участю Міністерства закордонних справ України - щодо подання пропозицій до комітетів Ради Безпеки ООН стосовно включення (виключення) фізичних або юридичних осіб до відповідних переліків;

Міністерство закордонних справ України - щодо звернення до Комітету Ради Безпеки ООН стосовно отримання дозволу на доступ до активів, що пов'язані з фінансуванням тероризму та стосуються фінансових операцій, зупинених відповідно до рішення, прийнятого на підставі резолюцій Ради Безпеки ООН, для покриття основних або надзвичайних витрат.

5. Доходи, одержані злочинним шляхом, що конфісковані у зв'язку з вироком (рішенням) суду у справі про легалізацію (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення та підлягають поверненню в Україну або іноземну державу, спрямовуються відповідно до міжнародного договору України із цією державою щодо розподілу конфіскованих активів чи доходів від розміщення таких активів. Кошти, одержані Україною за таким міжнародним договором, зараховуються до Державного бюджету України, якщо інше не встановлено законом.

6. Суб'єкти державного фінансового моніторингу та правоохоронні органи здійснюють міжнародне співробітництво з відповідними органами іноземних держав з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення відповідно до міжнародних договорів України чи з власної ініціативи.

7. Спеціально уповноважений орган та інші суб'єкти державного фінансового моніторингу у межах своїх повноважень забезпечують співробітництво з міжнародними, міжурядовими організаціями, діяльність яких спрямована на забезпечення міжнародного співробітництва у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, у тому числі з Групою з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF), Комітетом експертів Ради Європи з оцінки заходів протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму (MONEYVAL), Європейським Союзом, Світовим банком, Міжнародним валютним фондом, Егмонтською групою підрозділів фінансових розвідок, Організацією Об'єднаних Націй.

8. В Україні відповідно до міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, та законів України визнаються вироки (рішення) судів, рішення інших компетентних органів іноземних держав, що набрали законної сили, стосовно осіб, які мають доходи, одержані злочинним шляхом, та щодо конфіскації доходів, одержаних злочинним шляхом, або еквівалентного їм майна, що перебувають на території України.

Конфісковані доходи, отримані злочинним шляхом, або еквівалентне їм майно на підставі відповідного міжнародного договору України можуть бути повністю або частково передані іноземній державі, судом або іншим компетентним органом якої винесено вирок (рішення) про конфіскацію.

9. Рішення про видачу іноземній державі осіб, крім громадян України та осіб без громадянства, що постійно проживають в Україні, які визнані винними на підставі вироку (рішення) суду у вчиненні злочинів, пов'язаних з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, приймається відповідно до міжнародних договорів України.

У разі коли Україна не має відповідного міжнародного договору з іноземною державою, що запитує видачу осіб, визначених в абзаці першому частини дев'ятої цієї статті, зазначені особи можуть бути видані за злочини, пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, виключно за умови дотримання принципу взаємності.

Розділ VIII. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ВИМОГ ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ (ВІДМИВАННЮ) ДОХОДІВ, ОДЕРЖАНИХ ЗЛОЧИННИМ ШЛЯХОМ, ТА ВІДНОВЛЕННЯ ПРАВ І ЗАКОННИХ ІНТЕРЕСІВ ВЛАСНИКІВ

Стаття 24. Відповідальність за порушення вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом

1. Особи, які винні у порушенні вимог цього Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансували тероризм чи розповсюдження зброї масового знищення, несуть кримінальну, адміністративну та цивільно-правову відповідальність згідно із законом.

2. Юридичні особи, які здійснювали фінансові операції з легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансували тероризм чи розповсюдження зброї масового знищення, можуть бути ліквідовані за рішенням суду.

3. У разі невиконання (неналежного виконання) суб'єктом первинного фінансового моніторингу вимог цього Закону, інших нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, до нього застосовуються такі штрафні санкції:

за порушення вимог щодо ідентифікації, верифікації, вивчення клієнтів (осіб) у випадках, передбачених законодавством, - у розмірі до 500 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (для суб'єктів первинного фінансового моніторингу, які не є юридичними особами, - у розмірі до 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян);

за невиявлення, несвоєчасне виявлення та порушення порядку реєстрації фінансових операцій, що відповідно до законодавства підлягають фінансовому моніторингу, - у розмірі до 800 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (для суб'єктів первинного фінансового моніторингу, які не є юридичними особами, - у розмірі до 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян);

за неподання, несвоєчасне подання, порушення порядку подання або подання спеціально уповноваженому органу недостовірної інформації у випадках, передбачених законодавством, - у розмірі до 2000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (для суб'єктів первинного фінансового моніторингу, які не є юридичними особами, - у розмірі до 200 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян);

за порушення порядку зупинення фінансової (фінансових) операції (операцій) - у розмірі до 2000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (для суб'єктів первинного фінансового моніторингу, які не є юридичними особами, - у розмірі до 200 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян);

за неподання, подання не в повному обсязі, подання недостовірної інформації/документів, подання копій документів, у яких неможливо прочитати всі написані в них відомості, на запит суб'єкта державного фінансового моніторингу, необхідних для виконання ним функцій з державного регулювання і нагляду відповідно до цього Закону, або втрату документів (у тому числі інформації про рахунки або активи) - у розмірі до 2000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (для суб'єктів первинного фінансового моніторингу, які не є юридичними особами, - у розмірі до 200 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян);

за порушення обов'язків, визначених цим Законом та/або нормативно-правовими актами у сфері запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення та не зазначених в абзацах другому - шостому цієї частини, - у розмірі до 300 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (для суб'єктів первинного фінансового моніторингу, які не є юридичними особами, - у розмірі до 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян).

4. Повторне (повторні) порушення суб'єктом первинного фінансового моніторингу вимог цього Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, тобто порушення, вчинене протягом трьох років після дня виявлення суб'єктом державного фінансового моніторингу, який відповідно до цього Закону виконує функції з державного

ЗАКІНЧЕННЯ НА 18–19-Й СТОР.

ПОЧАТОК НА 12–17-Й СТОР.

регулювання і нагляду за суб'єктом первинного фінансового моніторингу, аналогічного порушення, за яке до суб'єкта первинного фінансового моніторингу прийнято рішення про застосування санкції відповідно до цього Закону, тягне (тягнуть) за собою накладення штрафу на суб'єкта первинного фінансового моніторингу у розмірі до 3000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (для суб'єктів первинного фінансового моніторингу, які не є юридичними особами, - у розмірі до 400 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян).

5. У разі виявлення двох і більше будь-яких повторних порушень, вчинених суб'єктом первинного фінансового моніторингу, до нього додатково може бути застосовано санкцію у вигляді анулювання ліцензії або іншого спеціального дозволу на право провадження певних видів діяльності.

6. У разі порушення посадовою особою суб'єкта первинного фінансового моніторингу вимог цього Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму або фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, суб'єкт державного фінансового моніторингу, який відповідно до цього Закону виконує функції з державного регулювання і нагляду за суб'єктом первинного фінансового моніторингу, може відповідно до закону прийняти рішення про застосування до суб'єкта первинного фінансового моніторингу санкції у вигляді тимчасового відсторонення такої посадової особи від посади до усунення порушення.

7. Положення частин третьої - шостої цієї статті не поширюються на банки, філії іноземних банків.

У разі порушення банками, філіями іноземних банків вимог цього Закону, нормативно-правових актів Національного банку України, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, Національний банк України адекватно вчиненому порушенню або рівню загрози інтересам вкладників чи інших кредиторів банку має право застосувати заходи впливу відповідно та у порядку, визначеному Законом України «Про банки і банківську діяльність» та нормативно-правовими актами Національного банку України.

8. Санкції до суб'єктів первинного фінансового моніторингу, передбачені цією статтею, застосовуються суб'єктами державного фінансового моніторингу, які відповідно до цього Закону здійснюють функції з державного регулювання і нагляду за суб'єктами первинного фінансового моніторингу, протягом шести місяців з дня виявлення порушення, але не пізніше ніж через три роки з дня його вчинення, у порядку, встановленому відповідним суб'єктом державного фінансового моніторингу.

У разі вчинення суб'єктом первинного фінансового моніторингу (крім банків, філій іноземних банків) двох або більше порушень (у тому числі повторних порушень) вимог цього Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, штрафні санкції накладаються в межах більшого розміру штрафу, встановленого за вид порушення з числа вчинених.

9. Рішення (постанова) суб'єкта державного фінансового моніторингу (його уповноваженої посадової особи) про застосування до суб'єкта первинного фінансового моніторингу санкцій, передбачених цією статтею, набирає законної сили з дати його (її) прийняття.

Рішення (постанова) суб'єкта державного фінансового моніторингу (його уповноваженої посадової особи) про застосування до суб'єкта первинного фінансового моніторингу штрафних санкцій, передбачених цією статтею, є виконавчим документом.

Рішення (постанова) суб'єкта державного фінансового моніторингу (його уповноваженої посадової особи) про застосування штрафних санкцій підлягає виконанню суб'єктом первинного фінансового моніторингу протягом п'ятнадцяти робочих днів з дня його (її) отримання, про що письмово повідомляється відповідному суб'єкту державного фінансового моніторингу, який відповідно до цього Закону виконує функції з державного регулювання і нагляду за суб'єктом первинного фінансового моніторингу.

У разі невиконання суб'єктом первинного фінансового моніторингу рішення (постанови) суб'єкта державного фінансового моніторингу (його уповноваженої посадової особи) про застосування штрафних санкцій у встановлений строк воно (вона) передається суб'єктом державного фінансового моніторингу до органів державної виконавчої служби для примусового виконання.

Оскарження рішення (постанови) суб'єкта державного фінансового моніторингу (його уповноваженої посадової особи) про застосування до суб'єкта первинного фінансового моніторингу штрафних санкцій, передбачених цією статтею, здійснюється в судовому порядку виключно з метою встановлення законності прийняття такого рішення (постанови) та не зупиняє виконання суб'єктом первинного фінансового моніторингу застосованої санкції.

Стаття 25. Неподання інформації спеціально уповноваженому органу

1. Неподанням інформації спеціально уповноваженому органу є:

неподання суб'єктом первинного фінансового моніторингу інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, або додаткової інформації, що призвело до відсутності на обліку у спеціально уповноваженого органу належним чином оформленого та поданого зазначеним суб'єктом повідомлення;

неподання суб'єктом первинного фінансового моніторингу інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, або додаткової інформації після отримання від спеціально уповноваженого органу повідомлення з ненульовими кодами помилок за окремими фінансовими операціями або в цілому щодо наданого таким суб'єктом повідомлення про фінансову операцію, що підлягає фінансовому моніторингу, або про помилку під час опрацювання додаткової інформації, що призвело до відсутності на обліку у спеціально уповноваженого органу належним чином оформленого та поданого зазначеним суб'єктом повідомлення;

подання суб'єктом первинного фінансового моніторингу неналежним чином оформленого повідомлення після отримання від спеціально уповноваженого органу повідомлення з ненульовими кодами помилок за окремими фінансовими операціями або в цілому щодо наданого таким суб'єктом повідомлення про фінансову операцію, що підлягає фінансовому моніторингу, або про помилку під час опрацювання додаткової інформації, що призвело до відсутності на обліку у спеціально уповноваженого органу належним чином оформленого та поданого зазначеним суб'єктом повідомлення;

неподання підприємством, установою, організацією, що не є суб'єктом первинного фінансового моніторингу, членом ліквідаційної комісії, ліквідатором, уповноваженою особою Фонду гарантування вкладів фізичних осіб або державним органом інформації у випадках, передбачених цим Законом.

Стаття 26. Несвоєчасне подання інформації спеціально уповноваженому органу

1. Несвоєчасним поданням інформації спеціально уповноваженому органу є:

подання суб'єктом первинного фінансового моніторингу інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, або додаткової інформації з порушенням строків, передбачених цим Законом;

подання суб'єктом первинного фінансового моніторингу належним чином оформленого повідомлення з порушенням строків, передбачених цим Законом, після отримання від спеціально уповноваженого органу повідомлення з ненульовими кодами помилок за окремими фінансовими операціями або в цілому щодо наданого таким суб'єктом повідомлення про фінансову операцію, що підлягає фінансовому моніторингу, або про помилку під час опрацювання додаткової інформації;

подання суб'єктом первинного фінансового моніторингу належним чином оформленого повідомлення після послідовного отримання від спеціально уповноваженого органу трьох і більше повідомлень з ненульовими кодами помилок за окремими фінансовими операціями або в цілому щодо поданого таким суб'єктом повідомлення про фінансову операцію, що підлягає фінансовому моніторингу, або про помилку під час опрацювання додаткової інформації, крім випадків, коли така інформація подана спеціально уповноваженому органу без порушення строків, установлених пунктами 6, 7, 9, 10 і 12 частини другої статті 6 цього Закону;

подання суб'єктом первинного фінансового моніторингу, підприємством, установою, організацією, що не є суб'єктом первинного фінансового моніторингу, членом ліквідаційної комісії, ліквідатором, уповноваженою особою Фонду гарантування вкладів фізичних осіб або державним органом інформації на запит спеціально уповноваженого органу з порушенням строків, передбачених законодавством.

Стаття 27. Відновлення прав і законних інтересів

1. За рішенням суду доходи, одержані злочинним шляхом, підлягають конфіскації в дохід держави або повертаються їх власнику, права чи законні інтереси якого порушені, або відшкодовується їх вартість.

2. Правочини, спрямовані на легалізацію (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення, визнаються недійсними у встановленому законом порядку.

3. Суб'єкти фінансового моніторингу, їх посадові особи та інші працівники не несуть відповідальності за шкоду, заподіяну юридичним і фізичним особам у зв'язку з виконанням ними службових обов'язків під час проведення фінансового моніторингу, якщо вони діяли у межах завдань, обов'язків та у спосіб, що передбачені цим Законом.

4. Шкода, заподіяна юридичній або фізичній особі незаконними діями державних органів внаслідок здійснення ними заходів щодо протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму чи фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, відшкодовується з Державного бюджету України в установленому законом порядку.

Розділ IX. КОНТРОЛЬ І НАГЛЯД ЗА ВИКОНАННЯМ ЗАКОНІВ У СФЕРІ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ (ВІДМИВАННЮ) ДОХОДІВ, ОДЕРЖАНИХ ЗЛОЧИННИМ ШЛЯХОМ, ФІНАНСУВАННЮ ТЕРОРИЗМУ ТА ФІНАНСУВАННЮ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ЗБРОЇ МАСОВОГО ЗНИЩЕННЯ

Стаття 28. Контроль за виконанням законів у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

1. Контроль за виконанням законів у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення здійснюється органами державної влади в межах їх повноважень та в порядку, визначеному Конституцією та законами України.

2. Спеціально уповноважений орган щороку в березні подає Верховній Раді України за встановленою формою звіт про стан запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення за попередній рік.

Розділ X. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності через 90 днів з дня його опублікування.

Суб'єкт первинного фінансового моніторингу, який вчинив порушення Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму» та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, підлягає відповідальності на підставі закону, що діяв під час вчинення такого порушення (крім випадків, коли цим Законом пом'якшено або скасовано відповідальність за порушення вимог законодавства, що діяло на момент вчинення порушення).

Рішення про застосування до суб'єкта первинного фінансового моніторингу санкцій приймається суб'єктом державного фінансового моніторингу, який відповідно до цього Закону виконує функції державного регулювання і нагляду за цим суб'єктом первинного фінансового моніторингу, у визначеному законодавством порядку, що діє під час прийняття відповідного рішення.

2. Визнати таким, що втратив чинність, Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму» (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 1, ст. 2, № 5, ст. 48, № 14, ст. 104; 2004 р., № 36, ст. 433; 2006 р., № 12, ст. 100; 2010 р., № 29, ст. 392; 2011 р., № 41, ст. 413; 2012 р., № 7, ст. 53, № 25, ст. 263; 2013 р., № 21, ст. 208, № 51, ст. 716; 2014 р., № 4, ст. 61, № 12, ст. 178, № 20-21, ст. 712).

3. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1) статтю 166^9 Кодексу України про адміністративні правопорушення (Відомості Верховної Ради УРСР, 1984 р., додаток до № 51, ст. 1122) викласти в такій редакції:

«Стаття 166^9. Порушення законодавства щодо запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

Порушення вимог щодо ідентифікації, верифікації клієнта (представника клієнта), вивчення клієнта, уточнення інформації про клієнта; неподання, несвоєчасне подання, порушення порядку подання або подання центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, недостовірної інформації у випадках, передбачених законодавством; порушення вимог щодо зберігання офіційних документів, інших документів (у тому числі створені суб'єктом первинного фінансового моніторингу електронні документи), їх копії щодо ідентифікації осіб (клієнтів, представників клієнтів), а також осіб, яким суб'єктом первинного фінансового моніторингу було відмовлено у проведенні фінансової операції, вивчення клієнта, уточнення інформації про клієнта, а також усіх документів, що стосуються ділових відносин (проведення фінансової операції) з клієнтом (включаючи результати будь-якого аналізу під час здійснення заходів щодо верифікації клієнта/поглибленої перевірки клієнта), а також даних про фінансові операції; порушення порядку зупинення фінансових (фінансової) операцій (операції), -

тягнуть за собою накладення штрафу на посадових осіб суб'єктів первинного фінансового моніторингу, громадян - суб'єктів підприємницької діяльності, членів ліквідаційної комісії, ліквідаторів або уповноважену особу Фонду гарантування вкладів фізичних осіб від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Неподання, несвоєчасне подання або подання недостовірної інформації, пов'язаної з аналізом фінансових операцій, що стали об'єктом фінансового моніторингу, довідок та копій документів (у тому числі тих, що містять інформацію з обмеженим доступом) на запит центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, -

тягнуть за собою накладення штрафу на посадових осіб підприємств, установ, організацій, громадян - суб'єктів підприємницької діяльності, які не є суб'єктами первинного фінансового моніторингу, від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Розголошення в будь-якому вигляді інформації, що відповідно до закону є об'єктом обміну між суб'єктом первинного фінансового моніторингу та центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, або факту її подання (одержання) особою, якій ця інформація стала відома у зв'язку з її професійною або службовою діяльністю, -

тягне за собою накладення штрафу від трьохсот до п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян»;

2) у статті 209 Кримінального кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 25-26, ст. 131):

абзац перший частини першої після слова «переміщення» доповнити словами «зміну їх форми (перетворення)»;

у пункті 1 примітки слова і цифри «(за винятком діянь, передбачених статтями 212 і 212^1 Кримінального кодексу України)» виключити;

3) частину першу статті 4 Господарського кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., №№ 18-22, ст. 144) доповнити абзацом п'ятим такого змісту:

«відносини за участю суб'єктів господарювання, що виникають у процесі виконання вимог законодавства, яке регулює відносини у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»;

4) у Цивільному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., №№ 40-44, ст. 356):

частину першу статті 1074 після слів «фінансуванням тероризму» доповнити словами «чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення»;

частину другу статті 1075 після пункту 2 доповнити новим пунктом такого змісту:

«3) у випадках, передбачених законодавством, що регулює відносини у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

У зв'язку з цим пункт 3 вважати пунктом 4;

5) частину п'яту статті 117 Кодексу адміністративного судочинства України (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., №№ 35-37, ст. 446) доповнити пунктом 4 такого змісту:

«4) зупинення рішень Національного банку України про застосування до банків та інших осіб, які можуть бути об'єктом перевірки Національного банку України відповідно до закону, заходів впливу, санкцій, відкликання (позбавлення) відповідних ліцензій, виданих Національним банком України»;

6) у статті 216 Кримінального процесуального кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., №№ 9-13, ст. 88):

в абзаці першому частини третьої цифри «209» виключити;

частину п'яту викласти в такій редакції:

«5. У кримінальних провадженнях щодо злочинів, передбачених статтями 384, 385, 386, 387, 388 і 396 Кримінального кодексу України, досудове розслідування здійснюється слідчим того органу, до підслідності якого віднесено злочин, у зв'язку з яким почато досудове розслідування»;

доповнити статтю новими частинами такого змісту:

«6. У кримінальних провадженнях щодо злочинів, передбачених статтями 209 і 209^1 Кримінального кодексу України, досудове розслідування здійснюється слідчим того органу, який розпочав досудове розслідування або до підслідності якого відноситься суспільно небезпечне протиправне діяння, що передувало легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом.

Досудове розслідування у провадженнях із легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, проводиться без попереднього або одночасного притягнення особи до кримінальної відповідальності за вчинення суспільно небезпечного протиправного діяння, що передувало легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, у кримінальних провадженнях за статтею 209 Кримінального кодексу України у разі, коли, зокрема:

суспільно небезпечне протиправне діяння, що передувало легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, вчинено за межами України, а легалізація (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, - на території України;

факт вчинення суспільно небезпечного протиправного діяння, що передувало легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, встановлений судом у відповідних процесуальних рішеннях.

7. Якщо під час досудового розслідування буде встановлено інші злочини, вчинені особою, щодо якої ведеться досудове розслідування, або іншою особою, якщо вони пов'язані із злочинами, вчиненими особою, щодо якої ведеться досудове розслідування, і які не підслідні тому органу, який здійснює у кримінальному провадженні досудове розслідування, прокурор, який здійснює нагляд за досудовим розслідуванням, у разі неможливості виділення цих матеріалів в окреме провадження своєю постановою визначає підслідність всіх цих злочинів»;

7) у Законі України «Про нотаріат» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 39, ст. 383; 2009 р., № 13, ст. 161; 2011 р., № 5, ст. 29; 2013 р., № 21, ст. 208, № 33, ст. 436; 2014 р., № 20-21, ст. 712):

статтю 8 після частини четвертої доповнити двома новими частинами такого змісту:

«Подання нотаріусом в установленому порядку та у випадках, передбачених Законом України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», інформації центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, не є порушенням нотаріальної таємниці.

Нотаріус не несе дисциплінарної, адміністративної, цивільно-правової та кримінальної відповідальності за подання центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, інформації про фінансову операцію, навіть якщо такими діями завдано шкоди юридичним або фізичним особам, та за інші дії, якщо він діяв у межах виконання Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

У зв'язку з цим частини п'яту - одинадцяту вважати відповідно частинами сьомою - тринадцятою;

у пункті 9 частини першої статті 49 слова «цим Законом» замінити словом «законом»;

8) у Законі України «Про Національний банк України» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 29, ст. 238 із наступними змінами):

статтю 7 доповнити пунктом 30 такого змісту:

«30) здійснює державне регулювання та нагляд у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення за небанківськими фінансовими установами-резидентами, які є платіжними організаціями та/або членами/учасниками платіжних систем у частині надання ними фінансової послуги щодо переказу коштів на підставі відповідних ліцензій, зокрема Національного банку України (крім операторів поштового зв'язку в частині здійснення ними переказу коштів)»;

абзац дев'ятнадцятий пункту 1 статті 15 викласти в такій редакції:

«про застосування заходів впливу (санкцій) до банків та інших осіб, діяльність яких перевіряється Національним банком України відповідно до законів України «Про банки і банківську діяльність», «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні». Правління Національного банку України має право делегувати уповноваженому органу (посадовій особі) Національного банку України повноваження щодо застосування до банків та інших осіб, діяльність яких перевіряється Національним банком України відповідно до зазначених законів, окремих заходів впливу (санкцій) у порядку, встановленому нормативно-правовими актами Національного банку України»;

9) у статті 8 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 40, ст. 365; 2010 р., № 48, ст. 564; 2011 р., № 23, ст. 160, № 45, ст. 484):

частину сьому доповнити абзацом шостим такого змісту:

«подає в установленому порядку та у випадках, передбачених Законом України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», інформацію центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»;

після частини сьомої доповнити новою частиною такого змісту:

«8. Бухгалтер не несе дисциплінарної, адміністративної, цивільно-правової та кримінальної відповідальності за подання центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, інформації про фінансову операцію, навіть якщо такими діями завдано шкоди юридичним або фізичним особам, та за інші дії, якщо він діяв у межах виконання Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

У зв'язку з цим частину восьму вважати частиною дев'ятою;

10) статтю 21 Закону України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 36, ст. 299; 2002 р., № 17, ст. 121; 2010 р., № 9, ст. 76, 2012 р., № 36, ст. 419; 2014 р., № 28, ст. 935) після частини першої доповнити новою частиною такого змісту:

«Два і більше будь-яких повторних порушень вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, може бути підставою для анулювання ліцензії на право провадження певних видів діяльності».

У зв'язку з цим частини другу - восьму вважати відповідно частинами третьою - дев'ятою;

11) у Законі України «Про банки і банківську діяльність» (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 5-6, ст. 30 із наступними змінами):

статтю 2 доповнити з урахуванням алфавітного порядку терміном такого змісту:

«банк-оболонка - банк, інша фінансова установа - нерезидент, що не має постійного місцезнаходження та не провадить діяльність

за місцем своєї реєстрації та/або не підлягає відповідному нагляду в державі (на території) за місцем свого розташування»;

абзац четвертий пункту 4 частини третьої статті 17 доповнити словами «джерела походження таких коштів»;

у статті 34:

абзац четвертий пункту 2 частини восьмої після слів «статутного капіталу банку» доповнити словами «джерела походження таких коштів»;

частину десяту доповнити пунктом 3[1] такого змісту:

«3[1]) документи, визначені Національним банком України, що дають змогу зробити висновок про джерела походження коштів, які використовуватимуться фізичною особою для набуття або збільшення істотної участі у банку»;

у статті 62:

частину першу доповнити пунктом 8 такого змісту:

«8) іншим банкам у випадках, передбачених цим Законом та Законом України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»;

частину дванадцяту викласти в такій редакції:

«Положення частин другої та четвертої цієї статті не поширюються на випадки подання центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, інформації у випадках, передбачених законом, та органам доходів і зборів - інформації про відкриття (закриття) рахунків платників податків відповідно до статті 69 Податкового кодексу України»;

назву глави 11 доповнити словами «фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»;

статті 63 і 64 викласти в такій редакції:

«Стаття 63. Запобігання легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

Національний банк України під час здійснення нагляду за діяльністю банків проводить перевірку банків з питань дотримання ними вимог законодавства, яке регулює відносини у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, та достатності заходів для запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансуванню тероризму.

Стаття 64. Обов'язок щодо ідентифікації клієнтів

Банкам забороняється:

відкривати та вести анонімні (номерні) рахунки;

встановлювати кореспондентські відносини з банками-оболонками, а також з банками та іншими фінансовими установами - нерезидентами, що підтримують кореспондентські відносини з банками-оболонками;

вступати в договірні відносини (проводити валютно-обмінні фінансові операції, фінансові операції з банківськими металами, з готівкою (готівковими коштами) з клієнтами - юридичними чи фізичними особами:

у разі коли виникає сумнів стосовно того, що особа виступає не від власного імені;

яких включено до переліку осіб, пов'язаних із здійсненням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції;

в інших випадках, встановлених законом.

Банк зобов'язаний ідентифікувати та верифікувати відповідно до вимог законодавства України:

клієнтів (крім банків, зареєстрованих в Україні), що відкривають рахунки в банку;

клієнтів, які здійснюють фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу;

клієнтів (осіб) у разі виникнення підозри в тому, що їх фінансові операції (фінансова операція) можуть (може) бути пов'язані (пов'язана) з фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення;

клієнтів, які проводять перекази без відкриття рахунка на суму, що дорівнює чи перевищує 15 000 гривень, або на суму, еквівалентну зазначеній сумі, в тому числі в іноземній валюті, банківських металах, інших активах, одиницях вартості, але є меншою ніж 150 000 гривень, або на суму, еквівалентну зазначеній сумі, в тому числі в іноземній валюті, банківських металах, інших активах, одиницях вартості;

клієнтів, що здійснюють фінансові операції з готівкою без відкриття рахунка на суму, що дорівнює або перевищує 150 000 гривень, або у сумі, еквівалентній зазначеній сумі, в тому числі в іноземній валюті, банківських металах, інших активах;

клієнтів, у яких банк залучає кошти на умовах субординованого боргу;

клієнтів, що укладають з банком кредитні договори, договори про зберігання цінностей або надання в майновий найм (оренду) індивідуального банківського сейфа, що охороняється банком;

осіб (крім банків, зареєстрованих в Україні), з якими банк як професійний учасник ринку цінних паперів укладає договори для здійснення професійної діяльності на ринку цінних паперів (фондовому ринку). З дня укладення договору така особа є клієнтом банку;

осіб, уповноважених діяти від імені зазначених клієнтів/осіб (представника клієнта);

клієнтів (осіб), визначених нормативно-правовим актом Національного банку України з питань здійснення фінансового моніторингу.

Банк здійснює ідентифікацію, верифікацію клієнта (особи, представника клієнта) і вживає заходів відповідно до законодавства, яке регулює відносини у сфері запобігання легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, до відкриття рахунка клієнту, укладення договорів чи здійснення фінансових операцій, зазначених у частині другій цієї статті.

Банк має право витребувати, а клієнт (особа, представник клієнта) зобов'язаний надати документи і відомості, необхідні для здійснення ідентифікації та/або верифікації (в тому числі встановлення ідентифікаційних даних кінцевих бенефіціарних власників (контролерів), аналізу та виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, та інші передбачені законодавством документи та відомості, які витребує банк з метою виконання вимог законодавства, яке регулює відносини у сфері запобігання легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

У разі ненадання клієнтом (особою, представником клієнта) документів, необхідних для здійснення ідентифікації та/або верифікації (в тому числі встановлення ідентифікаційних даних кінцевих бенефіціарних власників (контролерів), аналізу та виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, рахунок не відкривається, зазначені в частині другій цієї статті договори (фінансові операції) не укладаються (не здійснюються).

Банк має право відмовитися від встановлення (підтримання) договірних відносин (у тому числі шляхом розірвання договірних відносин) чи проведення фінансової операції у разі встановлення клієнту неприйнятно високого ризику за результатами оцінки чи переоцінки ризику.

Банк має право витребувати інформацію, яка стосується ідентифікації клієнта (в тому числі керівників клієнта - юридичної особи, представника клієнта), вивчення клієнта, уточнення інформації про клієнта, здійснення поглибленої перевірки клієнта, в органів державної влади, державних реєстраторів, банків, інших юридичних осіб, а також здійснювати заходи щодо збору такої інформації з інших джерел.

Банк зобов'язаний витребувати в органів державної влади, державних реєстраторів, банків, інших юридичних осіб інформацію (офіційні документи), необхідну (необхідні) для аналізу відповідності фінансової операції змісту його діяльності та фінансовому стану.

Органи державної влади, державні реєстратори, банки, інші юридичні особи зобов'язані протягом десяти робочих днів з дня отримання запиту безоплатно надати банку таку інформацію»;

статтю 65 виключити;

частину першу статті 73 після слів «банківського законодавства» доповнити словами «законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму»;

статтю 74 доповнити частинами третьою та четвертою такого змісту:

«Заходи впливу до банків, філій іноземних банків за порушення вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму можуть бути застосовані Національним банком України протягом шести місяців з дня виявлення порушення, але не пізніше як через три роки з дня його вчинення.

Рішення Національного банку України про застосування до банку, філії іноземного банку заходу впливу у вигляді накладення штрафу є виконавчим документом та набирає законної сили з дати його прийняття. У разі невиконання банком, філією іноземного банку такого рішення воно передається Національним банком України до органів державної виконавчої служби для примусового виконання»;

у пункті 4 частини першої статті 76 слова «запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму» виключити;

частину другу статті 77 доповнити пунктом 3 такого змісту:

«3) систематичного порушення банком законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму, що створює загрозу інтересам вкладників чи інших кредиторів банку»;

12) у Законі України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 1, ст. 1; 2003 р., № 14, ст. 104; 2010 р., № 29, ст. 392, № 37, ст. 496; 2011 р., № 1, ст. 3, № 52, ст. 591; 2014 р., № 22, ст. 816):

статтю 18 викласти в такій редакції:

«Стаття 18. Запобігання легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом

Фінансовим установам під час здійснення (надання) фінансових послуг забороняється вступати в договірні відносини з анонімними особами, відкривати та вести анонімні (номерні) рахунки.

Фінансовим установам забороняється вступати в договірні відносини з клієнтами - юридичними чи фізичними особами у разі, коли виникає сумнів стосовно того, що особа виступає не від власного імені.

Органи, що здійснюють державне регулювання ринків фінансових послуг, мають право вимагати від юридичних осіб, які звертаються із заявами про включення до відповідних державних реєстрів фінансових установ та/або видачу ліцензій для здійснення діяльності з надання фінансових послуг (далі - заявники), а заявники повинні забезпечити в обсязі, визначеному відповідними органами, що здійснюють державне регулювання ринків фінансових послуг:

розкриття інформації про кінцевих бенефіціарних власників (контролерів) заявників та про голову і членів наглядового та виконавчого органу заявників;

підтвердження на підставі офіційних документів (засвідчених у встановленому порядку їх копій) джерел походження коштів, за рахунок яких сформовано статутний (складений) капітал заявників.

Присутність осіб, які мають не погашену або не зняту в установленому порядку судимість, у складі власників істотної участі у статутному (складеному) капіталі або у складі голів та членів наглядового та виконавчого органів, а також неможливість підтвердження джерел походження коштів, за рахунок яких сформовано статутний (складений) капітал, є підставами для відмови у включенні заявника до відповідного державного реєстру фінансових установ та/або відмови у видачі заявнику ліцензій для здійснення діяльності з надання фінансових послуг»;

пункт 9 частини першої статті 28 доповнити словами «а також інших юридичних осіб та фізичних осіб, які здійснюють діяльність з надання фінансових послуг, для якої законом встановлені вимоги щодо одержання ліцензії та/або реєстрації, без відповідної ліцензії та/або реєстрації»;

у статті 32:

частину першу доповнити абзацом другим такого змісту:

«Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, має право в рамках міжнародного співробітництва укладати в письмовій формі міжнародні договори (угоди, меморандуми, протоколи тощо) міжвідомчого характеру або документи, які не регулюються міжнародним правом (далі - міжвідомчі договори), чи приєднуватися до них»;

абзац третій частини другої після слова «України» доповнити словами «а також»;

пункт 1 частини першої статті 40 доповнити словами «та/або вжити заходів для усунення причин, що сприяли вчиненню порушення»;

13) статтю 46 Закону України «Про страхування» (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 7, ст. 50) викласти в такій редакції:

«Стаття 46. Міжнародні договори та міжнародне співробітництво

Якщо міжнародним договором, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлено інші правила, ніж ті, що передбачені цим Законом, на території України застосовуються правила міжнародного договору.

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, відповідно до своєї компетенції здійснює міжнародне співробітництво у частині обміну досвідом та інформацією, пов'язаною з наглядом за страховою діяльністю, з міжнародними організаціями, відповідними органами нагляду за страховою діяльністю інших держав та організаціями (асоціаціями) органів нагляду за страховою діяльністю.

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, має право в рамках міжнародного співробітництва:

укладати в письмовій формі угоди (договори, меморандуми, протоколи тощо) у вигляді міжнародних договорів міжвідомчого характеру або документів, які не регулюються міжнародним правом (далі - міжвідомчі договори), чи приєднуватися до них;

подавати і одержувати у випадках і порядку, визначених міжвідомчими договорами, інформацію з обмеженим доступом з питань діяльності окремих страховиків (перестраховиків);

використовувати інформацію з обмеженим доступом, одержану у рамках міжнародного співробітництва, для цілей державного нагляду за страховою діяльністю.

Інформація, одержана національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, у рамках міжнародного співробітництва, становить професійну таємницю та може бути подана третім особам лише за умови попередньої згоди особи, що подала таку інформацію, або на інших умовах, визначених цією особою.

Якщо укладеним національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, міжвідомчим договором встановлені вимоги щодо правового режиму та цілей використання інформації з обмеженим доступом, одержаної національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, в рамках міжнародного співробітництва, особи, яким подається така інформація, повинні дотримуватися вимог, установлених міжвідомчим договором»;

14) частину п'яту статті 21 Закону України «Про кредитні спілки» (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 15, ст. 101; 2005 р., № 16, ст. 259; 2010 р., № 46, ст. 539; 2014 р., № 20-21, ст. 712) після абзацу першого доповнити новим абзацом такого змісту:

«Обмеження стосовно отримання від кредитної спілки інформації, передбачені цією частиною, не поширюються на працівників Уповноваженого органу, які діють в межах повноважень, наданих Законом України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», а також на центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, у випадках, визначених Законом України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

У зв'язку з цим абзаци другий і третій вважати відповідно абзацами третім і четвертим;

15) абзац тринадцятий статті 1 Закону України «Про боротьбу з тероризмом» (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 25, ст. 180; 2010 р., № 29, ст. 392; 2011 р., № 43, ст. 449; 2014 р., № 5, ст. 62, № 29, ст. 946) замінити трьома абзацами такого змісту:

«фінансування тероризму - надання чи збір активів будь-якого роду з усвідомленням того, що їх буде використано повністю або частково:

для будь-яких цілей окремим терористом, терористичною групою або терористичною організацією;

для організації, підготовки і вчинення окремим терористом, терористичною групою або терористичною організацією визначеного Кримінальним кодексом України терористичного акту, втягнення у вчинення терористичного акту, публічних закликів до вчинення терористичного акту, створення терористичної групи чи терористичної організації, сприяння вчиненню терористичного акту, будь-якої іншої терористичної діяльності, а також спроби здійснення таких дій».

У зв'язку з цим абзаци чотирнадцятий - двадцять другий вважати відповідно абзацами шістнадцятим - двадцять четвертим;

16) у Законі України «Про аудиторську діяльність» (Відомості Верховної Ради України, 2006 р., № 44, ст. 432; 2013 р., № 14, ст. 89):

частину другу статті 6 після слів «цього Закону» доповнити словами «Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»;

статтю 19 доповнити пунктом 8 такого змісту:

«8) подавати в установленому порядку та у випадках, передбачених Законом України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», інформацію центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, та центральному органу виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму.

Подання аудитором (аудиторською фірмою) в установленому порядку інформації центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, та центральному органу виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму, не є порушенням комерційної таємниці»;

статтю 22 доповнити частиною п'ятою такого змісту:

«Аудитор та аудиторська фірма не несуть дисциплінарної, адміністративної, цивільно-правової та кримінальної відповідальності за подання центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, інформації про фінансову операцію, навіть якщо такими діями завдано шкоди юридичним або фізичним особам, та за інші дії, якщо вони діяли в межах виконання Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»;

17) частину третю статті 28 Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» (Відомості Верховної Ради України, 2010 р., № 18, ст. 141) після слів «органи доходів і зборів» доповнити словами «центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову та митну політику, і його територіальні органи, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»;

18) частину другу статті 17 Закону України «Про виконавче провадження» (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 19-20, ст. 142; 2014 р., № 12, ст. 178) доповнити пунктом 10 такого змісту:

«10) рішення (постанови) суб'єктів державного фінансового моніторингу (їх уповноважених посадових осіб), якщо їх виконання за законом покладено на державну виконавчу службу»;

19) у частині другій статті 41 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» (Відомості Верховної Ради України, 2012 р., № 32-33, ст. 413):

абзац чотирнадцятий доповнити словами «на строк не менше п'яти років з дати визнання особи банкрутом»;

після абзацу вісімнадцятого доповнити новим абзацом такого змісту:

«подає в установленому порядку та у випадках, передбачених Законом України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», інформацію центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

У зв'язку з цим абзац дев'ятнадцятий вважати абзацом двадцятим;

20) статтю 23 Закону України «Про громадські об'єднання» (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., № 1, ст. 1; 2014 р., № 17, ст. 593, № 20-21, ст. 712) доповнити частиною сьомою такого змісту:

«7. Громадські об'єднання зобов'язані:

1) зберігати правоустановчі документи, документи, в яких міститься інформація про діяльність, яка здійснена відповідно до мети (цілей) та завдань; інформацію та відомості, достатні для ідентифікації згідно з вимогами закону кінцевих бенефіціарних власників (контролерів), у тому числі засновників, керівників, керівних органів та довірених осіб. Ця інформація не може бути віднесена до інформації з обмеженим доступом;

2) готувати річні фінансові звіти із зазначенням детального аналізу доходів і витрат;

3) здійснювати заходи контролю, щоб забезпечити зарахування і витрачання повністю всіх коштів у спосіб, що узгоджується з цілями та завданнями заявленої діяльності громадського об'єднання;

4) забезпечити ведення обліку та зберігання не менше п'яти років усіх необхідних облікових документів стосовно внутрішніх та міжнародних операцій, а також інформації, зазначеної у пунктах 1 і 2 цієї частини, і надавати її компетентним державним органам на відповідний запит, а також в інших випадках, передбачених законодавством»;

21) статтю 22 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., № 27, ст. 282) доповнити частинами шостою і сьомою такого змісту:

«6. Подання адвокатом в установленому порядку та у випадках, передбачених Законом України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», інформації центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, не є порушенням адвокатської таємниці.

7. Адвокат не несе дисциплінарної, адміністративної, цивільно-правової та кримінальної відповідальності за подання центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, інформації про фінансову операцію, навіть якщо такими діями завдано шкоди юридичним або фізичним особам, та за інші дії, якщо він діяв у межах виконання Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

4. Кабінету Міністрів України у тримісячний строк з дня набрання чинності цим Законом:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити прийняття міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади актів, необхідних для реалізації цього Закону, а також приведення їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

5. Національному банку України протягом трьох місяців з дня набрання чинності цим Законом привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом.

Президент України
П. ПОРОШЕНКО.

м. Київ,
14 жовтня 2014 року.
№ 1702-VII.

КУРІНЬ

№ 216 (5966) СУБОТА, 8 ЛИСТОПАДА 2014

Сьогодні в Україні мінлива хмарність, без опадів. Уночі і вранці місцями туман. Вітер переважно південний, 5—10 м/с. Температура вночі 1—6 градусів тепла, на півдні і крайньому заході місцями 8—10. Удень 11—16, у південній частині і західних областях 15—20 тепла

ЦЬОГО ДНЯ, 8 ЛИСТОПАДА

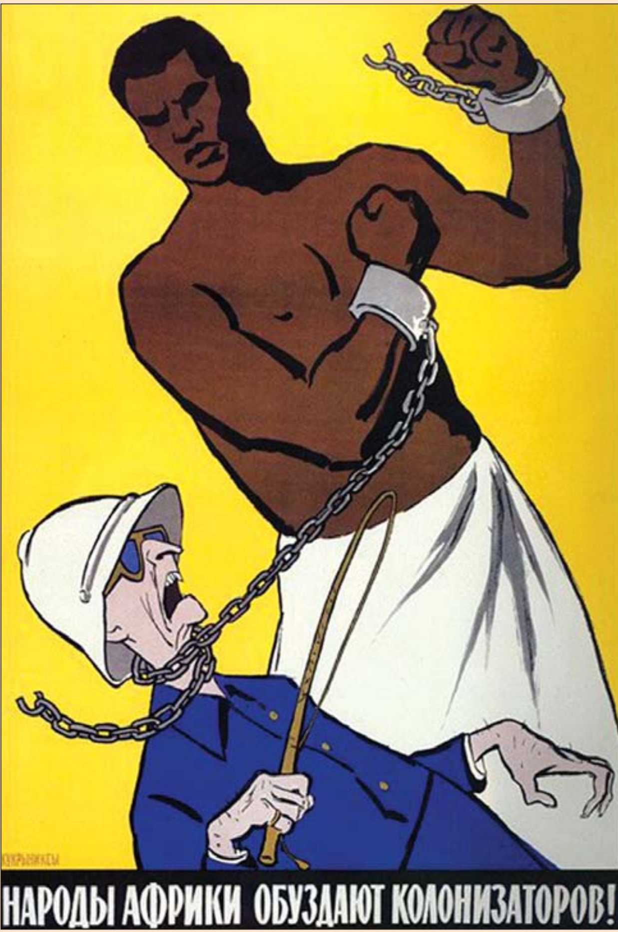
1924. У Харкові почала працювати перша автоматична телефонна станція. **1929.** Урочисто передано ТДС Авіахіму УСРР три аероплани «Харківська міськрада», «Українбанк», «Добробут», побудовані коштом населення. **1936.** Народилася Надія Світлична — учасниця руху шістдесятників, правозахисниця, публіцист, мемуарист, журналіст. **1994.** У Батурині Чернігівської області — колишній гетьманській столиці — відбулося вшанування пам'яті загиблих у 1780 році майже 15 тисяч батуринців, нещадно закатованих і вбитих солдатами Петра І. **2000.** Затверджено постановою Кабінету Міністрів України перелік професійних захворювань.

ПЛАНИ ПАРТІЇ — ПЛАНИ НАРОДУ!

— Ні, ви мені скажіть, що таке Новоросія? — мордував запитанням народ, що зголоднів по морквині за гривню й ковбасі за 2,20, новоявлений месія Донбасу. Тут Захарченко поправив червоно-блакитну стрічку на своєму прем'єрському плечі. — Це частина території, грубо кажучи, яка вміщає в себе дві Франції, три Німеччини, чотири Польщі, 18 Люксембургів, 38 Монако і плюс ще решту пів-Європи. Ось це Новоросія!..

Таке знання географії техніка-електромеханіка било пенсіонерів під дих сильніше за самогон, а тітки, то ті взагалі плакали в сітку з цибулею — все від гордості за правителя.

Але нам здалося дивним, чому Захарченко у своєму майже тронному слові жодного разу не згадав Африку? Прикро навіть. Адже там теж були любителі щось із чимсь порівнювати. Скажімо, Дада Уме Іді Амін — угандійський диктатор, а «насправді» — король Шотландії, завойовник Британської імперії... Грубо кажучи, після інавгурації звертатися до генерала Захарченка вже треба так: Ваше Превосходительство, Довічний прем'єр-міністр Новоросії, доктор електромеханіки та академік техніки, Володар териконів, усіх звірів на землі та риб у морі, Завойовник Новоросії в Європі та Україні, зокрема, кавалер орденів «Хрест Луганська», «Військовий Хрест Слов'янська» і «За взяття Донецька»!

Репродукція плаката часів СРСР.

Хто помилиться в озвучці регалій— будь ласка, у шурф шахти...

СІМ МІШКІВ ГРЕЧАНОЇ ВОВНИ

Асиметрична відповідь

Якщо вам усе до одного місця, то іншим — до іншого.

Для тих, хто розкатав губу

Розраховували на порося з хріном, а хрін що отримали, хіба що підкладену свиню.

З уроків історії

Коротка пам'ять — запорука нових ночей довгих ножів.

Парадокс

Усьому буває межа, якщо це, звичайно, не бєспрєдєл.

Крутий маршрут

П'ятою колоною — до палати №6.

Борис РЕВЧУН.

УСМІШКА

Чого дивуватись

А Василь,
рознервувавшись,
Сусідці Ярині:
— Що твориться!
Що робиться
Нині в Україні!
А Ярина на слова ці
Зиркнула з-під лоба:
— Ну, це можна зрозуміти...
Ми ж тепер — Європа!
І чого тут дивуватись?!
Ну, подумай, Васю:
То були танки — у Празі!
Тепер — у Донбасі...

Володимир ДАНИК.

ТЕЗИ Й АНТИТЕЗИ

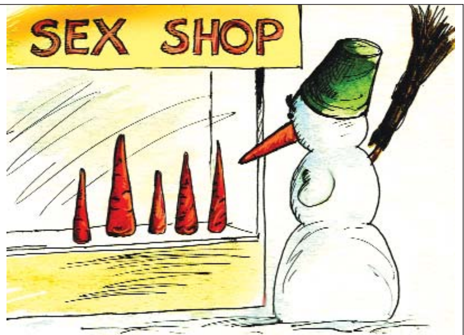
☞ ***Патріот критикує свою владу тільки рідною мовою і добре знає «мову» ворога.***

☞ ***Усім стане легше, якщо в Межигір'ї збудують четверту «хатинку» — це вже справжній комунізм...***

☞ ***Емігрант — найкращий «зрадник» Батьківщини, яка його розлюбила і непередбачливо зрадила...***

Володимир ГОЛОБОРОДЬКО.

ДОШКА ПОШАНИ

Якби та якби...

Володимир Путін, президент РФ:

— Якби в бабусі були зовнішні статеві органи дідуся, вона була б дідусем, а не бабусею.

Від чергового:

— Якби дідусь та слухався бабусю й замість того, щоб закачувати ботокс у голову, закачав би його у свій статевий орган, дідусь нині займався б сексом, а не війною...

Хоч в лоб, хоч по лобу

Федеріка Могеріні, Верховний представник Євросоюзу з іноземних справ і безпекової політики (вигороджуючи поведінку Кремля):

— Офіційна Москва заявляла про те, що з повагою ставиться до результатів проведених 2 листопада «виборів», а не «визнає» їх, що дипломатичною мовою має кардинально різне значення. Це створює нам певне поле для маневру. Ми повинні полічити не до тисячі, а до 100 тисяч перед тим, як визнаємо, що мінський процес зазнав фіаско...

Від чергового:

— А тепер уявіть: певне поле стало давно вже... мінним, а Могеріні стоїть посеред нього й дедалі лічить до 100 тисяч!..

Цілковитий пердимонокль

Арсен Аваков, глава МВС України:

— ...Розкрию таємницю: Путін, за підсумками РНБО, як довідається про її зміст, зазнає цілковитого всепоглинаючого пердимоноклю...

Від чергового:

— Невже французи свої «Містралі» на шару віддадуть нам, а Гелетея призначать головним з пердимонокля?..

Хлопці просяться у вибій

Арсеній Яценюк, Прем'єр-міністр України (про невідкладне забезпечення електрогенеруючих компаній паливом):

— Два місяці я вам кажу: «Хлопці, знайдіть рішення, тому що запасів на станціях на 5—7 днів». Ви мені розповідаєте сон старої кобили. Від ваших розповідей вугілля не додається.

Від чергового:

— Два місяці? За нинішнього життя та ще без вугілля будь-яка кобила копита відкине. Арсенію Петровичу, хлопці вочевидь над вами знущаються... Може, їх — у вибій?!.

Як стають порнозірками?

Михайло Пореченков, російський актор-пропагандист (про стрілянину з кулемета по українських бійцях в аеропорту Донецька):

— Звісно, це були постановочні кадри й навіть патрони холості. Навіщо роздмухують так цю історію?

Від чергового:

— Навіщо? Просто кіборги вимагають цей кадр перезняти...

Порада правосеку

Дмитро Ярош, лідер «Правого сектору» (про Опозиційний блок):

— Я б їм не радив заходити... Виборці українські будуть дуже незадоволені... Я думаю, треба зробити все, щоб їх із парламенту винесли.

Від чергового:

— А хто їх буде «виносити», якщо вони вже... «занесли»?

Генерал армії «Газпрому»

Дмитро Фірташ, найвпливовіший олігарх епохи Януковича (про природу конфлікту з іще одним олігархом-патріотом І. Коломойським):

— Ми з ним по-різному бачимо країну, її майбутнє... Якщо ви помітили, у мене немає армії...

Від чергового:

— Ми помітили! Ваша армія давно вже здалася... «Газпрому»!..

Поговоримо про результати

Юрій Луценко, лідер партії «Блок Петра Порошенка» (про те, що принцип формування уряду за партійними квотами неприйнятний):

— Я думаю, що всім, хто так хоче негайно одержати крісло, потрібно трошки заспокоїтися й подумати, для чого крісла одержують політики — для результату.

Від чергового:

— А знаєте, іноді для політика електричний стілець — теж гарний результат!

Мал. Миколи КАПУСТИ, Василя ФЛЬОРКА, Георгія МАЙОРЕНКА.

Чергував по «Куреню» Віталій СУДДЯ.

Над номером працювали: Валентина ПИСАНСЬКА, Тетяна УВЄРОВА, Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.

Засновник — Верховна Рада України

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси та передплатна ціна на 2014 рік

Для фізичних осіб:
40224 — 12 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота);
08775 — 10 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).
Для підприємств і організацій:
60955 — 35 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота).
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 100000.

Друк: ТОВ «Мега-Поліграф», 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14, тел. (044) 581-68-15 www.mega-poligraf.kiev.ua

Зам. 38432

Макет, верстка — редакція газети «Голос України».

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

Сайт — www.golos.com.ua
Інформаційний портал – www.golosukraine.com

